

Handelingen van de raad der gemeente Emmen

<u>jaar</u>	<u>bijlagenr.</u>	<u>categorie/agendanr.</u>
2013	RA13.0006	A 3b

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad der gemeente Emmen, gehouden op donderdag 20 december 2012 te 14.00 uur in de raadzaal

Voorzitter: de heer C. Bijl
Waarnemend voorzitter: de heer G.J. Horstman
Griffier: de heer H.D. Werkman

Aanwezig bij de aanvang 32 leden, te weten mevrouw F.A. Aldershof, de heren H. Boers, D.R.S. Denkers, D.H. van Dijken, K.P. Eggen, T.H. Gerth, A.J. Goudriaan, B.J. Greevink en W.W.W. Halm, mevrouw T.C. Hoogeveen, de heren G.J. Horstman, H.J. Hulsegge, H. Huttinga, de dames A.G. Louwes-Linnemann en M.J. Meulenbelt-Schepers, de heer W.L.H. Moinat, mevrouw A.C.M. Nijhof-Huizinga, de heer L.T. Pekelsma, de dames H.H. Plas-Kerperin en S. Rougoor-Mahalbasic, de heren C.J.M. Ruhé, J.C. Scheltens, A.W.J. Schoo, H. Smit, G.T. Sulmann, H. Thole en H. Velzing, mevrouw M.W.M. Vrolijk-Lenting, de heren R. Wanders en R. van der Weide, mevrouw F.I. van Wieren-Bolt en de heer J.H. Wittendorp.

Later ter vergadering 6 leden, te weten de heren G.J. Bijlsma, R.J.N.A. Kochheim, H. Leutscher, G.H.H. Linnemann, W.O. Meijer en A.H. Oldenbeuving.

Afwezig 1 lid, te weten de heer S. Özkan.

Aanwezig zijn de wethouders mevrouw T. Houwing-Haisma, de heren H.G. Jumelet, A.J. Sleeking, mevrouw M.H. Thalens-Kolker en de heer B.D. Wilms.

Afwezig is wethouder de heer B.R. Arends.

Voorts aanwezig is de heer A.J. Mewe, gemeentesecretaris.

A1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet de raads- en collegeleden, de aanwezigen op de publieke tribune, de luisteraars naar Radio Emmen en degenen die de vergadering volgen op internet van harte welkom.

Hij deelt mee dat bericht van verhindering is binnengekomen van de heer Özkan en dat de heren Bijlsma, Kochheim, Leutscher, Linnemann, Meijer en Oldenbeuving later ter vergadering zullen komen. Verder is wethouder Arends nog steeds verhinderd.

Zijn voorstel is vóór het vragenhalfuur eerst agendapunt B1 te behandelen.

De raad stemt hiermee in.

De voorzitter stelt hierna de vaststelling van de agenda aan de orde.

Mevrouw Nijhof-Huizinga merkt op dat in de commissie mevrouw Bekkering heeft ingesproken over het voorstel onder nr. B7 en toen heeft gevraagd om drie maanden uitstel. Spreekster en mevrouw Meulenbelt hebben contact met mevrouw Bekkering gehad, in welk contact deze heeft aangegeven graag te zullen zien dat het voorstel zoals dat nu voorligt doorgang vindt en gezegd dat een en ander verder intern afgehandeld zal worden. Derhalve nu het voorstel onder nr. B7 vandaag als A-stuk te behandelen.

Desgevraagd stemt de raad hiermee in.

De heer Van der Weide dient, gelet op de landelijke ontwikkelingen met betrekking tot het BTW-compensatiefonds en de Wet HOF in combinatie met de kwartaalrapportage 3, Centrumvernieuwing Emmen, mede namens de DOP-fractie een motie vreemd aan de orde van de dag in.

De motie luidt als volgt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 20 december 2012,

constaterende dat:

- *de raadsadviseur bij de definitieve besluitvorming in maart 2012 heeft geconcludeerd dat de kwalitatieve en financiële onderbouwing aangaande het project Atalanta c.q. Centrumvernieuwing*

Emmen (CVE) van een zeer pril niveau is en dat ramingen al jarenlang indicatief zijn; de indicatieve bedragen uit 2008 nog steeds niet zijn geïndexeerd;

- *er onzekerheid is over de te ontvangen MIRT-subsidie van € 17 miljoen en dit een hoog risico vormt;*
- *het BTW-compensatiefonds zal worden afgeschaft door de rijksoverheid;*
- *de invoering van de Wet houdbare overheidsfinanciële een andere systematiek kent en gevolgen kan hebben voor de financiering van het Atalanta-project;*
- *kwartaalrapportage CVE 2012-03 melding maakt van het feit dat naar verwachting het krediet voor het project parkeergarage Westerstraat zal worden overschreven;*
- *het investeringsbudget ontwikkeling locatie Vreding is overschreden met € 1,204 miljoen en dat de afname van de grond door de rijksbelastingdienst hoogst onzeker is;*

overwegende dat:

- *het afschaffen van het BTW-compensatiefonds grote gevolgen kan hebben voor de indicatieve ramingen voor het Atalanta- c.q. CVE-project;*
- *de invoering van de Wet HOF tot gevolg kan hebben dat het Atalanta- c.q. CVE-project niet of niet tijdig kan worden gerealiseerd en dit kostenoverschrijdingen met zich mee kan brengen;*
- *het niet tijdig kunnen verkrijgen van subsidies extra gemeentelijke risico's en kosten met zich mee kan brengen;*
- *het verkrijgen van de MIRT-subsidie van € 17 miljoen hoogst onzeker is en een extra gemeentelijke bijdrage kan gaan vergen;*
- *uit studies van vergelijkbare projecten blijkt er een reële kans op kostenoverschrijdingen aanwezig is;*
- *het wenselijk is dat veranderingen in budget of investering binnen het programma worden opgevangen;*
- *de gemeente Emmen risicodragend is in het project Atalanta c.q. het CVE-project en dat kostenoverschrijdingen bij het project een groot risico vormen voor de gemeente Emmen;*

verzoekt het college:

- *versoberingen c.q. bezuinigingen binnen het programma Atalanta/CVW voor te bereiden en op te stellen, zodat hiermee door raad en*

college kan worden geanticipeerd op eventuele kostenoverschrijdingen of andere onverwachte gebeurtenissen;

- *de mogelijkheden tot versoering c.q. bezuinigingen minimaal 10% van de totale investering van het Atalanta-project te laten zijn;*
- *deze voorstellen vóór het zomerreces 2013 te doen toekomen aan de raad,*

en gaat over tot de orde van de dag.

Spreekers voorstel is de motie eerst in commissieverband te bespreken en deze in stemming te brengen in de raadsvergadering van januari.

De voorzitter stelt voor dat het presidium wordt verzocht deze motie te agenderen voor de commissievergadering in januari.

De raad stemt hiermee in.

De heer Denkers memoreert dat in de commissie is gevraagd agendapunt B6 als B-stuk op de agenda te houden omdat de fractie de stukken van de bewoners pas die middag had gekregen. Na bestudering daarvan kan de fractie er mee leven dat het voorstel een A-stuk wordt.

Voorts kondigt hij aan bij agendapunt A14 graag een stemverklaring te willen afleggen.

De raad stemt met het voorgestelde in.

De heer Leutscher komt ter vergadering.

De heer Goudriaan deelt mee dat hij bij agendapunt A14 een stemverklaring wil afleggen.

De voorzitter vat samen dat B7 A16 wordt en B6 A17.

De agenda wordt hierna door de raad, zoals is aangegeven, vastgesteld.

De heer Kochheim komt ter vergadering.

De voorzitter vraagt aandacht voor enkele huishoudelijke mededelingen.

Er is voorzien in een schorsing om 17.30 uur. Dan zal er een broodje kroket worden geserveerd. Het zou kunnen dat de vergadering rond 17.30 uur kan worden afgesloten. Zo dat niet het geval is, dan wordt de vergadering geschorst en wordt om 18.30 uur doorgaan.

De heer Bijlsma komt ter vergadering.

Zoals afgesproken, wordt nu eerst aan de orde gesteld:

B1. Benoeming mevrouw Z.S. Huising-Oldengarm tot commissielid, niet-raadslid zijnde, CDA-fractie [Stuknr. RA12.0116]

De voorzitter verzoekt de heer Van der Weide verslag uit te brengen van de bevindingen van de commissie voor het onderzoek van de geloofsbrieven

De heer Van der Weide rapporteert dat in handen van de commissie zijn gesteld de geloofsbrieven en de verder door de Kieswet gevorderde stukken aangaande mevrouw Zwaantje Susanna Huising-Oldengarm. De commissie heeft kennisgenomen van de schriftelijke verklaring van mevrouw Huising-Oldengarm van 3 november 2012 en de daarbij behorende documenten. De commissie heeft de geloofsbrieven onderzocht en in orde bevonden. Haar is gebleken dat mevrouw Huising-Oldengarm aan de in de Kieswet gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert de raad mevrouw Huising-Oldengarm te benoemen tot commissielid, niet zijnde raadslid.

De raad besluit conform het advies van de onderzoekcommissie.

De voorzitter verzoekt mevrouw Huising naar voren te komen en eenieder, voor zover mogelijk, te gaan staan.

In handen van de voorzitter legt mevrouw Z.S. Huising-Oldengarm de bij de wet vereiste eed af.

De voorzitter stelt vast dat mevrouw Huising hierbij onder de ambtseed is geplaatst. Hij feliciteert haar met de benoeming tot commissielid, wenst haar succes bij haar werkzaamheden en onderstreept dit met een bloemetje.

Hij schorst vervolgens de vergadering om eenieder in de gelegenheid te stellen mevrouw Huising te feliciteren met haar benoeming.

Schorsing.

De voorzitter heropent de vergadering en stelt de raadsleden die zich voor het vragenhalfuur hebben aangemeld in de gelegenheid hun vragen te stellen.

A2. Vragenhalfuur

Wet sociale werkvoorziening

De heer Wanders merkt op dat de raad regelmatig heeft gesproken over deze wet en over de mensen die in de sociale werkvoorziening werkzaam zijn of op de wachtlijst staan. In juli heeft het bestuur van de EMCO-groep besloten mensen op de wachtlijst weer contracten aan te bieden. Verleden week verscheen echter het bericht in de media dat het bestuur diens besluit weer heeft teruggedraaid en heeft besloten aflopende tijdelijke contracten na drie jaar niet om te zetten in vaste contracten. Hierover heeft de PvdA-fractie de volgende vragen. Kan de wethouder het besluit van het bestuur bevestigen en toelichten? Betreft het alleen mensen uit de gemeente Emmen of uit het hele werkgebied van de EMCO-groep? Kan de wethouder aangegeven of dit besluit consequenties heeft voor het realiseren van de taakstelling die is toegekend aan de gemeente Emmen, met andere woorden: worden alle plekken gebruikt die beschikbaar zijn voor inwoners van de gemeente?

Wethouder Jumelet antwoordt dat het college kennis heeft genomen van de besluiten van het bestuur van de EMCO-groep, in het voorjaar en in de zomer, en van de financiële situatie die zich voordoet als gevolg van de bezuiniging van het kabinet op de SW. In het voorjaar heeft het bestuur, met het oog op het financieel perspectief en de 'afbouw' van de SW en de daarmee gepaard gaande risico's voor de bedrijfsvoering en uiteindelijk ook de financiën van de gemeente, besloten bepaalde contracten niet om te zetten in vaste, omdat de nieuwe regering heeft aangegeven dat er weliswaar wat langer zal worden gedaan over het behalen van bezuinigingen, maar dat deze wel doorgaan. Spreker moet dus bevestigen dat er opnieuw geen vaste dienstverbanden worden aangeboden aan mensen die reeds drie keer een contract aangeboden hebben gekregen. Dit geldt niet alleen voor mensen uit de gemeente Emmen, maar voor de gehele gemeenschappelijke regeling in de Zuidoost-hoek. Het geldt overigens voor veel SW-bedrijven in het land, ook voor veel SW-bedrijven in Groningen, Friesland en Drenthe.

De taakstelling wordt gerealiseerd. Deze is naar beneden bijgesteld. Zodra mensen geen vast dienstverband aangeboden krijgen, worden zij weer

aan de wachtlijst toegevoegd. Daarna zullen ze na drie maanden weer aan de beurt zijn.

De heer Wanders neemt aan dat mensen wier contract afloopt weer worden geplaatst op hun oorspronkelijke plek op de wachtlijst en dat vanuit het plaatsingsbeleid de volgorde op de wachtlijst wordt gehanteerd bij het aangaan van nieuwe dienstverbanden.

Wethouder Jumelet bevestigt dit.

De heer Van der Weide heeft enige aanvullende vragen die verband houden met dit onderwerp.

De eerste vraag heeft onder andere te maken met de bespreking van de begroting in de commissie BME. Voor hoeveel WSW'ers wordt er geld ontvangen vanuit 'Den Haag'? De fractie van Wakker Emmen ziet graag dat de wethouder ingaat op de vraag of de gemeente Emmen en de EMCO geld ontvangen voor de 14 personen die op dit moment niet bij het bedrijf werkzaam kunnen blijven. Graag een specificatie van het aantal werknemers en fte's in verhouding tot de rijkssubsidie van verleden jaar. Een vraag die hieraan gerelateerd is, is: creëert EMCO op deze manier niet een onderrealisatie?

De volgende vraag heeft te maken met de stelling van het huidige kabinet dat de huidige WSW-werknemers niet de dupe mogen worden van nieuw beleid. Behoren de 14 werknemers tot die groep? Zo ja, waarom worden deze mensen dan toch de dupe van landelijk beleid omdat het lokaal anders uitpakt?

Ten slotte de vraag: is het college bereid op korte termijn met het bestuur en de directie van EMCO in overleg te gaan om te zien of de betrokken mensen alsnog in aanmerking komen voor een dienstverband bij EMCO? Daarop hebben zij in de ogen van de fractie recht.

Wethouder Jumelet deelt mee dat het aantal WSW-plaatsen met 24,3 naar beneden gaat. De rijksbijdrage wordt dientengevolge gekort met € 412.213,-. Op de vraag of er voor de bedoelde 14 mensen geld binnenkomt, is het antwoord ja; dat gebeurt per s.e. De problematiek van de tijdelijke contracten staat hier los van. Het gaat om het risico bij het overgaan van tijdelijke contracten naar vaste contracten. Daarvan heeft het bestuur gezegd dat risico te groot te vinden, omdat het op dit moment te maken heeft met een afnemende taakstelling, die voor een aantal mensen staat. Het is goed daarop te anticiperen. Het beleid moet ook worden vertaald in de langlopende verplichtingen. Gezien de negatieve financiële consequenties voor deelnemende

gemeenten, heeft het bestuur dat gedaan. Toen in het

voorjaar een motie aan de orde was, is hetzelfde antwoord gegeven. Het staat nog steeds als een paal boven water dat daarop is geanticipeerd. Het gaat, kortom, niet zozeer om de vraag of er voor de 14 mensen wel of geen geld komt alswel om de vraag hoe je met je verplichtingen kunt omgaan. Zo is door het EMCO-bestuur en veel andere besturen van SW-bedrijven in een gemeenschappelijke regeling gehandeld.

In het Lente-akkoord was sprake van het schrappen van de bezuiniging op de SW. Het huidige kabinet heeft gezegd dat die bezuiniging doorgaat, zij het dat er iets langer over wordt gedaan. Natuurlijk wordt er wel gezegd dat de mensen niet de dupe mogen worden, maar tegelijkertijd is bekend dat er een Participatiewet aan komt waarbij er nog veel meer dingen gaan veranderen. Wat nu aan de orde is, is misschien wel een voorbode van wat de Participatiewet gaat brengen.

Gevraagd is of het college bereid is tot overleg. Het college heeft serieus naar de situatie gekeken, zeker waar het de financiën betreft. Zoals bekend, heeft de gemeente bezwaar aangetekend tegen de toekenning van het budget voor 2013, dit vanuit het oogpunt van een verantwoorde bedrijfsvoering.

Het hele verhaal komt er op neer dat de situatie is zoals die is. Het college gaat er van uit dat er in de komende tijd nog meer veranderingen komen, maar het bestuur heeft op dit moment dit besluit genomen.

De heer Van der Weide heeft een Kamerbrief gezien waarin heel duidelijk wordt gezegd dat er niets aan de rechten en plichten van de huidige werknemers in een WSW-dienstbetrekking mag veranderen. De wethouder heeft het over bedrijfsmatig en financieel, maar spreker denkt dat de 14 werknemers in dat opzicht een druppel op een gloeiende plaat zijn. Uit menselijk oogpunt doet hij nogmaals het beroep op de wethouder met de EMCO in overleg te gaan om te bewerkstellingen dat deze 14 mensen hun dienstverband bij de EMCO behouden.

De heer Oldenbeuving komt ter vergadering.

Wethouder Jumelet bestrijdt dat er niets zou mogen veranderen. De betrokkenen hebben een tijdelijk dienstverband. In een andere aangekondigde vraag heeft de heer Halm het over ontslagen, doch daarvan is geen sprake, want deze mensen hebben geen dienstverband voor

onbepaalde tijd; zij hebben een contract dat op enig moment eindigt. De vraag is of dat kan worden omgezet naar een vast dienstverband. Welnu, de tijd is daar niet naar. Bovendien weten de mensen dat zij een tijdelijk contract hebben. Na drie maanden kunnen zij weer aan de beurt komen, zoals bij arbeidsrecht is bepaald.

En wat betreft zaken die verder nog komen: de raad zal in elk geval in kennis worden gesteld van de budgetten, de taakstelling en de dilemma's die zich voordoen. Hem dunkt dat mensen voor een en ander wel begrip zullen hebben. Uiteindelijk gaat het er om dat met elkaar wordt geprobeerd het maximale te doen. De mensen komen gewoon na drie maanden volgens de wachtlijst weer aan de beurt.

De heer Halm heeft eveneens nog enige aanvullende vragen.

Over ontslagen zal hij het niet meer hebben.

Wethouder Jumelet heeft zojuist al gezegd dat er geen sprake is van ontslag.

De heer Halm neemt hiervan kennis.

De eerste vraag is: is het juist dat de ondernemingsraad van de EMCO-groep over het besluit van het bestuur niet is ingelicht? Zo ja, waarom niet? Wat stelt overleg nog voor als volgens het Twitter-account van de verantwoordelijk wethouder een week tevoren overleg is gevoerd met de ondernemingsraad? Was dit dan toen niet bekend? En als het waar is dat tijdelijke contracten niet worden verlengd, waarom is dat dan niet in de commissievergadering van 6 december gemeld?

Wethouder Jumelet stelt vast dat er tijdelijke contracten zijn die niet worden omgezet naar een vast dienstverband. Nogmaals, daarbij gaat het dus niet om ontslagen.

Het is verder interessant te weten wat er op Twitter gebeurt. Als voorzitter van het bestuur heeft hij overleg gehad met de nieuwe OR. In dat overleg is informeel gemeld dat er sprake is van het niet verlengen van tijdelijke contracten. Formeel is de ondernemingsraad op 4 december daarvan op de hoogte gesteld.

Wat de commissievergadering betreft: hij heeft van het bestuur begrepen dat er afstemming zou zijn tussen Wedeka en EMCO. Toen het besluit is genomen, is afgesproken gezamenlijk naar buiten te treden. Een bestuurslid van Wedeka, de wethouder van Odoorn, is hierover geïnterviewd toen dat

besluit naar buiten kon. Dat was dus niet op het moment van de commissievergadering.

De heer Halm wil nog even meegeven dat hij niet twittert en ook niet op Twitter kan worden gevolgd. De wethouder zal dan ook bedoeld hebben op de column van BGE.

Dossier Veen versus Kaspers Camping Emmen

De heer Schoo deelt mee dat de DOP-fractie grote zorgen heeft over de situatie op de voormalige camping Emmen met betrekking tot het dossier mevrouw Veen versus de heer Kaspers en de verloedering van het gebied.

Na vele stukken en e-mails te hebben gelezen en de inspraak van mevrouw Veen gehoord hebbende in de commissie over de problemen op de camping Emmen, is de vraag aan het college c.q. de wethouder of de gemeente bij deze zaak betrokken is. Zo ja, wat heeft het college/de wethouder tot nu toe gedaan? Zo nee, waarom is er niets gedaan? Graag een onderbouwing.

De DOP-fractie is van mening dat deze zaak zich mogelijk zeer lang gaat voortslepen en wil daarom het college c.q. de wethouder verzoeken op korte termijn maatregelen te nemen om te komen tot een oplossing voor alle partijen. Indien noodzakelijk zou wat de fractie betreft een intermediair ingeschakeld mogen worden.

Wethouder Sleeking antwoordt dat de gemeente niet rechtstreeks betrokken is bij de problemen tussen mevrouw Veen en de heer Kaspers. Het betreft een privaatrechtelijke huurkwestie. Mevrouw heeft een standplaats van de heer Kaspers als pachter gehuurd en de gemeente staat daar buiten. De heer Kaspers kan als gevolg van de bestaande problematiek het terrein niet volledig ontruimd opleveren. Dat betekent dat de afwikkeling van de pachtovereenkomst nog niet heeft kunnen plaatsvinden. Er is voortdurend contact om tot ontruiming te komen, zoals de heer Kaspers gevorderd heeft. Dat ligt thans onder de rechter en dat wacht het college af.

De heer Schoo zei te verwachten dat de kwestie zich lang voort zal voortslepen. Ter zitting heeft de kantonrechter aangegeven dat mevrouw Veen op enig moment zal moeten vertrekken. Het college heeft dan ook niet de indruk dat de situatie zich nog lange tijd zal voortslepen. Zeker wanneer je daarin als gemeente geen positie hebt, is er geen aanleiding voor handelend optreden.

De heer Eggen had zich ook voor dit onderwerp aangemeld. Een gedeelte van zijn vragen is al

gesteld door de heer Schoo. Hieraan de volgende toevoeging.

Het voormalig kampeerterrein bij het Aquarenabad zou in eerste aanleg worden opgeleverd, waarop reeds is gereageerd in april 2012. De afspraak met de voormalige exploitant was dat het terrein zou worden ontruimd. Het is nu december 2012 en op het terrein bevinden zich nog heel veel zaken die niet zijn opgeruimd. Er is meermaals brand gesticht en het geheel verkeert in de deplorabele staat. Dat de wethouder hiervan op de hoogte is, heeft deze zo-even aangegeven. Ook is er al geantwoord op de vraag of er contact is over de situatie, ook ja En wat kan de gemeente doen, is een vraag die spreker ook maar laat zitten.

Nog wel een opmerking. Gezien het feit dat er nog één chalet staat dat regelmatig wordt bewoond, vraagt de D66-fractie zich af wie er verantwoordelijk is voor de veiligheid op het terrein. Is dat een verantwoordelijkheid van de gemeente, of van de exploitant?

Wethouder Sleeking zegt dat de gemeente de rol heeft die zij altijd heeft. Daarover heeft hij zojuist het een en ander gezegd. Zolang het terrein nog in de macht is van de heer Kaspers is deze verantwoordelijk voor wat er op het terrein gebeurt. Als veiligheidskwesties in het geding zijn, moeten de normale wegen naar politie en justitie worden gevolgd.

Overgang WMO huishoudelijke hulp naar schoonmaakondersteuning

De heer Schoo brengt naar voren dat de overgang van de WMO huishoudelijke hulp naar schoonmaakondersteuning in volle gang is. De DOP-fractie heeft hier meerdere schriftelijk vragen over gesteld, maar over een aantal zaken is in de beantwoording nog onvoldoende duidelijkheid gegeven.

- Ligt alles nog op schema om op 1 januari 2013 volledig over te gaan? Worden zaken voor de feestdagen afgerond of worden er tussen kerst en oud en nieuw ook nog dingen geregeld?
- Hoeveel cliënten gaan over op de algemene voorziening schoonmaakondersteuning en hoeveel cliënten houden een individuele voorziening? De fractie gaat er althans van uit dat nu al bekend is dat voor bepaalde mensen in bepaalde situaties een algemene voorziening niet geschikt is?
- En hoeveel mensen die een individuele voorziening houden, hebben hun recht op

een PGB behouden? Tijdens het vragenhalfuur van november gaf het college aan dat circa 100 van de 800 mensen mogelijk hun PGB behouden, en de fractie is benieuwd hoeveel het er in werkelijkheid zijn geworden.

- Hoeveel mensen die een PGB hadden zijn overgegaan naar de algemene voorziening schoonmaakondersteuning en hebben geen recht op een PGB meer?
De fractie heeft uit de antwoorden van het college begrepen dat het toegangsprotocol voor de algemene voorziening nog niet gereed is, maar wel bijna.
- Hoe kan de overgang al plaatsvinden als er nog geen toegangsprotocol is?
- Hoe wordt er momenteel met nieuwe aanvragen omgegaan?
- Wanneer kan de raad het toegangsprotocol tegemoet zien?
- De afgelopen weken hebben mensen een brief van de gemeente en van de nieuwe zorgaanbieders gekregen over de overgang. Kan het college aangeven of hier veel reacties op zijn binnengekomen? En zo ja, van welke aard waren deze reacties?

Wethouder Jumelet kan op de vraag of alles is geregeld en op schema ligt, zeggen dat alle vier aanbieders in week 51 hebben aangegeven dat alles op schema ligt. Het is ook goed te melden dat er tussen kerst en oud en nieuw wordt doorgewerkt. Er zijn tevens extra mensen aangewezen voor het telefoonteam; dit zal zelfs langer dan 1 januari actief zijn, en wel tot 1 februari, om alle vragen te beantwoorden.

Op het tweede punt is het antwoord dat in principe alle mensen overgaan naar de algemene schoonmaakvoorziening. In een kort tijdsbestek moet alles goed met mensen worden afgesproken, waarvoor soms meer dan één afspraak nodig is. Vanaf het moment waarop alles in gereedheid is gebracht gesprekken worden gevoerd tussen cliënten, zorgaanbieders en gemeente indien er wellicht een individuele voorziening nodig is. Alle aanbieders hebben er voor gekozen de huidige indicaties over te nemen en op grond van de algemene voorziening worden alle taken uitgevoerd. Dat houdt in dat er in alle gevallen hulp is, maar dat nog wel even moet worden bekeken wat er specifiek nodig is.

Punt 3: het is niet precies bekend hoeveel mensen met een individuele voorziening hun recht op een PGB hebben behouden. De gesprekken met de huidige PGB-houders worden nu en begin 2013

gevoerd. Zodra bekend is hoeveel PGB's er precies zijn verstrekt, zal de raad hierover worden geïnformeerd.

Punt 4: het antwoord op die vraag sluit aan op het antwoord dat is gegeven bij punt 3, namelijk dat dit nog goed en precies moet worden bepaald.

Op punt 5 kan worden geantwoord dat het toegangsprotocol thans helemaal gereed is. Dit is ook besproken met de aanbieders. Zij beoordelen nu de huidige indicatie of nemen deze indien nodig over.

Punt 6: nieuwe aanvragen waarop met spoed moet worden geacteerd, worden nog door de gemeente afgehandeld conform de huidige regelgeving. Dat is ook passend, aangezien de nieuwe regelgeving pas op 1 januari ingaat.

Op de vraag wanneer de raad het toegangsprotocol kan inzien, luidt het antwoord dat het in elk geval in januari op de website zal worden geplaatst, opdat eenieder er kennis van kan nemen.

En wat de laatste vraag betreft: ja, er zijn veel reacties op de brief gekomen, met name over de overgang van een PGB naar zorg in natura. Spreker heeft ze niet geteld, maar er is een schatting gemaakt. Mensen verzochten vooral om uitleg over de wijziging. Er kunnen wel dubbelingen in zitten, want mensen kunnen twee keer bellen. Hoe dan ook, het gaat om zo'n 500 telefoontjes. En naar hij heeft begrepen, hebben er ongeveer 800 tot 1.000 cliënten gebeld over de zorg in natura. Veel vragen gingen ook over het kunnen behouden van de huidige huishoudelijke medewerker en over de tariefbijdrage.

De heer Schoo gaat er van uit dat het toegangsprotocol inderdaad op de website wordt geplaatst, maar vraagt of de raadsleden dit ook per mail toegestuurd kunnen krijgen.

Wethouder Jumelet lijkt dat heel goed. Hij gaat er nu wel van uit dat de vragen over dit onderwerp voor dit jaar klaar zijn.

De heer Schoo merkt op dat er dit jaar geen raadsvergadering meer is en dus ook geen vragen meer zal stellen.

Wethouder Jumelet acht dit een goede afspraak!

De heer Schoo repliceert dat dit echter niets zegt over januari!

WOZ

De heer Moinat zegt dat de SP-fractie in toenemende mate vragen krijgt over de behandeling van bezwaarschriften WOZ. Het schijnt dat veel mensen nog steeds geen antwoord hebben gekregen. Herkent de wethouder dit? Zo ja, waardoor komt dit? Zo nee, wil de wethouder dan informeren of dit op de afdeling bekend is en de raad daarna inlichten?

Wethouder Houwing-Haisma antwoordt dat er volgens de stand per 19 december nog 117 bezwaren openstaan. Dat heeft een aantal oorzaken. In sommige gevallen loopt er nog een beroep over het vorige jaar en in die gevallen wordt de uitspraak op het bezwaar aangehouden in afwachting van de uitspraak op het beroep door de rechter. Die uitspraak kan immers invloed hebben op het volgende jaar. Er is verder bijvoorbeeld sprake van zogenaamde meelifters, huurders van een corporatiewoning die bezwaar indienen met het oog op de rioolheffing of gewoon omdat zij denken een bezwaar te moeten indienen. Aangezien richting coöperaties die ook een bezwaar hebben lopen over 2012 waarover nog geen uitspraak is gedaan, is dat voor bezwaren van meelifters ook niet gedaan. Dat kan ook niet, omdat de WOZ-waarde voor de eigenaars en de verhuurders identiek moet zijn. De cijfers zijn allemaal bij de afdeling belastingen bekend. Voor zover mogelijk, zullen alle bedoelde gevallen worden afgehandeld, maar andere zullen daarop dus nog even moeten wachten.

De heer Moinat vraagt welke termijn nog nodig zal zijn voor de laatste categorie.

Wethouder Houwing-Haisma deelt mee dat natuurlijk wordt geprobeerd ook die zo snel als mogelijk af te handelen. Zoals echter al gezegd, in sommige gevallen moet er worden gewacht op een uitspraak. Zij kan niet zeggen hoelang het traject nog duurt dat loopt ten aanzien van de woningcoöperaties. Getracht zal worden ook daarvoor snel een oplossing te vinden.

De heer Moinat vindt het altijd mooi als wordt gezegd dat nog even moet worden gewacht, maar begrijpt dat de wethouder geen uitspraak over de termijn kan doen.

Wethouder Houwing-Haisma durft dat op dit moment inderdaad niet te doen.

Gemeentelijke belastingen

De heer Moinat merkt op dat de al betaalde termijnen voor de gemeentelijke belastingen bij

kwijtschelding worden terugbetaald. De SP-fractie merkt dat dit in veel gevallen nog niet is gebeurd. Welke norm wordt te dien aanzien gehanteerd? Spreker geeft hierbij mee dat het vaak gaat om mensen zonder reserves die in deze tijd heel snel in het rood schieten.

Wethouder Houwing-Haisma zegt dat normaliter eens per twee à twee weken in een zogenaamde run de al betaalde bedragen worden terugbetaald. In oktober is tijdens een 'run' echter een foutmelding opgetreden, waardoor een deel van de opdracht niet kon worden uitgevoerd. Vervolgens ontstonden er ook nog capaciteitsproblemen in verband met ziekte. Hierdoor is het proces enige tijd stil komen te liggen. Inmiddels is er een oplossing gevonden en zojuist heeft zij het seintje gekregen dat de betalingen morgen worden verwerkt. De terugbetalingen kan men morgen of overmorgen tegemoet zien. Het is de bedoeling dat in de toekomst de terugbetaling wekelijks geschiedt. Kortom, geprobeerd wordt het proces te versnellen.

De heer Meijer komt ter vergadering.

De heer Moinat is blij met de mededeling over verbetering in de toekomst. Anders had hij nog een vraag gesteld.

Sluiting inrichtingen

De heer Huttinga neemt aan dat het college de problematiek kent rond het mogelijk sluiten van penitentiaire inrichtingen in het Noorden van het land. Is het college goed op de hoogte van de gang van zaken en het proces betreffende sluiting van deze inrichtingen. Vanuit Provinciale Staten is te horen dat de commissaris van de Koningin zich voortdurend verspreekt, maar goed ...! Zou het sluiten van penitentiaire inrichtingen en het daarmee verloren gaan van veel arbeidsplaatsen een onderhandelingselement kunnen zijn versus behoud van een volwaardige vestiging van de Belastingdienst in Emmen? Hij vraagt dit, omdat de CdK en diverse burgemeesters in het geweer komen en de gang naar 'Den Haag' over rijksbanen in deze provincie en de rest van het Noorden voor de zoveelste keer gaan maken, en wel op 10 januari aanstaande. Zo ja, wat gaat het college van Emmen in dit kader doen? De context is terug te vinden in het videoverslag van de commissie bestuur van Provinciale Staten van 12 december jongstleden, punt 7.

Burgemeester Bijl heeft met mevrouw Houwing afgestemd de beantwoording voor zijn rekening te zullen nemen.

Met betrekking tot de dreigende sluiting van gevangenissen heeft Emmen eveneens een belang, aangezien de gemeente tussen twee gevangenissen in ligt. In die gevangenissen zijn zowel bewoners

als bewakers uit deze gemeente afkomstig. Hij heeft eens een werkbezoek aan de gevangenis in Ter Apel en werd daar toen enthousiast door medewerkers en bewoners begroet. Gezegd werd: "Wat leuk dat onze burgemeester eens langskomt!" Afgelopen dinsdag is over dit onderwerp nog met het college van Vlagtwedde gesproken en de ondernemingsraad van de gevangenis in Ter Apel heeft onder meer naar de Emmense raad de uitnodiging gestuurd contact met de OR op te nemen. Het college kan zich voorstellen dat meerdere gemeenteraden zo'n uitnodiging krijgen, want het is goed dat men in het Noorden zoveel mogelijk samen optrekt in dezen. Het gaat tenslotte om een gemeenschappelijk belang.

Kortom, het is het college bekend dat er het nodige gaande is. Het wil samen met de andere overheden daarin stelling betrekken. Of Emmen zich moet laten verleiden tot het één afhankelijk te maken van het ander, is de vraag. Hij is daar niet zo'n voorstander van. Er liggen heldere moties van diverse partijen in de Tweede Kamer, zoals van de SP, PvdA, CDA, GroenLinks en PVV < hij meent zelfs van de VVD > over krimpgebieden c.q. gebieden die sociaaleconomisch zwakker zijn. Hem dunkt dat niet moet worden gezegd: als we dit laten, mogen we dát houden! Het is overigens wel plezierig dat minister Blok de Tweede Kamer op 18 december een brief heeft gestuurd waarin wordt gezegd dat er een aanvulling komt op de lijst van plaatsen waar de rijksoverheid naar verwachting gevestigd blijft. Er worden drie plaatsen toegevoegd: Emmen, Doetinchem en Almelo. In dezelfde brief wordt er ook gewag van gemaakt dat onderzocht wordt hoe de motie-Van Vliet (PVV), waarin wordt gevraagd de Belastingdienst in Emmen en Venlo te behouden, zal worden uitgewerkt.

Het college is al met al op de hoogte van de problematiek. Zowel in direct contact met buurgemeenten als in SNN-verband wordt geprobeerd daarop alert te reageren. Het college is echter niet van plan het een voor het ander in te ruilen, want het gaat om werkgelegenheid die hier hard nodig is.

Gevolgen van de financiële problemen van Faveo voor de WMO huishoudelijke hulp en schoonmaakondersteuning

De heer Halm heeft uit de media vernomen dat de thuiszorgaanbieder Faveo in financiële problemen verkeert en uitstel van betaling heeft aangevraagd. Faveo is per 1 januari ook een van de zorgaanbieders die de algemene schoonmaakondersteuning in Emmen gaat verzorgen, en wel in de gebieden De Velden en Emmen-Zuid. De vraag is of het uitstel van betaling alleen betrekking heeft op de vestiging in Rotterdam, dan wel of ook Emmen bij de algemene schoonmaakondersteuning gevolgen zal ondervinden van de financiële problemen? Zo ja, wat zullen die gevolgen zijn en hoe zullen die worden opgevangen?

Wethouder Jumelet kan zeggen dat er geen gevolgen zijn voor de dienstverlening in deze gemeente. Ave Zorg B.V. is namelijk niet hetzelfde bedrijf als Faveo Huishoudelijke Verzorging B.V.; beide staan bij de Kamer van Koophandel ook apart vermeld en hebben ook verschillende adressen: een aan de Mathenesserlaan (Faveo Huishoudelijke verzorging) en aan de Coolsingel (Faveo Zorg). Het zijn weliswaar zusjes van elkaar, maar het gaat echt om twee verschillende bedrijven. Door Emmen is de WMO schoonmaakondersteuning gegund aan Faveo Zorg. Volgens de media zou er sprake zijn van surseance van betaling, maar dat gaat over Rotterdam, niet over Emmen. Via de media zou ook bekend moeten worden dat het gaat om een andere aanbieder dan waar Emmen mee te maken heeft.

De heer Van der Weide is blij met het antwoord van de wethouder. Er is echter nog een vraag. Is ook gekeken naar de financiële staat van de door Emmen ingeschakelde organisatie? Is daarop gecontroleerd?

Wethouder Jumelet antwoordt dat de kredietwaardigheid van een inschrijver altijd wordt gecontroleerd.

Hulpmiddelen

Mevrouw Meulenbelt stelt vast dat er per 1 januari veel wijzigingen in het hulpmiddelenverstrekkingenpakket van de zorgverzekeraars worden doorgevoerd. Tegelijkertijd staan er nog goede hulpmiddelen, zoals opstapstoelen, rollators en dergelijke, weg te

roesten. Een bedrijf dat actief is op het gebied van participatie haalt af en toe tientallen hulpmiddelen uit kelders van verzorgingstehuizen, vaak nog zo goed als nieuw. Hulpmiddelen zouden kunnen worden nagekeken, schoongemaakt, opgeknapt en tegen een kleine vergoeding worden aangeboden. De PvdA-fractie heeft gehoord dat dit al op kleine schaal gebeurt, zoals bij 't Wereldhuuske. Ziet de wethouder mogelijkheden om dit in de gemeente Emmen verder uit te rollen en in dezen een initiërende rol te vervullen in overleg met bedrijven op het gebied van participatie. Ook heeft de fractie begrepen dat er fysiotherapiepraktijken zijn die hebben aangeboden hulpmiddelen gratis na te kijken op deugdelijkheid. Ziet de wethouder hierin mogelijkheden om mensen op deze wijze van een adequaat hulpmiddel te voorzien? En ziet de wethouder in dezen ook mogelijkheden voor bedrijven die actief zijn op het gebied van WSW, participatie en *social return*?

Wethouder Jumelet vindt de gedachte achter deze vraag erg goed, namelijk: hoe kunnen we er voor zorgen dat mensen die een hulpmiddel nodig hebben dit op een financieel aantrekkelijke manier kunnen verkrijgen? De gedachte erachter is: hulpmiddelen moeten niet ongebruikt zomaar ergens worden weggezet. Het gaat natuurlijk allereerst om hulpmiddelen die uit het verstrekkingenpakket van de zorgverzekeraars verdwijnen op grond van de AWBZ of de Zorgverzekeringswet. Alle WMO-voorzieningen worden, zoals met de firma Schreuder is afgesproken, reeds herverstrekt. Dus als iets niet meer wordt gebruikt, wordt dat opgehaald en zo mogelijk opnieuw ingezet, eventueel na reparatie bij de EMCO. Uit gesprekken met Buurtsupport heeft hij begrepen dat 't Wereldhuuske op dit gebied al een rol speelt. Met Buurtsupport is afgesproken dat vanuit de gemeente zal worden geëntameerd dat mensen van hulpmiddelen gebruik kunnen maken als zij die zelf niet kunnen bekostigen en vanuit de AWBZ of Zorgverzekeringswet niet meer worden vergoed. De betrokken afdeling zal mensen doorverwijzen naar Buurtsupport. Naar de hobbels om een en ander te organiseren, moet even zorgvuldig worden gekeken, maar de afspraak is dat Buurtsupport het initiatief blijft nemen. In samenspraak moet worden bezien hoe alles op een zo adequaat en goedkoop mogelijke wijze kan worden gedaan.

Wat de werkgelegenheid betreft: die zal vooral liggen in de sfeer van dagbesteding. Daarover wil het college graag meedenken en meedoen. Dat zal onderdeel uitmaken van de besprekingen met

Buurtsupport. Het is echter zeker goed mogelijk hulpmiddelen die nu ergens onder het stof staan op een goede manier in te zetten voor mensen die deze hard nodig hebben.

Mevrouw Meulenbelt denkt vooral aan een initiërende, stimulerende en faciliterende rol voor de gemeente, in plaats van alles zelf te gaan organiseren.

Het vragenhalfuur wordt vervolgens gesloten.

A3a. Notulen begrotingsvergadering van november 2012

[Stuknr. RA12.0118]

Wethouder Jumelet meldt dat op pagina 28 in de tweede kolom wordt gesproken over 'Culturele hoofdstad in 2015-2026' Het laatste jaartal moet echter 2016 zijn.

Met inachtneming van deze correctie worden de onder A3a. vermelde notulen overeenkomstig het ontwerp vastgesteld.

A3b. Notulen begrotingsvergadering van 8 november 2012

[Stuknr. RA12.0119]

De heer Oldenbeuving ziet dat hij op bladzijde 22 volgens de notulen heeft gezegd dat in het CDA 'niet en geen' van de zaken ter discussie staan. Dat is een dubbele ontkenning. Die zou inhouden dat de CDA-fractie overal discussie over wil voeren, doch dat is niet het geval.

Met inachtneming van deze correctie worden de onder A3b. vermelde notulen overeenkomstig het ontwerp vastgesteld.

A4. Verzamelbesluit begrotingswijzigingen 2012-7 + bijlage RIS.5796

[Stuknr. RA12.0105]

De heer Denkers deelt mee dat de GroenLinks-fractie om principiële reden tegenstemt. Zij wordt door het college in een wat lastige positie gemanoeuvreerd, Doordat alle belastingsverordeningen in één keer aan de raad worden aangeboden, wordt weliswaar aan snelheid gewonnen, maar het ontnemt de raad de mogelijkheid om op onderdelen ja of nee te zeggen. Voor de fractie betreft het het onderdeel sporttarieven. Zij vindt dat sportverenigingen in deze tijd niet onnodig dienen te worden belast. Het geld dat zij hebben, moeten zij investeren in het aan

het sporten krijgen van de jeugd. Nu is er uitgerekend een mogelijkheid om de bezorgdheid van de raad hierover te vertalen in beleid. Op andere onderdelen kan dit stuk wel de instemming van de fractie hebben, maar als op één onderdeel door de gehanteerde methodiek nee moet worden gezegd, moet zij het hele stuk afwijzen.

Vervolgens worden de volgende stemverklaringen afgelegd.

De heer Goudriaan zal traditiegetrouw tegen het onderdeel reclamebelasting van agendapunt A14 tegenstemmen. Bij de behandeling van de Reclameverordening was hij al tegen, waarbij hij de reden heeft uitgelegd, namelijk dat hij het niet juist vindt dat de gemeente als incasseerderster optreedt voor een winkeliersvereniging, waarvan mensen al dan niet lid zijn, want dat iedereen reclamebelasting moet betalen.

Voor het overige kan hij voorstemmen.

De heer Schoo deelt mee dat de DOP-fractie stemt tegen de voorstellen onder A4, A5, A8, A9, A13 en A14.

De heer Van der Weide zegt dat de fractie van Wakker Emmen eveneens tegen de door de heer Schoo genoemde voorstellen stemt.

De heer Moinat laat weten dat de SP-fractie tegen het verzamelbesluit onder A4 is vanwege het ontbreken van de mogelijkheid iets goed of af te keuren. Zo'n besluit keurt zij principieel af. Zij geeft de heer Goudriaan in overweging eens te pleiten voor het uit elkaar trekken van een verzamelbesluit.

Eveneens stemt de fractie tegen de voorstellen onder A4, A5, A9 en A14.

De heer Huttinga zegt dat hij zich, door de bijzondere gang van zaken ten aanzien van stemverklaringen, plotseling ook genooddaakt ziet tot het afleggen van een stemverklaring ten aanzien van agendapunt 14, onderdeel 17. Hij was een voorganger in de strijd tegen de Verordening reclamebelasting, doch bij een eens genomen raadsbesluit wil hij de tarifiering voor het nieuwe belastingjaar niet tegenwerken.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. A4 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van

GroenLinks, DOP, Wakker Emmen en SP geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

A5. Algemene verklaring van geen bedingen vergroting agrarisch bouwperceel en staloppervlakte
[Stuknr. RA12.0088]

Zonder hoofdelijke stemming wordt conform het onder nr. A5 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van DOP, Wakker Emmen en SP geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

A6. Vaststelling bestemmingsplan 'Veenoord, Zorgvilla aan Landschapsweg + bijlagen RIS.5801 en RIS.5802
[Stuknr. RA12. 0100]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het onder nr. A6 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

A7. Vervallen

A8. Aanwijzen welstandsvrij gebied DPE Next + bijlagen RIS.5794 en RIS.5795
[Stuknr. RA12.0104]

Zonder hoofdelijke stemming wordt conform het onder nr. A8 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van Wakker Emmen en DOP geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

A9. Aanvaardingsbesluit milieueffectrapportage varkenshouderij Huirne
[Stuknr. RA12.0111]

Zonder hoofdelijke stemming wordt conform het onder nr. A9 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van Wakker Emmen, SP en DOP geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

A10. Vaststelling bestemmingsplan 'Emmen, Emmerhout'+ bijlagen RIS.5766 en RIS.5767
[Stuknr. RA12.0093]

A11. Herstructurering Spanjaardspad + bijlagen RIS.5774 t/m RIS.5776 + bijlage onder geheimhouding ter inzage

[Stuknr. RA12.0097]

- A12. Herstructurering Huurdermanlaan/Van Eklaan + bijlagen RIS.5777 en RIS.5778 + bijlage onder geheimhouding ter inzage**
[Stuknr. RA12.0098]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de onder de nrs. A10 tot en met A12 vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

- A13. Bestuursrapportage 2012-II + bijlage RIS.5765**
[Stuknr. RA12.0095]

Zonder hoofdelijke stemming wordt conform het onder nr. A13 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van DOP en Wakker Emmen geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

- A14. Belastingverordeningen en –tarieven 2013 en Verordening sporttarieven 2013 + bijlagen RIS.5818 t/m RIS.5836**
[Stuknr. RA12.0109]

Zonder hoofdelijke stemming wordt conform het onder nr. A14 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van GroenLinks, DOP, SP en Wakker Emmen geacht willen worden tegen te hebben gestemd. Tevens wenst de heer Goudriaan geacht te worden tegen punt 7 (reclamebelasting) van het voorstel te hebben gestemd.

- A15. Reconstructie Boermarkeweg eerste fase + bijlagen RIS.5837 t/m RIS.5842**
[Stuknr. RA12.0110]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het onder nr. A15 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

B1. Zie agendapunt A10

B2. Zie agendapunt A11

B3. Zie agendapunt A12

- B4. Ontwikkeling Rundedal + bijlage RIS.5763 + bijlage onder geheimhouding**

ter inzage + bijlage RIS.5763 + bijlage onder geheimhouding ter inzage
[Stuknr. RA12.0094]

De heer Van der Weide merkt op dat het Rundedal een erfenis uit het verleden is met een totaal kostenplaatje van ruim € 32 miljoen. Hoe nu verder is de vraag. De ontwikkelingsvisie Rundedal zet tegelijkertijd op veel zaken in. Om een en ander nog maar eens te verhelderen het volgende.

De fractie van Wakker Emmen is eveneens van mening dat er wat dient te gebeuren met het Rundedal. In de visie staat zeker een aantal zaken dat op haar goedkeuring kan rekenen, zoals het ontwikkelen van de landbouwfunctie, meer lintbebouwing mogelijk maken en het inzetten op duurzame energie. Echter, bij duurzame energie wil de fractie wel een kanttekening plaatsen. Haar voorkeur gaat uit naar zonnepanelen en aardwarmtetechnologie en niet zozeer naar een windmolenpark. Zij vraagt zich af of het Rundedal wel de beste locatie is voor windmolens en vindt dat een discussie moet worden gevoerd over de vraag op welke plaatsen windmolens kunnen komen te staan alvorens hierover besluiten te nemen. Uit de visie begrijpt de fractie dat het Rundedal tot de mogelijkheden behoort, maar dat dit op dit moment nog niet meer is dan een zoeklocatie en dat hieruit geen besluiten of verplichtingen voortkomen. Graag een bevestiging van de wethouder.

De gemeente is afhankelijk van de marktvraag, doch dat betekent niet dat zij geen accenten kan leggen ten aanzien van hetgeen zij wel of niet wil. Het openhouden van alle opties heeft als voordeel dat je wellicht sneller kunt overgaan tot invulling. Een nadeel is in de beleving van de fractie dat dit te weinig sturing geeft en dat het een bonte verzameling van activiteiten kan opleveren. Juist daar zit haar zorg en kritiek. Het mogelijk realiseren van een windmolenpark in combinatie met een biovergister, intensieve veehouderij, grootschalige bedrijven, woningbouw en woon/werkkavels is in haar ogen een mengeling waarvan zij zich afvraagt of deze visie zal leiden tot succes. Het gericht kiezen voor bijvoorbeeld de combinatie landbouw, wonen en werken, woningbouw en duurzame energie door middel van zonnepanelen en aardwarmte leidt volgens de fractie tot een betere balans. Een windmolenpark en bouwkavels lijken haar geen gelukkige combinatie. Deze week waren de windmolens in het veenkoloniale gebied weer volop in het nieuws. Nu er in sommige gebieden duidelijkheid is ontstaan, komen de reacties van de burgers. Een veel

gehoorde reactie is: als ik dit had geweten, was ik hier niet komen wonen, geld maakt derving van het woongenot niet goed, als ik zou kunnen ruilen met mijn oude woning zou ik dat onmiddellijk doen! Hiermee wordt duidelijk dat wonen, windmolens, een biovergister, grootschalige bedrijven en intensieve veehouderij een ongelukkige combinatie kan zijn. Ook brengt het openhouden van alle opties nadelen met zich mee. De fractie vraagt zich dan ook af of dit de juiste strategie is.

Resumerend: de fractie van Wakker Emmen is voor het ontwikkelen van het Rundedal-gebied, waarbij wordt ingezet op de herontwikkeling van de landbouwfunctie, duurzame energie zoals zojuist verwoord, woon/werkverkeer en bouwen in de linten. Haar zorg over de visie is dat deze een 'van alles wat'-visie is.

Ten slotte nog een tweetal zaken. Ten eerste: in de visie staat de volgende tekst: "De planprocedure neemt veel tijd met zich mee, terwijl niet duidelijk is welke bestemming toegesneden is over een aantal jaren. Het behoud van de bestemming is bovendien nog voordelig voor de STIDUG-gelden." De vragen zijn: in welk tijdsbestek verwacht het college een andere bestemming aan het gebied te kunnen geven en wat is de verwachting ten aanzien van het daadwerkelijk concretiseren van zaken? Is er een tijdspad aanwezig?

Ten tweede de wijze waarop in deze visie wordt teruggeblikt op het Rundedal. In het document staat het volgende: "De ontwikkeling van het nieuwe glastuinbouwgebied komt niet van de grond. De redenen liggen buiten de invloedssfeer van de gemeente en zijn vooral te vinden in de passieve houding van het rijk ten aanzien van de ontwikkeling van nieuwe glastuinbouwgebieden." Dit getuigt niet van veel zelfreflectie. Spreker citeert de belangrijkste conclusies aan de hand van het rapport van de rekenkamercommissie.

- Ten aanzien van de vermeende voordelen van de gemeente Emmen als vestigingsplaats voor tuinbouwbedrijven is er waarschijnlijk sprake geweest van groepsdenken, waardoor aannames de status van feiten kregen.
- Er zijn onvoldoende bewust grote risico's genomen bij de ontwikkeling van het Rundedal.
- Het heeft in de ambtelijke organisatie ontbroken aan regie op de ontwikkeling van het Rundedal.

Indien in een visie zoals nu voorligt, wordt teruggekeken op het verleden is het goed de medaille van twee kanten te bekijken.

De heer Huttinga heeft een vraag aan de heer Van der Weide. Deze haalde in het laatste deel van diens betoog een deel van het rapport van de rekenkamercommissie aan, maar volgens spreker betreft het geen raadsbesluit.

De heer Van der Weide doelde op een voorstel dat volgens hem hier eind 2011 in de raad aan de orde was. Dat was volgens de gemeentelijke website wel degelijk een raadsvoorstel.

De heer Huttinga zegt dat er ongetwijfeld een raadsbesluit is genomen naar aanleiding van de rapportage om een aantal zaken op een rij te zetten die uit de conclusies voortkwamen, maar dat hij niet de indruk heeft dat de raad alles heeft overgenomen van de rekenkamercommissie.

De heer Van der Weide merkt op te hebben geciteerd uit het raadsvoorstel en de conclusies van de rekenkamercommissie te hebben willen aanhalen. Hij heeft teruggeblikt op het verleden en een aantal kanttekeningen geplaatst. Hij heeft geen begrip voor wat er vanuit het rijk is gebeurd, maar vindt dat de gemeente ook zelf in de spiegel moet kijken.

De heer Linnemann komt ter vergadering.

De heer Leutscher kan eigenlijk heel kort zijn over dit voorstel.

De motie die de fractie van LEF! indertijd samen met de fracties van ChristenUnie en D66 heeft ingediend, heeft geleid tot een onderzoek en tot een belangrijk fundament onder dit visiedocument. Er wordt in het rapport veel gezegd over een aantal andere mogelijkheden. Je moet de kansen grijpen die zich voordoen. Thans is de fase aangebroken waarin van het college mag worden verwacht dat het de boer op gaat om van het Rundedal, dat nu wellicht nog wordt gezien als een debacle, tot een groot succes te maken.

De heer Huttinga kan instemmen met de voorgelegde visie. Er is sprake van een mooi belijnde flexibele invulling van de visie.

De heer Smit heeft namens de PvdA-fractie al zijn inbreng geleverd in de commissie. Dat hoeft hij niet opnieuw te doen. Hij heeft eerder nog wel twee dingen aan de orde gesteld, namelijk of er overleg is geweest met de EOP < dat bleek zo te zijn, en de EOP juichte een en ander toe > en hoe het gaat met de intensieve (melk)veehouderijen die worden toegestaan. In het verslag staat te lezen dat

wethouder Houwing nog kijkt naar de vraag betreffende melkvee. Op die vraag zou nog worden geantwoord, maar spreker heeft een antwoord nooit ontvangen. Als dat nu alsnog kan, dan graag.

De heer Wittendorp stelt vast dat voor de zoveelste keer een voorstel op de raadsagenda staat met betrekking tot het Rundedal. De turbulente ontwikkelingen nadat de raad tot de ontwikkeling van het Rundedal besloot, hebben dat noodzakelijk gemaakt.

Nu wordt voorgesteld een ontwikkelingsvisie vast te stellen, waarbij de bestemming glastuinbouw voorlopig ongewijzigd wordt gelaten en te komen tot een procedure voor een omgevingsvergunning. Na zeven jaar heeft de gemeente zich georiënteerd op andere kansrijke initiatieven voor het Rundedal.

Dat heeft geresulteerd in de ontwikkelingsvisie, inclusief de visiekaart. Deze visie zal als beleidskader voor toetsing van concrete marktinitiatieven gaan dienen.

De CDA-fractie kan instemmen met dit voorstel, omdat deze visie het in principe mogelijk maakt dat nieuwe initiatieven van particuliere investeerders een onderneming in het gebied kunnen en willen starten wanneer de uitgangspunten van de onderneming passen binnen de visie. Als dat zo is, zal er een korte procedure moeten worden gevolgd om het bestaande bestemmingsplan Rundedal te wijzigen, teneinde een dergelijke ontwikkeling snel mogelijk te maken.

Wat wordt er volgens deze visie nu eigenlijk mogelijk gemaakt? Afgelopen maandag werd het rapport Regionale Tuinbouwvisie Emmen aan de Stichting Tuinbouw Emmen aangeboden aan de wethouder. De huidige situatie in de tuinbouw was voor de Stichting Tuinbouw Emmen aanleiding tot het opstellen van een toekomstvisie voor de regionale tuinbouwsector om inzicht te krijgen in het toekomstperspectief voor de Emmense tuinbouw, de regionale economie en de werkgelegenheid. In het desbetreffende rapport worden twee toekomstscenario's geschetst. Het eerste is gericht op de situatie van de bestaande tuinders, waarbij vooral wordt gewezen op de mogelijkheden van samenwerking van de zittende tuinders op het gebied van bijvoorbeeld arbeid, duurzame energie en afzet van producten. Het tweede scenario richt zich vooral op nieuwe ontwikkelingen die met deze ontwikkelingsvisie meer en eerder mogelijk kunnen worden gemaakt. Hierbij wordt gedacht aan de zogenaamde *biobased economy*, ofwel de productie van grondstoffen voor voedingsmiddelen, medische en/of chemische

industrie. Zo wordt nu al door een tuinder in Klazienaveen vingerhoedkruid geteeld dat voldoende werkzame stoffen heeft tegen hartfalen. Het is ook mogelijk producten te produceren voor de chemische industrie, zoals voor coatings, lijmen en wasbeschermingsmiddelen. Door de unieke ligging van het gebied aan de A37 is het afzetgebied natuurlijk mede gericht op de Duitse, Scandinavische en Europese markt.

In de commissie antwoordde de wethouder dat er zich nog geen potentiële investeerders hebben gemeld voor de ontwikkeling van een zonnepanelenproject. Afgelopen week heeft zich evenwel een potentiële investeerder bij de CDA-fractie gemeld. Zij heeft deze doorverwezen naar de ambtenaar die deze zaak in behandeling heeft.

De heer Denkers heeft de heer Leutscher het woord debacle horen gebruiken als kwalificatie van het voorafgaande proces. De vraag aan de collegepartijen is of zij een dergelijke kwalificatie kunnen bevestigen, dan wel of zij er een andere kwalificatie aan toekennen.

De heer Wittendorp zegt dat de heer Denkers van hem in verband met het Rundedal niet het woord debacle zal horen. Het gaat om iets wat de gemeente is overkomen.

De heer Moinat merkt op dat namens de SP-fractie in de commissie wonen en ruimte al is gezegd, dat de fractie kan instemmen met dit voorstel. De visie is gelukkig niet verzand in te veel details en biedt perspectief voor goede ontwikkelingen. Deze zullen in de vorm van uitvoeringsplannen bij de raad terecht komen. Dan zal de fractie elk voorstel op zich beoordelen en van een mening voorzien.

De heer Halm dankt het college voor de beantwoording van de schriftelijke vragen van de BGE-fractie over dit onderwerp.

De fractie vindt het een slechte zaak dat de volledige juridische en financiële onderbouwing van de visie geheim is. En spijtig genoeg ontbreekt ook een echte motivatie van het college bij de schriftelijke beantwoording van de gestelde vragen. De laatste maanden wordt iedereen in de media overstelpt met integriteitschandalen in het openbaar bestuur. De keus voor geheimhouding moet daarom niet te gemakkelijk worden gemaakt met als argument dat dit vaker gebeurt en dat dit vanwege afweging van belangen wenselijk wordt geacht. Mensen moeten niet in verleiding worden gebracht en geprobeerd moet worden elke schijn te vermijden. Hopelijk gaat

zowel de raad als het college hier eens goed over nadenken bij toekomstige onderwerpen. Mogelijke belangenverstremming of de schijn ervan straalt op alle bestuurders af en daar wordt niemand beter van. Ook als er niets verkeerd gebeurt, kan het college voordeel doen met openheid.

Het is goed en noodzakelijk dat er voor het Rundedal alternatieve bestemmingen komen, opdat de financiële lasten voor de gemeente worden teruggebracht of zelf worden omgezet in opbrengsten door extra bedrijvigheid. Gewoon een deel terughalen van de agrarische bestemming is een van de snelle en simpele oplossingen die hopelijk snel kunnen worden gerealiseerd.

De heer Denkers heeft enige moeite met dit betoog. De heer Halm spreekt enkele malen over belangenverstremming of de mogelijkheid daarvan. Deze suggereert daar wat mee. De vraag is waar de heer Halm precies op duidt.

De heer Halm suggereert helemaal niets. Hij

zegt alleen dat zijn fractie openbaarheid wenst, en dus zo min mogelijk geheimhouding wenst.

De heer Denkers deelt het laatste met de heer Halm, maar deze houdt wel degelijk een heel verhaal over mogelijke belangenverstremming. Dat zijn twee zaken die niet bij elkaar horen.

De heer Halm voelt dit niet zo. Hij heeft zijn eigen woorden gekozen, en de heer Denkers doet het daar maar mee!

De voorzitter wijst er op dat er een vaste werkwijze is waar het gaat om bestemmingsplannen. Wat de heer Halm naar voren brengt, kan verkeerd overkomen. Als deze denkt dat er sprake is van belangenverstremming of zaken die het daglicht niet kunnen velen, is het verzoek aan de voorzitter te vragen in beslotenheid te gaan en een en ander te verduidelijken. Als zo'n verzoek niet wordt gedaan, moet de heer Halm helder aangeven dat er in diens beleving in dit geval geen sprake is van belangenverstremming of zaken die het daglicht niet kunnen velen. Anders blijft zoiets boven de markt hangen, en daarmee moet worden opgepast. En in het algemeen: als wordt gedacht dat er iets aan de hand is, kan dat worden gemeld of kan er een schorsing worden aangevraagd om een en ander met elkaar te bespreken.

De heer Halm zegt dat hij geen enkele reden heeft om te zeggen dat er iets aan de hand is. Hij heeft alleen meegedeeld dat er landelijk een enorm integriteitprobleem is en dat zijn fractie zaken zoveel mogelijk in de openbaarheid wil hebben. Hij heeft er geen moeite mee te zeggen dat dit dossier niet de schijn van belangenverstremming tegen zich heeft.

De voorzitter stelt vast dat de heer Halm niet vraagt om een besloten vergadering voor het aan de orde kunnen stellen van iets wat niet door de beugel zou kunnen en verzoekt de heer Halm diens betoog voort te zetten.

De heer Halm vervolgt met: ten aanzien van andere oplossingen is de gemeente waarschijnlijk meer afhankelijk van de economische ontwikkelingen en de marktvraag.

Van het mogelijk maken van een windmolenpark op deze locatie is de BGE-fractie geen voorstandster.

Verder twijfelt zij aan het mogelijk maken van een functiewijziging op locatie 3 om grootschalige bedrijvigheid mogelijk te maken. Hoe hard zijn de garanties dat dit niet ten koste gaat van de huidige bedrijventerreinen? Door geheimhouding en geen goede motivatie is straks een en ander niet controleerbaar. Ook locatie 2 roept twijfel op, wat de fractie doet besluiten niet met de ontwikkelingsvisie in te stemmen, al begrijpt zij dat er verandering moet komen. De geheimhouding beperkt ook de mogelijkheid om als raad andere zaken en alternatieven te bespreken, maar het is op dit moment niet anders.

De heer Schoo wil allereerst zeggen grote moeite te hebben met de opmerking van de heer Wittendorp: het is ons overkomen! Het is de gemeente niet overkomen, maar zij is gewoon op het verkeerde been gezet. Spreker herinnert zich levendig dat de heer Brinkhorst achter de colleegetafel zat en zei: Emmen, wees er rap bij, want we gooien de boel op slot! Het Westland ging op slot, er waren slechts twee steden waar nog voor de tuinbouw gebouwd mocht worden, en wel Emmen en Venlo. Nog geen half jaar later werd in Wieringerwerf 400 hectare glastuinbouw neergezet. Ex-wethouder Klaver had volgens diens zeggen een binnenzak vol met kaartjes van tuinders in het Westland; die hierheen zouden komen. De gemeente is in dit geval door de landelijke overheid op het verkeerde been gezet. Spreker zou in overweging willen geven eens

goed na te kijken wat er indertijd gezegd is, en misschien kan het college op een of andere manier nog een claim neerleggen bij Landbouw of een uitruil doen, immers: geld dat de gemeente heeft gekregen moet misschien weer worden terugbetaald. Hij stelt voor hierover maar eens te gaan onderhandelen.

De ontwikkelingsvisie voor het Rundedal heeft voor de DOP-fractie twee grote bezwaren, waardoor zij niet voor zal stemmen.

- Allereerst de geheimhouding van de financiële en juridische onderbouwing. Het is juist financieel noodzakelijk de huidige visie te veranderen en dan kan het niet zo zijn dat dit buiten de openbare discussie wordt gehouden. Misschien is de financiële ramp voor de gemeente Emmen groot als niet voor deze visie wordt gekozen, maar dan wil de fractie dit wel kunnen uitleggen aan de burgers van Emmen.

De heer Denkers merkt op dat dit kennelijk de middag is van de zware woorden. Van datgene wat de heer Schoo zei, is hij eigenlijk een beetje perplex. Als iemand in dit huis durft te beweren dat een overheidslaag de gemeente op het verkeerde been heeft gezet, wordt die overheid volgens hem van een strafbaar feit beschuldigd. Als de heer Schoo er van overtuigd is dat dit zo is, moet deze ook de bewijzen daarvoor op tafel leggen. In sprekers optiek is dat niet te onderbouwen met een verwijzing naar de heer Klaver en diens binnenzak vol met kaartjes.

De heer Schoo vindt dat de heer Denkers vanmiddag wel érg juridisch bezig is! Hij heeft aangegeven wat hier achter de tafel gebeurd is. Hij heeft niet gezegd dat de voormalig staatssecretaris de heer Brinkhorst de gemeente heeft misleid, alleen dat deze de gemeente een richting heeft doen uitgaan. De heer Brinkhorst kan niet worden verweten dat de gemeente daarop is ingesprongen, maar de gemeente heeft wel op basis van een gedachtegang een bepaald beleid gevolgd. De heer Brinkhorst heeft namens de rijksoverheid namelijk gezegd dat de boel op slot zou worden gegooid, want dat het in het Westland helemaal klaar was. Daarop heeft de gemeente geanticipeerd. Spreker beschuldigt niemand van misleiding, alleen dat de gemeente vanuit het rijk een richting uit is geduwd en dat de gemeente die heeft gevolgd. Dáár is zij de fout ingegaan, maar dan wel op basis van de informatie van een staatssecretaris.

De heer Denkers heeft de heer Schoo toch echt het woord misleiding horen noemen. Deze heeft echt gezegd dat de rijksoverheid de gemeente heeft misleid. Stel dat dit niet zo zou zijn, dan poneert de heer Schoo twee onafhankelijk van elkaar staande feiten, doch de geur van het ene feit slaat over op het andere. Daarmee verbindt deze wel degelijk het begrip misleiding aan de beslissing die de raad heeft genomen. Dat vindt spreker nogal kwalijk.

De heer Halm steunt de heer Schoo, want is indertijd zelf door ex-wethouder Klaver tijdens een schorsing overgehaald voor te stemmen.

De heer Schoo zegt dat als hij het woord misleiding schrappt als de heer Denkers er in de komende dagen beter van slaapt! Het ging hem namelijk om de boodschap, niet om het woord misleiding.

De heer Denkers kan er prima mee leven als de heer Schoo dat woord terugneemt.

De heer Schoo stelt vast dat dit bij dezen is gebeurd.

De fractie vindt dat het bepalen van geschikte locaties voor windmolens een apart thema moet zijn en niet zonder een aparte discussie terloops in een ontwikkelingsvisie voor een geheel gebied moet worden opgenomen. Dit kan later tegen de gemeente gaan werken.

Ook vindt de fractie de voorgestelde locatie niet geschikt voor windmolens. Zij denkt dat omwonenden hier overlast van zullen ondervinden en dat het ook niet zal helpen de voorgestelde locatie op te vullen met bedrijven en woningen.

De visie kent ook positieve punten, maar de fractie heeft er voor gekozen vandaag haar nee tegen het voorliggende voorstel te onderbouwen.

Mevrouw Hoogeveen zegt dat de D66-fractie dit een realistisch stuk vindt en daarin een deel van de motie terugziet die indertijd samen met de fracties van LEF! en de ChristenUnie is ingediend.

Het enige dat nu moet worden gedaan, is gewoon zelf blijven nadenken, hoe aantrekkelijk het ook is wat wordt verteld.

Wethouder Houwing-Haisma bespeurt brede steun voor de ontwikkelingsvisie Rundedal. Dat is ook het onderwerp dat op de agenda staat en daartoe zal zij zich toe beperken.

De fractie van Wakker Emmen liet weten voor duurzame energie te zijn en voorkeur te hebben voor de ontwikkeling van geothermie en zonnepanelen. Dat is mooi, maar daarvoor moet je wel investeerders hebben. Zolang er geen investeerders zijn, zal er ook niet naar aardwarmte worden geboord. Bij de CDA-fractie schijnt zich een investeerder in zonnepanelen te hebben gemeld. Het college wacht dit af en zal dan wel bezien in hoeverre diens initiatief realistisch is en kan worden gekomen tot een *businesscase* die daaraan recht doet.

Het college heeft er voor gekozen het gebied als het ware in drieën te knippen: een deel voor de agrarische sector, een deel voor een agropark en het deel langs de A37 voor ontwikkeling van grootschalig bedrijventerreinen. Waarom laat het college de huidige bestemming tuinbouw voorlopig op dit gebied liggen? Welnu, als je nu de bestemming zou willen wijzigen, zou je een heel langdurige procedure ingaan. Gezegd is dat op het moment waarop zich een concreet initiatief aandient < dat is momenteel niet het geval > wellicht maatwerk mogelijk is waardoor de markt beter wordt bediend. Vandaar dat het college heeft besloten de huidige bestemming vooralsnog te handhaven.

Men kan zeggen dat de visie van alles wat is, en dat is ook zo, maar het gaat dan ook om een heel groot gebied. Door een deel weer terug te geven aan de agrarische sector wordt een groot bedrijventerrein eigenlijk 'uit de productie' genomen.

Windenergie is in de afgelopen week weer actueel geweest. Het college heeft de raad nadrukkelijk meegenomen ten aanzien van de ontwikkeling van windenergie in de gemeente. Ook is de raad er in gekend dat het veenkoloniale gebied zoekgebied is. Daarmee is het Rundedal onderdeel van het zoekgebied voor windenergie. Het MER-onderzoek loopt op dit moment en de raad heeft intussen een uitnodiging ontvangen voor een informatiebijeenkomst in februari; het college hoopt de raad dan concrete mededelingen te kunnen doen. Het Rundedal op voorhand plukken uit het zoekgebied, lijkt het college geen goede zaak als het hele veenkoloniale gebied als zoekgebied wordt aangewezen. Bekeken moet worden welke mogelijkheden daar voorhanden zijn.

Aan de heer Smit kan spreekster zeggen dat 'de haakjes zijn verwijderd'. Dat dit niet bij hem terecht is gekomen, bevreedt haar. Waarschijnlijk is er ergens in de communicatie iets niet goed gegaan.

Van de discussie over geheimhouding, belangenverstrengeling en dergelijke houdt zij zich verre.

Wat haar betreft, ligt er een realistisch verhaal over de mogelijkheden voor het Rundedal. De markt zal leren hoe snel het gebied een nieuwe invulling krijgt.

De heer Van der Weide deelt mee dat zijn fractie, het geheel overziende, met een aantal zaken kan instemmen, maar minder enthousiast is over andere, zoals verwoord in eerste termijn. Het belangrijkste is dat er een eerste stap wordt gezet. De fractie ziet de ontwikkelingsvisie als zodanig. Besluiten, onder meer over een wijziging van de bestemming, zullen nog moeten worden genomen. Dat brengt haar tot de slotsom dat zij kan instemmen met deze visie.

De voorzitter stelt vast dat het rijksbeleid in dezen niet altijd even constant is geweest. Dat is een factor van belang dat zeker nog zal worden teruggekoppeld naar het betrokken ministerie.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. B4 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van BGE en DOP geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

B5. Woonvisie 2012-2017 'Thuis in Emmen'+ bijlagen RIS.5789, RIS.5790 en RIS.5791 [Stuknr. RA12.0101]

Hierbij te betrekken:

- **RIS.5783 motie woningbouw met lef (LEF!)**
- **RIS.5785, motie woningbouw en energiebesparende maatregelen (LEF!)**
- **RIS.5806, motie leegstandsmonitor (D66)**

Mevrouw Hoogeveen zegt dat de D66-fractie de voorliggende woonvisie realistisch vindt. Het is fijn dat een aantal zaken op wijkniveau goed is bekeken. Jammer is het dat iets wat bekend is niet is meegenomen, en wel de leegstand. Verleden week woensdag is iedereen van de noodzaak overtuigd dat het bij elkaar houden van woningbouw en winkelpanden moet worden gemonitord, dit onder meer naar aanleiding van het rapport dat in opdracht van de winkeliersverenigingen tot stand is gekomen. De fractie is voor inbreiden in plaats van uitbreiden om verpaupering door leegstand tegen te gaan. Dat is voor haar reden om de aangehouden D66-motie in

stand te houden; deze is in de commissie al enigszins besproken. Hopelijk vindt de gehele raad dat de leegstand tegen moet worden gegaan.

Op de vragen die in de commissie zijn gesteld, is antwoord gegeven. Bij het stellen van de vraag waarom alleen 75plussers worden geïnformeerd over wellicht noodzakelijke zorgaanpassingen, is de fractie niet helemaal duidelijk geweest. Ook als 50- of 60plussers iets op tijd weten, kunnen ook zij daarmee rekening houden. Als je een kind krijgt, weet je ook dat je op een zeker moment een kinderfietsje moet kopen en schoolgeld moet gaan betalen. De bedoeling was juist ook 50- of 60plussers tijdig te informeren.

De heer Huttinga vraagt of mevrouw Hoogeveen weet heeft van het gezonde verstand bij mensen om niet alleen een visie te hebben op een kinderfietsje, maar ook op hun eigen toekomst qua gezondheid en mogelijkheden.

Mevrouw Hoogeveen antwoordt dat de D66-fractie vertrouwt op de eigen kracht van mensen. Er stond echter expliciet in de beantwoording dat 75plussers worden geïnformeerd. De fractie denkt dan: daar kun je al eerder mee beginnen! Mensen kunnen dan misschien nog wat gaan doen met een levensloopgeschikte woning. Zij vindt dat de overheid de plicht heeft goede informatie te verstrekken, niet pas als er al zorg nodig is.

Al met al legt de fractie de motie over een leegstandmonitor opnieuw ter beraadslaging voor. De andere fracties wil zij meegeven dat, als daarin een kleine aanpassing nodig is om een meerderheid te halen, de fractie daartoe bereid is. Hopelijk is iedereen het met haar eens dat, als er leegstand dreigt in woningen, in winkelpanden en op bedrijventerreinen, alles moet worden gedaan om dat te voorkomen. Monitoring zal helpen de situatie inzichtelijk te maken en te houden.

De heer Leutscher heeft de behandeling van de woonvisie gevolgd vanachter de computer. Het ging daarbij onder meer over een visie op lange en op korte termijn. Het was een boeiende discussie. Hij zal nu ingaan op zaken die er toe doen, waarna kan worden bekeken of er in de raad draagvlak is voor dit document. Dit wordt door de fractie van LEF! omarmd, omdat het handvatten biedt voor een aantal vervolgdiscussies.

De verstandelijk-gehandicaptenzorg wordt volgens de visie wonen en zorg in 2014 losgekoppeld. Dat betekent dat er een heroriëntatie komt op de woningcorporaties. Ook is de fractie een warm voorstandster van perspectief voor senioren. In het

document staat eveneens dat er voor moet worden gezorgd dat er *lifestyle* gebouwd gaat worden. In elke sociale klasse heeft men zo z'n eigen wensen en daar moet je ruimte voor bieden. Het betekent ook andere vormen van zorg. Zo zal in verzorgingshuizen moeten worden nagedacht over de vraag wat zij gaan doen met hun onroerend goed. Een en ander vraagt om andere zorgconcepten en het is van belang dat in die discussies ook woningcorporaties en de gemeente gaan meedoen. Het ligt voor de hand dat er in de komende tijd nog zal worden gesproken over het dichter bij de burger brengen van de zorg.

In de commissie heeft sprekers collega Arvid Lange aangegeven dat niet moet worden vergeten dat er ook starters zijn die behoefte hebben aan duurdere huurwoningen. Wat dit betreft is er krapte in de gemeente. Er zijn mensen die zich de vraag stellen: bevallen mijn baan en de gemeente me?, om daarna een definitieve beslissing te nemen. Deze groep moet niet worden veronachtzaamd.

Zoals bekend, heeft de fractie eerder een tweetal moties ingediend. Deze zijn toen aangehouden tot de behandeling van de woonvisie. Vooralsnog worden deze moties in hun huidige vorm in stand gehouden, evenwel met enkele kanttekeningen. In de motie over energiebesparende maatregelen wordt voorgesteld gelden vrij te maken voor starters, doch de fractie wil dit graag verruimen naar kopers. Wellicht zal daarover overeenstemming zijn en kan deze motie worden overgenomen.

Met betrekking tot de motie over 'woningbouw met lef' heeft spreker gehoord dat er in de commissie vragen zijn gesteld; het is schijnbaar een complex onderwerp. Hij neemt echter aan dat een aantal collega's inmiddels op internet hebben bekeken wat de methode die in Volendam-Edam precies inhoudt. In de ingediende motie is een en ander verengd naar de lokale situatie. De vraag is met name eens met een woonwensenonderzoek te starten, bijvoorbeeld in Emmen-Zuid/Delftlanden, om te achterhalen of daar heel gericht kan worden gedaan wat de gemeente Volendam-Edam heeft gedaan, namelijk op basis van de uitkomsten van het onderzoek bepalen wat je wel of niet gaat doen en daarna te beginnen met een experiment.

De heer Goudriaan zegt dat de woonvisie inderdaad uitgebreid in de commissie is besproken. Hij heeft toen royaal zijn spreektijd overschreden. De voorzitter wees hem fijntjes op het Reglement van orde voor de commissies en had daar volkomen gelijk in. Wel verruimde de voorzitter de tijd van vier naar zes minuten, zodat iedereen ruim de tijd

heeft gekregen. Dit houdt ook in dat hij namens de PvdA-fractie nu geen lang verhaal meer hoeft te houden.

De fractie blijft het een goed en duidelijk stuk vinden. Het is een visie die op de toekomst is gericht. Zij wacht de verdere uitwerking af van de plannen die hierin worden genoemd.

De vragen die in de commissie zijn gesteld, zijn deels daar reeds beantwoord, en de andere vragen zijn, zoals afgesproken, schriftelijk beantwoord. Over de gegeven antwoorden is de fractie tevreden. Zij maakt zich nog wel zorgen < wie ook niet! > over de vraag hoe de woningmarkt zich in de nabije toekomst zal ontwikkelen. Dat is nog onduidelijk; er komt eigenlijk elke dag wel iets nieuws op je af. Voor de fractie is het belangrijk dat er voor senioren in de kleine kernen een woonplek blijft. Zij hecht er veel waarde aan dat daarop waar mogelijk wordt ingezet. Zij is er zich van bewust dat dit natuurlijk in eerste instantie aan corporaties en andere marktpartijen is, maar vindt dat de gemeente hierin tevens een rol kan en moet spelen, ook in de toekomst.

De fractie heeft al eerder een motie aangekondigd. Bij de behandeling van de begroting heeft zij aangegeven te zullen komen met een voorstel om de kwaliteit van huurwoningen en koopwoningen aan de onderkant van de koopsector te verbeteren. In de motie die zo dadelijk wordt ingediend, is een integraal plan opgenomen om er voor te zorgen dat de beschikbare gelden worden aangewend voor verbetering van woningen op het gebied van energie, waardoor de werkgelegenheid wordt gestimuleerd en de woonlasten omlaag gaan. Voorwaar een mooi streven, zou je kunnen zeggen! Het is ook goed voor het milieu, wat naar de mening van de fractie tevens inhoudt dat naast de fondsen die vallen binnen de portefeuille van wethouder Sleeking ook de portefeuille van wethouder Houwing een aandeel zou moeten leveren. De uitwerking van het verzoek aan het college laat zij dan ook graag waar deze hoort. De duurzaamheidsleningen via het SNN-stimuleringsfonds volkshuisvesting, zijn genoegzaam bekend en vormen volgens de fractie een middel om een en ander gestalte te geven.

De motie, die inmiddels mede is ondertekend door de CDA-fractie luidt als volgt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op donderdag 20 december 2012,

aan de orde zijnde het raadsvoorstel RA12.0101, Woonvisie 2012-2017 'Thuis in Emmen';

constaterende dat:

- ***de woonvisie uitgaat van kwantiteit naar kwaliteit;***
- ***energiebesparing en duurzaamheid van woningen een belangrijk onderwerp is;***
- ***een aanzienlijk deel van het woningbestand in Emmen hoge woonlasten kent als gevolg van slechte isolatie;***
- ***weinig tot geen woningen worden gebouwd in de sociale sector in het kader van vervangingsprogramma's;***
- ***de kwaliteit van het woningbestand nog aanmerkelijk verbeterd kan worden;***
- ***starterleningen eindigen en ook niet het gewenste effect hebben;***
- ***er nog een aanzienlijk bedrag te besteden is uit het fonds stedelijke vernieuwing en het herstructureringsfonds wonen Emmen;***

overwegende dat:

- ***het inzetten op energiebesparende maatregelen in woningen goed is voor het milieu, de regionale werkgelegenheid en vermindering van de woonlasten;***
- ***dit eveneens van invloed is op de woonbeleving van de inwoners;***
- ***het uitvoeren van de werkzaamheden aan woningen een goede gelegenheid is voor het in zetten van (jeugd)werklozen en invullen van leerling(bouw)plaatsen;***
- ***er met de corporaties samenwerking is om de opwaardering van het woningbestand verder gestalte te geven;***
- ***het meer effect oplevert als het geld voor de starterleningen worden ingezet als revolving fund (aflosbaar en opnieuw te gebruiken krediet) voor woningverbetering, met name voor energiebesparende maatregelen;***
- ***een deel van het besteedbare bedrag als subsidie ingezet kan worden voor het financieren van energiebesparingprojecten;***

verzoekt het college:

- ***op korte termijn te inventariseren welke middelen in totaal beschikbaar zijn voor het stimuleren van energiebesparende maatregelen en woonlastenverlagende maatregelen voor woningen;***

- *op korte termijn met een voorstel te komen over hoe deze middelen kunnen worden ongezet voor energiebesparende maatregelen en woonlastenverlagende middelen;*
 - *onderdeel van dit voorstel te laten zijn een integrale benadering met verschillende betrokken partijen;*
 - *nadrukkelijk in het voorstel de bestrijding van jeugdwerkloosheid en de invulling van leerling(bouw)plaatsen te betrekken;*
 - *de gelden daarvoor in te zetten die momenteel aanwezig zijn in het fonds stedelijke vernieuwing en het herstructureringsfonds wonen Emmen;*
 - *het vrij te besteden deel van het geld te gebruiken als subsidie om samen met de corporaties zoveel mogelijk woningen in de huursector energiezuiniger te maken;*
 - *de gelden voor de starterlening te gebruiken voor een fonds waaruit particuliere woningbezitters een lening kunnen krijgen voor uitvoering van energiebesparende maatregelen aan hun woning;*
 - *nadrukkelijk te kijken naar mogelijkheden van cofinanciering door bijvoorbeeld de Drentse Energieorganisatie;*
 - *de verkenning inzake cofinanciering naast het ontwikkelen van het voorstel te doen, opdat het tijdpad van het voorstel hierdoor niet wordt vertraagd,*
- en gaat over tot de orde van de dag.*

De heer Denkers heeft de indruk dat er, gelet op deze motie en de eerder ingediende motie van de LEF!-fractie, sprake is van enige doublures.

Verder verbaast het hem dat de heer Goudriaan de Drentse Energie Organisatie noemt als een van de mogelijke cofinanciers. Volgens spreker bestaat die organisatie nog niet; deze is in oprichting.

De heer Goudriaan denkt dat de heer Denkers zich vergist. De Drentse Energie Organisatie bestaat al wel, zoals op internet blijkt. Deze organisatie is gelinkt aan de provincie, die daarin geld steekt. Daarop kan een beroep worden gedaan voor projecten op energiegebied.

Bij de indiening van de LEF!-motie heeft hij al gezegd dat de PvdA-fractie met een totaalpakket zou komen. De fractie van Wakker Emmen is eveneens met een motie gekomen die raadsbreed is aangenomen. De PvdA-fractie heeft nu gemeend vooral op de kwaliteit van de woningen te moeten

inzetten, en er zodoende een totaalpakket van te maken waarmee aan de slag kan worden gegaan. Je kunt wel allerlei plannen hebben, maar daar schiet niemand wat mee op. De fractie heeft direct al gezegd de motie van LEF! veel te eng te vinden. In de laatste vergadering van de commissie wonen en ruimte heeft de heer Lange de motie aangepast, zodat zou kunnen worden gezegd dat de strekking ervan tot op zekere hoogte overeenkomst met de PvdA-motie. Deze laatste is evenwel breder opgezet. Als de LEF!-fractie vindt dat de PvdA-motie erg lijkt op haar motie, kan zij aan de nu ingediende motie gewoon steun verlenen.

De heer Denkers constateert dat in de PvdA-motie aan het college wordt gevraagd geldelijke middelen te vinden. Verleden maand heeft de raad de begroting 2013 behandeld. Toen is door het college duidelijk aangegeven dat het een 'ken nét'-begroting is en dat schuiven van geld daarbinnen niet wenselijk is. Hij refereert hierbij aan het amendement van de vijf partijen. Nu gaat de PvdA-fractie eigenlijk hetzelfde verzoeken. Hoe realistisch acht zij het dat dit haalbaar is?

De heer Goudriaan zegt dat de PvdA-fractie niet om extra geld vraagt. Er liggen gelden op de plank; genoemd zijn de twee fondsen waarin geld zit; hoeveel kan de wethouder vast aangeven. Het was iets van € 5,6 miljoen, maar daarvan zal natuurlijk ook al wat zijn gebruikt. Spreker meent dat er sowieso nog iets van € 1,8 miljoen over is. Het gaat dan om gelden die voor dit doel bestemd zijn. Kortom, aan de slag gaan, dit geld gebruiken en zorgen dat energiebesparende maatregelen gestalte krijgen, de werkgelegenheid wordt aangejaagd, enzovoort.

De heer Leutscher hoorde de heer Goudriaan zeggen dat, als de LEF!-fractie zich in de PvdA-motie kan vinden, zich daarbij kan aansluiten. Hem brandt het woord arrogantie op de lippen. *Fair play*, ook in de gemeenteraad, betekent dat, als de motie die tijdens de begrotingsbehandeling is ingediend elementen bevat die ook in de PvdA-motie zitten, het de PvdA-fractie had gesierd als zij met de LEF!-fractie een discussie was aangegaan over elementen die zouden ontbreken in de LEF!-motie. Nu komt de PvdA-fractie met een eigen motie; daarover sprak zij in de commissie niet. Waarschijnlijk wilde de PvdA-fractie gewoon mooie sier maken richting de gemeenteraadsverkiezingen in 2014. Dat is een manier van werken die niet op de steun van de

LEF!-fractie kan rekenen, want zij vindt dit enigszins onprofessioneel.

De heer Goudriaan vindt, om met de heer Schoo te spreken, dat de heer Leutscher nogal dikke woorden gebruikt. Het is niet waar wat deze zegt en het is ook helemaal geen arrogantie. In de commissie is over een en ander met het LEF!-commissielid gesproken. Spreker heeft toen gezegd dat er in beide moties dezelfde elementen zitten, doch dat de PvdA-motie veel breder is. Dat de elementen van de LEF!-motie daarin ook zijn opgenomen, is gedaan om de motie zodanig in te kleden dat ermee aan de slag kan worden gegaan. Daarin wordt klip en klaar aangegeven wat er moet gebeuren en waar de gelden zijn om al het genoemde aan te pakken. Hij heeft het LEF!-commissielid gevraagd of even kon worden gepraat over de vraag of beide moties in elkaar zouden kunnen worden geschoven. Dat commissielid zou hem hierover bellen, maar dat gebeurde niet, waarna hij betrokkene zelf heeft gebeld. Deze heeft toen gezegd erop te zullen terugkomen, want er nog overleg in de fractie over te moeten hebben. Sindsdien heeft hij echter niets meer gehoord.

De heer Leutscher merkt op dat de vraag aan het betrokken commissielid te maken had met het medeondertekenen van de PvdA-motie. Los daarvan gaat het om het moment. De LEF!-fractie heeft tijdens de begrotingsbehandeling een motie ingediend en het was handig geweest als op basis daarvan met elkaar een discussie was aangegaan. Maar goed, de situatie is nu zoals die is. Laat men maar afwachten hoe het college reageert en hoever er inhoudelijk mee is te komen. Wellicht komt er straks een schorsing en dan kan even worden bekeken hoe de vlag er bij hangt.

De heer Schoo is misschien wel enigszins gezet, maar heeft 'dikke woorden' niet gebruikt. Hij heeft alleen dikke woorden van de heer Denkers gepareerd.

De heer Van der Weide wil in het verlengde van wat de heer Leutscher naar voren bracht opmerken dat, toen de fractie van Wakker Emmen de PvdA-motie voor het eerst onder ogen kreeg, haar ook wel het gevoel bekwam dat deze motie een hoog gehalte heeft van wat andere partijen al hadden ingebracht. Spreker doelt dan vooral op de woonlasten en de subsidieregeling voor stimulerende maatregelen. De opmerking van de heer Leutscher is terecht dat er veel overlap zit in de diverse moties. Wellicht had het de PvdA-fractie gesierd als indieners van andere moties bij haar motie had betrokken.

De heer Wanders voelt zich, hoewel de heer Goudriaan namens de PvdA-fractie uitstekend het woord heeft gevoerd, toch geroepen nog even te reageren, te meer daar aan de begrotingsvergadering is gerefereerd. Hij meent dat de heer Leutscher in de tweede termijn van die vergadering heeft aangegeven de PvdA-bijdrage in eerste termijn te hebben bekeken. Deze had dus kunnen weten dat de PvdA-fractie zou komen met voorstellen ter zake 'wonen in Emmen'. Door wat de heer Leutscher heeft gezegd over *fair play* voelt spreker zich dan ook niet aangesproken. Hij heeft de heer Leutscher daarover namelijk ingelicht.

Overigens behoort bij professionaliteit dat afspraken worden nagekomen. Waar is afgesproken dat er zou worden teruggebeld, had hij het wel zo sierlijk gevonden als die afspraak was nagekomen. Wanneer na een opmerking van de heer Goudriaan heel snel wordt gezegd: oké, maar we moeten nu verder!, zou spreker het op prijs stellen als de gemaakte afspraak wordt onderkend en de heer Leutscher zegt: ja, we gaan nu verder, want we hebben elkaar wel degelijk geïnformeerd over deze motie!

De heer Leutscher werd zo-even getrickerd door de manier waarop dingen werden uitgesproken.

Het gaat er uiteindelijk om dat je elkaar weet te vinden op de inhoud. Dat is belangrijk. Als de heer Wanders zegt dat moet worden gekeken naar wat men elkaar inhoudelijk te bieden heeft om de woningmarkt vooruit te brengen, is spreker de eerste om daarover met de heer Wanders in gesprek te gaan.

De voorzitter denkt dat er straks een schorsing wordt ingelast. Daarin kan men met elkaar nog nader van gedachten wisselen.

De heer Pekelsma stelt vast dat de woonvisie in overleg met de diverse belanghebbenden in een lang traject is voorbereid. Vier minuten spreektijd in de commissie is dan wel erg kort. Gelukkig is de gelegenheid geboden de vragen schriftelijk te stellen. De vragen zijn op tijd vóór deze vergadering van een antwoord voorzien, waarvoor hartelijke dank.

De woonvisie met de titel 'Thuis in Emmen' omvat niet alleen de prioriteiten

- zorg voor voldoende en goede woningen voor de doelgroepen;
- herstructurering in relatie tot bevolkingskrimp en vergrijzing;

- zorg voor voldoende woningen voor senioren;
- duurzaamheidsmaatregelen als prioritaire doelstellingen,

want in de woonvisie staan meerdere onderwerpen genoemd, die weliswaar in de uitvoering een plaats kunnen krijgen, maar die neigen naar besluitvorming over voorliggend stuk.

Het eerste onderwerp, zorg voor voldoende en goede woningen, is met de voorgestelde regeringsmaatregelen zwaar onder druk komen te staan. Want als de plannen van het kabinet Rutte tot besluitvorming komen, zullen de woningcorporaties grote problemen krijgen en lijkt een faillissement van de sociale huursector onvermijdelijk. In het regeerakkoord staat dat de woningcorporaties een verhuurderheffing van € 2 miljard moeten gaan betalen. Zij kunnen dit echter niet financieren door de huren te verhogen, omdat verhoging is gebonden aan een maximum. Daardoor kunnen de corporaties nog niet de helft van die € 2 miljard binnenhalen. Het gevolg zal zijn dat veel corporaties nieuwbouwplannen schrappen, besparen op onderhoud en niet of veel minder participeren en meehelpen bij financieringen ten behoeve van de openbare ruimte. Verpaupering is dan niet te vermijden en de leefbaarheid en de veiligheid zullen in sommige gebieden zwaar onder druk komen te staan. De CDA-fractie maakt zich hierover ernstige zorgen. Zij hoort graag hoe het college aan de regiefunctie uitvoering wil geven, en wil graag op de hoogte worden gebracht van de acties die worden ondernomen om de landelijke overheid tot andere gedachten te brengen.

Vervolgens de herstructurering in relatie tot bevolkingskrimp en vergrijzing. De fractie heeft in de beantwoording van de vragen gezien dat hiervoor nog een bedrag van € 1,8 miljoen beschikbaar is. Kan het college ook aangeven waarvoor deze fondsen zullen worden ingezet?

Ook de ‘woningverbetering in het kader van de energiebesparing’ past in de CDA-visie dat zorgvuldig met de beschikbare energie om moet worden gegaan.

Vele zaken zijn hier in ontwikkeling, zoals windenergie, aardwarmte en zonne-energie. Dit alles past bij het aloude CDA-gedachtegoed, het rentmeesterschap, dat zorgvuldig met de aarde en de mensen die daarop wonen en werken moet worden omgegaan. De fractie pleit er dan ook voor de energiecoach nog steviger in beeld te brengen en de burgers te activeren door aan hen

mogelijkheden aan te reiken. Een intensivering via Educohof zou daarbij de voorkeur verdienen.

Communiceer naar de inwoners via de infopagina wat de mogelijkheden zijn, eventueel in samenwerking met regionale bedrijven! De fractie realiseert zich dat dit al wel is gebeurd, maar het verdient opnieuw de volle aandacht. Wellicht dat hieraan via de methodiek Agentschap NL, waar in meerdere gemeenten mee gewerkt wordt, uitvoering kan worden gegeven, dit om met name energiebesparende projecten tot een succes te maken. Op een aanvullende vraag heeft de fractie geen antwoord mogen ontvangen.

Het is geen nieuws meer dat de woningbouw zwaar onder druk staat en er weinig tot niets gebouwd wordt. Toch hoopt zij dat de doelstelling gehaald kan worden, namelijk jaarlijks 100 nieuwe woningen. Uit de beantwoording van vragen wordt duidelijk dat bij een eventuele opleving van de woningmarkt de vele klaarliggende bestemmingsplannen met nieuw te bouwen woningen ingevuld kunnen worden.

Nieuwe initiatieven, zoals de beoogde bouw van waterwoningen bij een eventueel te realiseren haven in Nieuw-Amsterdam is een mogelijkheid om nieuwe en aantrekkelijke vormen van wonen aan te bieden, ook aan nieuwe burgers van buiten de gemeente. Andere vormen van wonen zouden een toegevoegde waarde kunnen hebben. Dit geldt eveneens voor mogelijkheden voor wonen langs de vaarroute Erica–Ter Apel.

De heer Halm is ook aanwezig geweest bij de presentatie in Nieuw-Amsterdam. Lijkt zoiets niet meer op een Blauwe Stad?

Pekelsma antwoordt dat het een particulier initiatief betreft dat de moeite waard is het nadrukkelijk in beeld te houden. De particuliere investeerder is voornemens in de genoemde gebieden vele woningen te realiseren. Dat kan echter niet eerder dan nadat is gebleken dat mensen daarin geïnteresseerd zijn. Het is een plan dat zeker de aandacht verdient.

Aan een andere invulling van de mede door de CDA-fractie ontwikkelde notitie ‘Bouwen in de linten’ heeft zij voornemens geen behoefte.

Een ander belangrijk punt is de mogelijkheid voor ouderen om in de eigen woonplaats te kunnen blijven wonen, en de woningen levensbestendig of, zoals D66 voorstelde, levensloopgeschikt te maken. Op zich is de wijziging in naamgeving prima, als de

mogelijkheden maar geboden worden. Is daarvoor een concreet plan van aanpak beschikbaar of wordt hierop teruggekomen, evenals op wat door de fractie is voorgesteld betreffende het faciliteren van mantelzorgwoningen? Het genoemde actiepunt 'uitbreiding van het Lokaal Akkoord' met gebiedsgerichte afspraken voor doelgroep huishoudens zou hiervoor nadrukkelijk als uitgangspunt genomen kunnen worden.

Het uitvoeringsprogramma zoals genoemd in de woonvisie biedt naar de overtuiging van de fractie voldoende mogelijkheden om op de diverse plaatsen waarvoor bestemmingsplannen klaarliggen de burgers een goede woonplek te geven als de vraag om woningen weer aantrekt. Want in deze moeilijke tijd dient men zich te realiseren dat de sombere scenario's ook weer eens omgebogen kunnen worden in een positieve ontwikkeling voor de woningbouw in de gemeente Emmen.

De CDA doelstelling is een leefbaar Emmen te behouden en verouderde wijken aan te blijven pakken door ze in ruimtelijk opzicht een opknapbeurt te geven, zoals nu gebeurt in Schoonebeek en Nieuw-Schoonebeek, en leegstand van woningen te voorkomen, mede door het inzetten van het herstructureringsfonds ten behoeve van bevordering van doorstroming en kwaliteit van de woonomgeving.

De gemeente Emmen zal haar regiefunctie moeten blijven behouden, in samenspraak met betrokken organisaties zoals de woningcorporaties, de erkende overlegpartners, de Huurderfederatie, de seniorenraad, de voorlichting- en adviescommissie wonen, makelaars en projectontwikkelaars, alsmede de zorg- en welzijnsorganisaties

die voor deze woonvisie mede een belangrijke bijdrage hebben geleverd. De woonvisie zal nu vorm krijgen in de op te richten werkgroep wonen, welzijn en zorg. De CDA-fractie wordt graag op de hoogte gehouden van datgene wat in die werkgroep besproken wordt, opdat zij de verdere voortgang kan blijven volgen en daar waar gewenst met een voorstel tot bijstelling kan komen.

De heer Bijlsma brengt naar voren dat de woonvisie met het daarbij behorende uitvoeringsplan wat de fractie van Wakker Emmen betreft meer concrete voorstellen had mogen bevatten. Zij beseft evenwel dat er momenteel veel ontwikkelingen gaande zijn die het bemoeilijken gedetailleerde bouwplannen vast te stellen en

voorspellingen te doen. Zij doelt hierbij onder andere op de economische crisis, demografische ontwikkelingen en heffingen die het rijk gaat opleggen aan woningcorporaties. Wat zij graag in deze woonvisie had gezien, is bijvoorbeeld het aantal te slopen of te bouwen woningen per kern, dorp of wijk en wat daarin de gewenste woningvoorraad is over tien jaar.

Zoals bekend, zijn niet alle vragen die in de commissievergadering zijn gesteld daar niet beantwoord. De beantwoording van gestelde vragen heeft achteraf schriftelijk plaatsgevonden. De fractie is tevreden over de meeste antwoorden die zijn gegeven. De onderbouwing voor het nieuwe uitgangspunt, een inwonertal van 109.000, is gegeven. Uit de beantwoording van de vragen blijkt dat initiatieven worden ondersteund om jongeren naar het centrum van Emmen te krijgen, iets wat de fractie een voorwaarde vindt voor een bruisend centrum.

De fractie heeft ook aangegeven dat het belangrijk is dat senioren zoveel mogelijk in hun eigen dorp terecht kunnen in een seniorenwoning. De beantwoording van het college maakt duidelijk dat nieuwbouwprojecten voor seniorenwoningen kansrijker dicht bij voor senioren belangrijke voorzieningen moeten zijn. Een van de belangrijkste voorwaarden is: in de eigen vertrouwde leefomgeving; dit mag niet worden vergeten. Gezien de veranderingen binnen de WMO en het steeds grotere beroep op mantelzorg, wordt het kunnen blijven in de eigen leefomgeving alleen maar belangrijker. Daarom dient de fractie hierover een motie in.

Het antwoord op de vraag over lintbebouwing verandert niet haar standpunt dat er meer mogelijkheden moeten zijn voor bouwen in de linten. De huidige notitie 'Bouwen in de linten' dateert van 2005 en heeft een nadrukkelijke verbinding met het provinciale omgevingsplan (POP) en het Woonplan 2020. Het POP is inmiddels vervangen door de omgevingsvisie, die meer mogelijkheden biedt dan het POP, gezien de zachtere criteria. De fractie van Wakker Emmen is van mening dat een herziening van 'Bouwen in de linten' aan de orde dient te komen. De notitie biedt hoofdzakelijk mogelijkheden voor open plekken in de linten tot 40 m. Dit is voor haar onvoldoende. Derhalve dient zij ook over dit onderwerp een motie in.

De eerste motie, die mede door de DOP-fractie wordt ingediend, luidt als volgt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 20 december 2012,

constaterende dat:

- *de woonvisie nieuwbouw van seniorenwoningen vooral mogelijk wil maken in de kern Emmen en de grotere dorpen;*
- *senioren een groeiende doelgroep zijn binnen de gemeente Emmen en het beleid van verschillende overheden gericht is op langer thuis wonen;*
- *senioren door beleid van verschillende overheden afhankelijker worden van mantelzorg;*
- *bestaande woningvoorraad zou kunnen worden aangepast tot levensloopbestendige woningen;*

overwegende dat:

- *het wenselijk is dat senioren zoveel mogelijk in hun eigen dorp of wijk kunnen blijven wonen;*
- *het voor senioren van belang is zoveel mogelijk in hun eigen vertrouwde omgeving te kunnen blijven wonen en dit ook van belang is in het kader van mantelzorg;*
- *het levensloopbestendig maken van bestaande woningen de mogelijkheden vergroot voor senioren om te kunnen blijven wonen in hun vertrouwde omgeving;*

verzoekt het college:

- *binnen de gemeentelijke mogelijkheden maximale inspanning te plegen om senioren in hun dorp of wijk te kunnen laten wonen;*
- *nieuwbouwplannen niet alleen expliciet voor de kern Emmen en de grotere dorpen, maar ook de mogelijkheden voor de overige kernen, dorpen en wijken daarbij te betrekken;*

en gaat over tot de orde van de dag.

De tweede motie, mede ingediend door de BGE-fractie, luidt als volgt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 20 december 2012,

constaterende dat:

- *bouwaanvragen voor bouwen in de linten wordt getoetst aan de door de raad vastgestelde notitie ‘Bouwen in de linten’;*
- *de woonvisie en de gebiedsgerichte uitwerking geen uitbreiding of andere mogelijkheden bieden in relatie tot lintbebouwing;*

- *de notitie ‘Bouwen in de linten’ hoofdzakelijk mogelijkheden biedt voor een open ruimte tot 40 m;*
- *het provinciaal omgevingsplan (POP) is vervangen door een provinciale omgevingsvisie en deze verandering betekent dat criteria enigszins zijn versoepeld;*
- *de woningmarkt een zware crisis kent en het aantal nieuwbouwwoningen drastisch is gedaald;*

overwegende dat:

- *het verruimen van criteria en beleid om woningbouw in de linten toe te staan kan bijdragen aan een positief effect voor de woningmarkt en het inwoneraantal;*
- *een wijziging van het beleid ten aanzien van bouwen in de linten kan bijdragen aan het beter inspelen op de vraag vanuit de markt;*
- *het gewijzigd provinciaal beleid mogelijkheden kan bieden voor het toestaan van meer woningbouw in de linten;*

verzoekt het college:

- *binnen de mogelijkheden die de omgevingsvisie van de provincie biedt te komen tot een actualisatie van de notitie ‘Bouwen in de linten’ en daarbij mogelijkheden tot versoepeling van criteria met een verruiming van het beleid te komen;*
- *hierbij eventuele aanpassingen binnen het gemeentelijk woonbeleid te betrekken,*

en gaat over tot de orde van de dag.

Spreker deelt mee dat de fractie nog benieuwd is naar de reactie van de wethouder op de in april aangenomen motie over energiebesparende maatregelen. Ook wil zij graag vernemen hoe de wethouder de overlapping tussen de PvdA-motie en de LEF!-motie beschouwt.

Mevrouw Aldershof merkt op dat, zoals al eerder is gememoreerd, dat de bewuste avond tot 23.30 uur in de commissie is vergaderd. De daar gevoerde discussie zal zij zeker niet dunnetjes overdoen.

De VVD-fractie kan zich vinden in de geformuleerde opgaven in de woonvisie. Het gaat om duidelijke beleidskeuzes, waarbij het initiatief tot samenwerking ligt bij de gemeente.

De prioriteit ligt bij de lagere inkomensgroepen en senioren. Dat is ook een maatschappelijke opgave. Voor het overige dient de taak van de gemeente bij andere initiatieven die van de regisseursrol te zijn.

Het is prima partijen bijeen te brengen om tot een ketensamenwerking te komen, maar de gemeente moet zich onder druk van de ingeperkte investeringscapaciteit van de corporaties niet laten verleiden tot uitbreiding van diens taak.

Vervolgens een reactie op de PvdA-motie. Als er fondsen beschikbaar zijn voor verlening van subsidie, is de vraag waarom de gemeente in dezen een rol moet vervullen. Dat kan immers ook worden gedaan door private partijen.

De D66-motie is in de commissie besproken. De VVD-fractie heeft begrepen dat alle gegevens al bekend zijn, dus waarom zou er dan nog een extra verslaglegging moet komen?

De heer Denkers reageert op de opmerking van mevrouw Aldershof dat, als er al fondsen beschikbaar zijn, een en ander aan private partijen zou moeten worden overgelaten. Op een vraag zijnerzijds refereerde de heer Goudriaan expliciet aan die fondsen en gaf deze aan dat er op dit moment gewoon geld op de plank ligt. Spreker neemt aan dat deze daarmee bedoelde: in dit huis. Stelt de VVD-fractie nu voor deze fondsen aan te wenden, vreemd aan de woonvisie, om private partijen aan werk te helpen?

Mevrouw Aldershof denkt dat de heer Denkers óf niet goed heeft geluisterd, óf er belang bij heeft haar woorden anders uit te leggen. Zij heeft gezegd wat de rol voor de gemeente kan zijn als private partijen subsidie aanvragen.

De heer Goudriaan begrijpt mevrouw Aldershof misschien ook niet helemaal. Hij heeft aangegeven dat er in Emmen fondsen zijn waar geld in zit dat zijn fractie wil aanwenden voor woningverbetering, het bestrijden van jeugdwerkloosheid, het verbeteren van het milieu etc. Daar is de VVD-fractie blijkbaar op tegen, en dan is het heel logisch dat zij tegen de PvdA-motie is.

Mevrouw Aldershof vindt dit wel heel erg kort door de bocht. Natuurlijk is de fractie voor duurzaamheid en voor het bestrijden van jeugdwerkloosheid; daar zal hier niemand tegen zijn, en dit mag ook niet de inzet van deze discussie gaan worden. Uiteraard mag de gemeente faciliterend optreden en ook de regisseursrol op zich nemen, maar de vraag is of je als gemeente heel actief partijen moet gaan benaderen om te horen welke rol zij in dezen willen gaan vervullen.

De heer Goudriaan vraagt wat er verkeerd aan is als gemeente een duurzaamheidslening te

verstrekken aan mensen in goedkopere woningen opdat zij hun woning kunnen verbeteren. Zij moeten zo'n lening terugbetalen, maar wat zij aan rente moeten betalen, halen ze er dubbel en dwars uit door de besparing die wordt bereikt. Hij snapt dus niet dat mevrouw Aldershof zegt dat een ander dit maar moet regelen. Dat kun je toch als gemeente doen! Als er geld is voor het verstrekken van subsidie voor het samen met de corporaties opknappen van huurwoningen, kunnen daardoor de woonlasten naar beneden gaan. Anderhalf jaar geleden zijn hij en de heer Smit naar het Meerveld geweest. Zij hebben toen met de EOP gesproken en zijn bij mensen thuis geweest waar je dwars door het dak heen kunt kijken; dat is nog van kippengaas en karton! Die mensen betalen meer aan energie dan aan huur. Wat is er tegen als gemeente dit soort zaken aan te pakken?

Mevrouw Aldershof heeft niet geconcludeerd dat het verkeerd is als gemeente dit soort zaken aan te pakken. Wel is het de vraag of het aan de gemeente is mensen te gaan mobiliseren om gebruik te maken van een subsidie. Mensen weten de weg naar het gemeentehuis goed te vinden. Als de heer Goudriaan het heeft over huurders die misschien wel willen investeren in energiebesparende maatregelen, wordt hij helaas door de realiteit ingehaald, want heel veel huurders schijnen niet het belang in te zien van zulke maatregelen en willen er zeker geen extra huurverhoging voor betalen, ook al staat er in de toekomst een lagere energierekening tegenover. Als subsidie voor energiebesparende maatregelen geormerkt is, is het volstrekt legitiem dat mensen daarop aanspraak maken, maar is het de rol van de gemeente dit heel erg te gaan promoten? Dat is eigenlijk een vorm van betutteling, want mensen weten echt wel de weg naar de gemeente te vinden.

De fractie wil er een beetje van af dat de overheid van alles gaat voorschrijven en allerlei verantwoordelijkheden naar zich toe trekt terwijl het geen kerntaak betreft. Bijvoorbeeld in Noord-Holland is een experiment gestart waarbij 13 consortia van MKB-bedrijven aan de slag zijn gegaan. Spreekster weet niet of de betrokken gemeente daarin een rol heeft vervuld, maar het is wel zo dat daar 7.000 woningen zijn opgeknapt. Kortom, initiatief komt ook vanuit private investeerders.

Nogmaals, dat er geld is en dat mensen daarop aanspraak gaan maken, is uitstekend, maar zij vindt niet dat de gemeente een soort promotierol moet gaan vervullen en de subsidiekraan moet gaan openzetten.

De heer Van der Weide merkt op dat de VVD-fractie tijdens de behandeling van de Milieugenda in april heeft gestemd tegen de motie over stimulering van energiebesparende maatregelen. Hij begrijpt dat mevrouw Aldershof nu eigenlijk zegt dat, als er geld is, dit ook voor iets anders kan worden ingezet. Vanuit de provincie ontvangt de gemeente € 3 miljoen voor duurzaamheid, waarvan € 1,5 miljoen is bestemd voor Centrumvernieuwing Emmen. Wat zijn de voorstellen van de VVD-fractie om andere anderhalf miljoen te bestemmen voor duurzaamheid en verlaging van de woonlasten? Daarover heeft spreker nog niets gehoord. Huur is volgens genoemde fractie geen optie, koop waarschijnlijk wel, maar er wordt een belangrijk aspect vergeten. Op het moment waarop er subsidie wordt verleend en er energiebesparende maatregelen worden uitgevoerd, biedt dat werk voor de bedrijven in de regio.

Mevrouw Aldershof vindt het prettig dat heel goed in de gaten wordt gehouden wat zij namens haar fractie zegt! Zij doet dat zelf natuurlijk ook. Uiteraard heeft de fractie absoluut niets tegen het lostrekken van de woningbouwmarkt. Zij onderkent ook dat er waarschijnlijk heel mooie projecten zijn te realiseren waarin jongeren tewerkgesteld kunnen worden, alle lof daarvoor, maar de cruciale vraag in dezen is: welke rol wordt voor de gemeente gewenst? Dat verengt misschien de discussie wel heel erg. Als wordt gezegd dat de gemeente zo breed mogelijk beschikbare subsidies moet promoten, moet daarvoor misschien worden gekozen, doch de VVD-fractie vindt nog steeds dat heel veel zaken prima aan de markt en aan het eigen initiatief van de inwoners kunnen worden overgelaten en dat men af moet van betutteling, omdat mensen misschien niet zelf kunnen bedenken welke weg zij moeten bewandelen richting de politiek of het gemeentehuis voor het aanvragen van subsidie. Er zijn voldoende ambtenaren die graag bereid zijn mensen daarover te informeren.

De heer Van der Weide wil er allereerst nog eens op wijzen is dat er geld vanuit de provincie is. Voorts de vraag wat de VVD in Emmen doet om de woonlasten te beperken en maatregelen te treffen die bijdragen aan duurzaamheid. Daar hoort hij mevrouw Aldershof niet over. Zij geeft alleen maar aan dat de fractie moeite heeft met de motie van april en nu met de motie van de PvdA, maar waar komt de VVD-fractie zelf mee?

Mevrouw Aldershof merkt op dat men natuurlijk te maken heeft met het landelijk beleid, waar de VVD mede verantwoordelijk voor is. Dat beleid zal voor deze regio heel nadelig uitwerken. De gemeente gaat niet over de huren, en dat is maar goed ook. Met de verhuurderheffing zijn de corporaties al genoodzaakt de huren te verhogen, iets wat niet wenselijk is. Het gaat volgens de fractie niet aan daar nog eens een soort verplichte huurverhoging bovenop te leggen om te kunnen investeren in duurzaamheid. Dat is een kwestie van iets opdringen aan mensen die daar zelf niet om vragen.

De heer Van der Weide concludeert hieruit dat de VVD in Emmen niets voor de woonlasten doet en niets in het kader van duurzaamheid.

Mevrouw Aldershof begrijpt dat de heer Van der Weide deze conclusie graag wil trekken. Niets doen is wel heel erg passief en is ook niet conform de waarheid. Zoals reeds gezegd, ziet de fractie genoemde zaken niet als een kerntaak van de gemeente. De VVD Emmen is voldoende bezig om met ondernemers te spreken over de vraag hoe zij bedrijven kunnen verduurzamen en welke stappen richting de woningmarkt kunnen worden genomen. Er is sprake van een collectieve verantwoordelijkheid, dus niet alleen bij de VVD Emmen.

De heer Leutscher zit min of meer op dezelfde lijn als die welke door de heer Goudriaan is ingebracht. Met toenemende verbazing luistert hij naar de bijdrage van mevrouw Aldershof. Zij vermengt een aantal zaken. Door LEF! is al twee keer in de raad voorgesteld over een en ander een discussie te starten, waarvoor eigenlijk nooit draagvlak is verkregen. De VVD neemt blijkbaar het principiële liberaal standpunt in dat in dezen geen rol is weggelegd voor de lokale overheid. Gelukkig is LEF! als lokale partij wat pragmatischer ingesteld. Zij houdt niet van dogma's, maar is zich wel bewust van het probleem op de lokale woningmarkt. Nu gaat het om de vraag of er voldoende creativiteit en lef is om invloed uit te oefenen op het beleid teneinde de markt weer in beweging te krijgen.

Mag spreker uit de bijdrage van de VVD-fractie concluderen dat zij mede reageert op de LEF!-motie over het experiment in Volendam-Edam? Vindt genoemde fractie dat daar ook geen regierol ligt voor de lokale overheid?

De heer Goudriaan vindt het vervelend te moeten zeggen dat de VVD-fractie óf de PvdA-motie niet goed heeft gelezen, óf deze niet begrijpt. Daarin staat duidelijk wat wordt bedoeld. Mevrouw Aldershof heeft het er steeds maar over dat mensen iets zelf moeten regelen en wil haar er op wijzen dat er in Nederland al 68 gemeenten zijn die met een duurzaamheidslening bezig zijn. Dat aantal groeit; verleden maand heeft Vlagtwedde iets dergelijks nog in orde gemaakt. Het is een kwestie van het opstellen van een verordening, het stellen van voorwaarden, het vaststellen van het te lenen bedrag en de wijze van terugbetalen. De gemeente heeft in dezen een voortrekkersrol. In het hele land gebeurt het, en de VVD-fractie zegt gewoon: laat de mensen het maar uitzoeken!

De heer Pekelsma merkt op dat ook de gemeentelijke overheid de verantwoordelijkheid heeft mensen er op te wijzen dat er heel veel mogelijkheden zijn om bepaalde besparingsmaatregelen te bereiken, ook waar het gaat om energiebesparing. Educohof zou een belangrijke organisatie kunnen zijn voor het op een goede manier voorlichten van de burgers over de mogelijkheden. In dezen heeft de gemeente zeker een regiefunctie en kan zij een belangrijke rol spelen.

De heer Denkers hoorde mevrouw Aldershof de woorden 'betutteling' en 'promoten' gebruiken. Zij gaf aan dat promoten geen taak voor de overheid is. De overheid heeft echter wel tot taak voorlichting te geven over subsidiemogelijkheden. Dat de VVD-fractie zegt dat hierbij het bedrijfsleven een rol moet spelen, is bijzonder aimabel, maar als hij de PvdA-motie goed leest, de indienende fractie juist lokale bedrijven aan het werk hebben. Het subsidiegedeelte moet zich uiteindelijk wel vertalen in energiebesparende maatregelen. Bij zijn weten staan straks geen gemeenteambtenaren op de steigers bij woningen, maar toch echt particuliere bedrijven. Zijn conclusie is dan ook dat de VVD-fractie juist vóór de PvdA-motie zou moeten zijn.

Mevrouw Aldershof wil nog even reageren op het door de heer Leutscher aangehaalde experiment in Volendam-Edam, met de gemeente als projectontwikkelaar. Daar staat de VVD-fractie huiverig tegenover. Over het beeld dat nu min of meer wordt neergezet, verbaast zij zich. Daarbij worden termen gebruikt als 'mensen moeten het maar uitzoeken' en dergelijke, maar dat is absoluut niet de insteek geweest van spreeksters betoog. Zij heeft heel duidelijk uitgesproken dat de prioriteit in

de woonvisie ligt bij de lagere inkomensgroepen en de senioren.

Dat de overheid c.q. de gemeente een voorlichtende rol heeft, is natuurlijk zo, doch er worden voldoende zaken over duurzaamheid gepubliceerd, internet is toegankelijk en verder weten ondernemers echt de weg naar het gemeentehuis echt wel te vinden, wat eveneens geldt voor de inwoners.

Als zij het woord 'betuttelen' gebruikt, is dat omdat zij vindt dat mensen niet altijd aan het handje hoeven te worden gepakt en dat niet alles per envelop bij mensen thuis hoeft te worden gebracht. De VVD-fractie gelooft in eigen verantwoordelijkheid van mensen. Zij kunnen ook zelf stappen zetten.

Spreekster meent hiermee voldoende te hebben gereageerd. Mocht dat niet zo zijn, dan hoort zij dat wel in tweede termijn.

De heer Moinat heeft met stijgende verbazing zitten luisteren naar de discussie tussen de fracties van LEF! en de PvdA. In de commissie wonen en ruimte heeft hij de indruk gekregen dat een poging zou worden gedaan tot het in elkaar schuiven van de diverse moties. Hij had verwacht dat dit ook zou zijn gebeurd. De reactie van de heer Leutscher kan hij zich best goed voorstellen. De LEF!-fractie heeft indertijd op verzoek van de raad haar motie aangehouden, in de verwachting dat er nog een gesprek over zou komen en dat het zou komen tot een gezamenlijke motie. De SP-fractie zou heel graag zien dat de fracties van LEF! en PvdA alsnog tot elkaar komen; misschien kan dat straks tijdens de schorsing nog. Het zou heel mooi zijn als recht wordt gedaan aan de beide moties.

Het voorwoord van de wethouder in de woonvisie geeft wat sprekers fractie betreft exact aan waar Emmen met die visie naartoe moet. Het accent ligt de komende jaren op kwaliteit van wonen en leven, op samendoen met bewoners en woningmarktpartijen, op huishoudens met lage inkomens en senioren, op herstructurering van de woningvoorraad en op energiebesparing. Al deze uitgangspunten zijn heel raak geformuleerd. Complimenten daarvoor! Er is lef getoond door vroegere doelstellingen los te laten, doelstellingen waaraan in voorgaande jaren halsstarrig werd vastgehouden. Kijk naar de wens een 120.000plus gemeente te worden! Kijk naar de wens een modern tuinbouwcentrum vol te laten lopen in het Rundedal! Kijk naar de nieuwe woonwijk Delftlanden, met bijbehorende reclamecampagnes! Allemaal doelstellingen waartegen de SP-fractie vanaf het begin heeft geïntereerd omdat ze haars

inziens onrealistisch waren. De SP-raadsleden zijn regelmatig door het college en andere partijen weggezet als pessimisten. Nu blijkt dat zij het bij het rechte eind hadden. Achteraf gelijk krijgen is ook best prettig, maar het blijft achteraf. Het is zonde van de verloren tijd, middelen en wat dies meer zij. Voor eens en voor altijd: de SP-leden zijn geen pessimisten; zij zijn optimisten met ervaring. De SP-fractie kan zich vinden in de voorliggende woonvisie, doch heeft nog wel bedenkingen wat de houdbaarheid ervan betreft. Dat heeft alles te maken met de landelijke ontwikkelingen, waarop de lokale overheid slechts een zeer beperkte invloed heeft, maar die de gemeente wel direct raken. De fractie roept de wethouder op al diens invloed aan te wenden om in 'Den Haag' duidelijk te maken dat de plannen die woningcorporaties raken en lam leggen ook de gemeente raken en bijzonder negatief zullen beïnvloeden, zeker gezien de doelstelling in de woonvisie. Weet men het nog? 'Het accent ligt de komende jaren op kwaliteit van wonen en leven!'

De heer Schoo wil bij deze woonvisie namens de DOP-fractie aandacht vragen voor een mogelijk groot probleem voor alle gemeenten, dus ook voor de gemeente Emmen. Het is een probleem dat verder gaat dan de woonvisie, maar wel grote gevolgen kan hebben voor die visie.

Het rijk wil de komende jaren nog meer taken overhevelen naar gemeenten. Dit zou allerlei voordelen hebben of kunnen hebben, omdat gemeenten bijna alles beter zouden kunnen, althans volgens een meerderheid van politiek Den Haag. Maar deze decentralisatie kan ook zeer grote problemen veroorzaken voor de woningmarkt. Voor grote groepen mensen voor werklozen of gepensioneerden en mensen, werkend of niet werkend, die van zorg afhankelijk zijn, kan het gemeentelijk beleid van doorslaggevende betekenis worden om uit een gemeente te vertrekken en naar een andere gemeente toe te gaan. Of het echt zo'n vaart loopt? De DOP krijgt steeds meer signalen dat deze afweging bij mensen meer en meer gaat leven. Het wordt voor gemeenten ook financieel aantrekkelijk slecht beleid te voeren, om zo bepaalde groepen niet aan te trekken en bepaalde groepen kwijt te raken. Als er vanwege verschil in gemeentelijk beleid volksverhuizingen ontstaan, is daar geen gemeentelijke woonvisie tegen bestand, niet die van Emmen en niet die van andere gemeenten.

De DOP-fractie heeft de oplossing voor dit mogelijke probleem op dit moment niet, maar

zou het college willen vragen hierover na te denken en dit mee te nemen in het overleg dat gevoerd zal worden met het rijk over de overheveling van taken. De fractie zal dit onderwerp ook zelf onder de aandacht brengen bij de regering en de Tweede Kamer.

Met een motie vraagt de fractie tezamen met de fractie van Wakker Emmen aandacht voor het zo lang mogelijk kunnen laten wonen van ouderen in de eigen omgeving.

Dit college heeft aangegeven geen stapeling van beleid te willen. Een goede zaak. Maar zou het college even kort schriftelijk aan de raad kunnen laten weten welke andere stukken met dit document zijn komen te vervallen, opdat hierover later geen misverstanden ontstaan?

De voorliggende visie bevat voor de DOP-fractie geen punten waar zij zich totaal niet in kan vinden. De woonvisie heeft dan ook haar steun.

Bij de genoemde actiepunten staan geen tijdpad en geen concrete datum vermeld. Kan het college op korte termijn een planning geven die verduidelijkt wanneer de acties zijn afgerond en ook hoe de raad hier verder bij wordt betrokken?

De heer Denkers vindt dat de heer Moinat namens de SP-fractie goed begon door te verwijzen naar de commissievergadering. Dat was ook sprekers voorzichtige voorzet richting de heer Leutscher. Echter, het tweede gedeelte van het betoog deed de weinige haren op zijn hoofd te berge rijzen! Hij denkt dat de lokale overheid soms ook dingen doet die gaan zoals tevoren is bedacht. Er zijn indertijd afwegingen gemaakt en te dien aanzien is er een gecalculeerd risico genomen. Het is een beetje jammer als achteraf wordt gezegd: *I told you so!* Elke ondernemer gaat ook weleens op z'n spreekwoordelijke neus. Dan is het opstaan, het stof van je jas kloppen en doorlopen. Dat is voor een gemeente niet anders. Helaas zijn de bedragen af en toe wat anders.

De heer Van der Weide geeft de heer Denkers mee dat er in 2007 en 2008 al verschillende instanties, ook erkende, waren die waarschuwden voor krimp en een te ambitieus inwonertal. Waar de heer Moinat zegt dat een en ander te ambitieus en niet realistisch was, heeft deze terdege een punt. Met name in de jaren 2007 en 2008 had het inwonertal van 120.000 bijgesteld moeten worden.

De heer Denkers is geen Drent, maar al wel lang genoeg in Drenthe woonachtig om sommige Drentse spreekwoorden te kennen, ook: *achternao kuj 'n koe in de kont kiek'n*.

De heer Van der Weide is wél een Drent en vindt dat in 2007 en 2008 had kunnen en moeten worden geanticipeerd. Er waren toen al momenten waarop dat had moeten gebeuren. Als de heer Denkers dat afdoet met een Drents gezegde, is dat wel erg gemakkelijk.

De heer Moinat zou de heer Denkers willen adviseren niet meer in het Drents te spreken! Hij wil hem nog meegeven dat in de afgelopen jaren GroenLinks en de SP het heel vaak met elkaar eens waren. Dat is nu blijkbaar anders.

De heer Denkers merkt op dat beide partijen het afgelopen jaar met elkaar eens waren. Hij heeft alleen moeite met het betoog dat de heer Moinat hier nu heeft gehouden. Eigenlijk geeft deze daarin aan: we hebben het u verteld, college en raad! Op het moment waarop er een conclusie wordt getrokken, moet er worden geëvalueerd en vooruit worden gekeken, in plaats van achteraf wat aan te halen om te laten zien dat je het altijd bij het rechte einde hebt gehad. Daar schiet niemand iets mee op.

De heer Moinat informeert wanneer hij iets heeft gezegd wat niet waar was en heeft gezegd niet voor een evaluatie te zijn.

De heer Denkers heeft niet beweerd dat de heer Moinat onwaarheden heeft verkondigd, alleen dat deze heeft gerefereerd aan een aantal projecten dat fout is gegaan.

De heer Moinat repliceert dat de genoemde zaken inderdaad allemaal waar zijn.

De heer Denkers vervolgt zijn inbreng met de opmerking dat wat de fractie van GroenLinks betreft een visiedocument een zienswijze is, een brede beschouwing die een denkrichting voor beleid aangeeft welke uiteindelijk, in concrete voorstellen vertaald, in de raad terecht gaan komen. Daarop heeft de fractie dit stuk beoordeeld, niet op de details of het eventueel ontbreken daarvan.

De fractie van GroenLinks deelt in grote lijnen de zienswijze van het college. De naam van het stuk, 'Thuis in Emmen', geeft precies aan waar de gemeente heen moet: een prettige woonomgeving waar men zich prima als jong gezin kan vestigen. Daarmee komt spreker op een paar punten waar de fractie enige moeite mee heeft.

Ten aanzien van starters, waar hij gemakshalve de jonge gezinnen maar onder schaaft, moet hij het college betrappen op een wat passieve houding. In

het stuk is bijvoorbeeld te lezen dat er een onderzoek naar mogelijkheden voor starters moet komen. Onderzoek! Waarom geen concretere inspanningen om jonge gezinnen naar Emmen te halen? Emmen is ook een prima woongebied voor bijvoorbeeld mensen die in de stad Groningen werken. De reistijd tussen Emmen en Groningen is een uur; dat is dus prima te doen.

In het stuk wordt terecht geconstateerd dat de beschikbare woningvoorraad voor starters lastig is. En toch kiest het college er voor de starterleningen af te schaffen. Dat is wat de fractie betreft een strategisch foute keuze.

Een ander punt waarmee de fractie enige moeite heeft, is de haast reflexmatige neiging woningbouwverenigingen als natuurlijke partner te zien. In veel zaken is dat natuurlijk zo, maar niet in alle.

De fractie mist in dit stuk verder een visie van het college op verpaupering van particuliere woningen. Te lezen valt dat corporaties in het Lokaal Akkoord een rol toebedeeld hebben gekregen waar het gaat om het tegengaan van de neerwaartse spiraal betreffende achterstallig onderhoud. Dat is goed, maar naar de mening van de fractie is dit toch echt een taak van de woningbouwverenigingen zelf. Huurders betalen in hun huur iedere maand ook een gedeelte voor onderhoud. De GroenLinks-fractie pleit er voor onderhoudsfondsen in te richten waarop particuliere huiseigenaren een beroep kunnen doen, bijvoorbeeld mensen die in de situatie zitten waarin zij zelf niet het onderhoud aan hun woning kunnen bekostigen; ze zijn wellicht in een werkloosheidssituatie of in een armoedeval terechtgekomen. Daarover had wat de fractie betreft ook iets in het minimabeleid opgenomen kunnen zijn.

Door de bank genomen, onderschrijft de fractie de visie van het college in dit stuk.

De heer Halm vindt een nieuw woonvisie vanwege veranderende omstandigheden een goede zaak. En de omstandigheden blijven in snel tempo veranderen. De toekomst zal leren of de voorliggende woonvisie hiervoor voldoende is. In hoofdlijnen kan de BGE-fractie zich vinden in de voorliggende woonvisie. Haar compliment en waardering aan het college hiervoor!

Maar in een woonvisie kun je niet wonen, zoals PvdA-prominent Jan Schaefer dat in het verleden zo mooi verwoordde. Kijkend naar de actiepunten in de woonvisie, dan zal veel afhangen van het overleg met de woningcorporaties en andere partijen, dat nog zal plaatsvinden. Ook vinden er nog onderzoeken

plaats en de uitkomsten hiervan bepalen of en hoe de visie en de plannen kunnen worden waargemaakt. De vraag is: kan het college aangeven of de actiepunten in de woonvisie worden teruggekoppeld naar de raad en hoe dit gebeurt?

Een worsteling voor BGE-fractie betreft de vraag wat de overheid moet doen door middel van subsidies en leningen. Aan de ene kant wordt bijna bij alle beleidsterreinen geroepen: minder van de overheid en meer van de burger!, maar bij de woningmarkt zijn daden te zien in een bijna omgekeerde beweging. Vele partijen willen met overheidsgeld aan woningbezitters en woninghuurders de woningmarkt helpen. Straks is de zorg de volledige eigen verantwoordelijkheid van burgers en is wonen een halve of gehele verantwoordelijkheid van de gezamenlijke overheden. Dat is misschien wat scherp, maar spreker wil hiermee een probleem en zorg kenbaar maken. Als overheid moet je geen tegenstrijdige signalen afgeven en verkeerde verwachtingen wekken.

De Emmense woonvisie wordt afgestemd met omliggende gemeenten. Nou ja, met de Nederlandse gemeenten wordt dan bedoeld. De BGE-fractie heeft al meerdere malen aangegeven dat er ook gekeken zou moeten worden naar de naburige Duitse gemeenten. In vergelijking daarmee heeft de gemeente volgens de fractie te hoge kavelprijzen. Zij wil er nu niet te veel op doorgaan, maar in een woonvisie die over echte problemen en kansen gaat, zouden niet de ogen moeten gesloten sluiten als een deel van de problemen en kansen gerelateerd is aan de ligging in een grensstreek.

De BGE-fractie verwacht dat de problemen op de woningmarkt de gemeente zal dwingen in de komende jaren nog meerdere malen terug te komen op de woonvisie of problemen die hieraan gerelateerd.

De heer Huttinga zegt dat het wel grappig is dat partijen een visie als deze, die van behoorlijk belang is, tijdens de behandeling nog veel gedetailleerder willen maken. Een visie kenmerkt zich juist door details. Hijzelf wil zich beperken, omdat de fractie van de ChristenUnie heeft geconstateerd dat het een goede visie is, thematisch van opzet. Er liggen duidelijke principes onder, zoals het door de CDA-fractie geconstateerde rentmeesterschap en de zorg voor zeker de kwetsbare inwoners. Het is ook goed dat er een concretisering heeft plaatsgevonden in een aantal actiepunten bij elk thematisch hoofdstukje. Spreker

is het met andere fracties eens dat het goed is dat de raad over actiepunten wordt en blijft geïnformeerd. Hij wil graag vernemen hoe het college dat voor zich ziet.

Het is ook goed dat er een uitwerking per dorp en wijk achter zit. Om te voorkomen dat de visie een dogma wordt, moet alles dynamisch in de tijd worden gezet. Daarom zou hij niet willen vasthouden aan een vast punt in de toekomst waarop weer naar de visie bekeken gaat worden, zoals het college beschrijft, maar dat het college dit laat afhangen van de wijze waarop de omstandigheden en de markt zich in de komende twee/drie jaar ontwikkelen. Het gaat momenteel allemaal zo hard, ook met allerlei fiscale duwelementen, dat alles bij wijze van spreken in 2013 of 2014 al kan kantelen, en dan is er versneld een nieuwe visie nodig.

Verder wil hij met name de fracties van PvdA en LEF! zijn visie meegeven; Het zou chique zijn als zij gezamenlijk tot iets komen, zeker gezien het verleden.

De voorzitter stelt voor de vergadering nu even te schorsen en daarna de wethouder te laten antwoorden op wat in eerste termijn is ingebracht. Vervolgens zal dan omstreeks 17.30 uur kunnen worden gepauzeerd tot 18.30 uur, om dan met de tweede termijn en de rest van de agenda door te gaan.

De raad stemt hiermee in.

De voorzitter schorst vervolgens de vergadering voor een pauze.

Schorsing.

De voorzitter heropent de vergadering en deelt mee dat wethouder mevrouw Thalens de vergadering heeft verlaten voor de afscheidsbijeenkomst voor de voorzitter van het college van bestuur van Leveste Middenveld. Gezien het belang van die relatie, vindt het college het van belang op die bijeenkomst vertegenwoordigd te zijn.

Hij geeft vervolgens het woord aan wethouder Sleeking voor de aan hem gestelde vragen.

Wethouder Sleeking kan niet blijer zijn als een beleidsstuk van zijn hand zo veel aandacht krijgt. Wanneer hij dan ook nog complimenten van de heer Halm krijgt, is hij helemaal gelukkig!

Aan de orde is een belangrijk beleidsstuk voor de periode 2013-2017. Hij zegt daar meteen bij dat,

zoals de heer Huttinga terecht zei, het heel goed denkbaar is dat in genoemde periode, met name kijkend naar wat er op dit moment op de woningmarkt en vanuit het regeringsbeleid gebeurt, het jaar 2017 niet wordt gehaald en dat dus eerder tot een bijstelling zal moeten worden gekomen. Dat is eigenlijk een herhaling van datgene wat in 2011 is gebeurd. Niettemin is het goed deze woonvisie voor de aangegeven periode vast te stellen. Er zit immers een fors actieprogramma aan vast, en daarvoor zal geruime tijd nodig zijn; dat zal in een of twee jaar niet zijn te redden.

In de woonvisie wordt een aantal wezenlijke keuzes gemaakt die de toon zetten voor de komende jaren. De opgave is huisvesting voor de doelgroep te garanderen, te waarborgen dat senioren zoveel mogelijk in hun eigen woonomgeving kunnen blijven wonen, de energieprestatie van woningen te verbeteren, voorrang te geven aan herstructurering via inbreiden in plaats van uitbreiden en kwaliteit te stellen boven kwantiteit. Dat is een gans andere boodschap dan in de vorige woonvisie. De genoemde opgave wordt door het recente regeerakkoord inhoudelijk niet anders, maar wel ingewikkelder en zwaarder en het voor elkaar krijgen van de belangrijkste uitgangspunten zal wellicht inderdaad een langere realisatieperiode vergen.

De situatie op de woningmarkt is op dit moment uitermate zorgelijk. Dat uit zich niet alleen bij bouwbedrijven, maar ook bij mensen die dit jaar geen vrolijke kerst meemaken: mensen bij allerlei toeleveringsbedrijven, architecten, makelaars etc. Het is dus zaak alle zeilen bij te zetten om de opgave van een goed antwoord te kunnen voorzien. Het kabinet heeft intussen < en dat is alleen maar verheugend > een bedrag van € 100 miljoen beschikbaar gesteld om op korte termijn iets aan de woningmarkt te doen. Morgenochtend vindt er een overleg plaats van alle Drentse portefeuillehouders wonen en volkshuisvesting met gedeputeerde Munnikma over de vraag of je als provincie en gemeenten gezamenlijk het een en ander kunt doen. Er vinden ook regelmatig gesprekken plaats op het niveau van de 32 grootste gemeenten met het kabinet en Kamerleden, soms in samenwerking met Aedes en soms apart, om de problematiek onder de aandacht te brengen en te bekijken welke reparaties zouden kunnen worden gepleegd om in elk geval de komende periode niet de situatie te krijgen dat de investeringen in deze sector volstrekt inzakken, want dat zou inderdaad desastreus zijn. Dat is een zwaar woord, maar spreker vindt het in dit geval te mogen gebruiken.

De heer Pekelsma informeert of ook de woningcorporaties bij de gesprekken worden betrokken.

Wethouder Sleeking antwoordt dat zij er soms wel en soms niet bij worden betrokken. Als het bijvoorbeeld gaat om het Platform Wonen Drenthe, zijn de gesprekspartners de portefeuillehouders en de woningcorporaties. Bij het overleg met de gedeputeerde zijn het alleen de portefeuillehouders. Men houdt elkaar evenwel goed op de hoogte van wat ieder voor zich aan het doen is. In die zin is er veelal sprake van gezamenlijk optrekken.

Hij zal hierna ingaan op gestelde vragen en gemaakte opmerkingen.

Concretisering op wijkniveau is in de uitvoeringsnota opgenomen. Het is eigenlijk de eerste keer dat dit gebeurt. Dat is nu nog tamelijk globaal, maar het zal z'n verdere vertaling moeten vinden in plannen die op het niveau van de Emmen Revisited-gebieden gemaakt zullen gaan worden. De bedoeling is dit in de komende jaren mogelijk te maken.

Mevrouw Hoogeveen maakte een opmerking over de winkelleegstand in het centrum. Het is goed te horen dat de winkeliers de werklocatievisie 2010 omarmen. Dat betekent concentratie van het gebied en het vinden van herbestemming van bestaande panden. Tegelijkertijd moet hierbij worden gezegd dat het vinden van herbestemmingen geen opgave kan zijn die de gemeente financiert. Particuliere investeerders zullen er voor moeten zorgen dat een oud of verouderd product van een nieuwe bestemming wordt voorzien.

De motie over leegstand voegt naar sprekers idee niets toe aan de kennis die er op dit moment al is. Er wordt juist geprobeerd per gebied i.c. alle centrumgebieden van alle dorpen in de gemeente met de woningeigenaren tot een gerichte aanpak te komen. Daarvoor is niet zozeer een monitor nodig alswel een situatie waarin de eigenaren om de tafel gaan zitten en zich te realiseren dat hun bezit een andere bestemming moet gaan krijgen. Dat is een opgave waarvoor zij in eerste instantie zelf moeten staan.

De heer Leutscher sprak over het loskoppelen van wonen en zorg. Waar het zorg betreft, is dat misschien wel sprekers grootste zorg voor de komende periode.

De heer Scheltens wil even terugkomen op het onderwerp leegstand. De wethouder gaf aan hierover met de eigenaren in gesprek te willen. Verleden week was er een bijeenkomst van De Koepel en toen is hierover ook wat verteld.

Wellicht heeft de wethouder hiervan eveneens notie genomen. Kan deze aangeven of de geuite denkwijze ook wordt meegenomen, of is De Koepel zelf onderdeel van de besprekingen met eigenaren?

Wethouder Sleeking antwoordt dat apart even moet worden bekeken of De Koepel onderdeel van het gesprek met de eigenaren moet zijn, want dit is soms hetzelfde en soms zijn het andere partijen. In elk geval is De Koepel als erkende overlegpartner een van de vaste gesprekspartners. De visie zal dan ook worden besproken met de portefeuillehouders verkeer en vervoer en economische zaken.

Het loskoppelen van wonen en zorg is, naast de problematiek die het regeerakkoord op een aantal andere terreinen oproept, een van de grootste problemen in de komende periode. Immers, de problemen zouden mede door de corporaties kunnen worden opgelost, doch door het regeringsbeleid komt dit in een gans ander daglicht te staan. Dat maakt de problematiek ingewikkelder. Dit doet op zichzelf niets af aan de prioriteit die in de woonvisie wordt gegeven aan de huisvesting voor senioren. Die blijft gewoon overeind, maar zoals gezegd wordt het ingewikkelder dit in alle dorpen en wijken van maat en getal te voorzien. Hieraan wordt evenwel zeker volop aandacht besteed.

Er ligt verder een motie over energiebesparing, al dan niet voor starters of bredere groepen. Daarover zegt spreker op dit moment nog niets; dat komt wellicht in tweede termijn.

De motie betreffende het voorbeeld Volendam-Edam richt zich op zaken waarvan hij denkt dat die in het gemeentelijk beleid al vertaald zijn. Zo wordt elke twee jaar een woonwensenonderzoek gehouden. In de formatie vastgoed is een vaste medewerkster aanwezig die 1 op 1 bij mensen die geïnteresseerd zijn in het afnemen van een kavel gaat kijken of de concrete woonwens te realiseren is. De gemeente heeft met Emmense architecten een pilot opgezet om te proberen in de Delftlanden op een specifieke manier kavels in te vullen. Hij zou niet weten wat hij nog meer zou moeten doen voor het geven van vorm en inhoud aan dit uitgangspunt. Ten aanzien van de PvdA-motie die in deze vergadering is ingediend, moet spreker constateren dat die een voortzetting is van de lijn die bij de behandeling van de begroting door de PvdA-fractie is aangegeven. Toen heeft het college aangegeven dat het ook zelf probeert tot een gezamenlijke aanpak te komen van de renovatieproblematiek en verduurzaming, in plaats van alleen de starterproblematiek.

Op dit moment is het college druk bezig met het bijeenharken van de fondsen die er op het gebied van herstructurering en het investeringsfonds stedelijke vernieuwing zijn. Bekeken wordt welke specifieke verplichtingen de gemeente richting de corporaties nog heeft. Vervolgens kan worden vastgesteld welke middelen vrijvallen voor gericht investeren in renovatieprojecten, zeker ook voor de particuliere markt.

Overigens begreep hij een opmerking van de heer Denkers niet; wellicht hebben zij beiden een ander stuk gelezen! In deze visie wordt immers nadrukkelijk aangegeven dat de problematiek aan vooral

de onderkant van de particuliere markt ligt en dat daar juist de grootste inspanning zal moeten worden gepleegd ten behoeve van renovatie en energiebesparing. Met de middelen die in sprekers portefeuille en in die van wethouder Houwing zitten, zal een gerichte investering worden gedaan die in de eerste maanden van 2013 van maat en getal zal worden voorzien. Het gaat hierbij dus niet om extra middelen, maar om bestaande middelen waaraan de raad een specifieke bestemming heeft gegeven. Het college zal gaan voorstellen hieraan een andere, bredere bestemming te geven.

Mantelzorg, waarover de heer Pekelsma een opmerking heeft gemaakt, wordt een onderdeel van de opgave op de gebieden welzijn en zorg. In de visie wordt aangegeven dat de komende twee jaar zal worden geprobeerd op die gebieden het beleid te concretiseren. In de commissie is reeds aangegeven dat het college over de mantelzorg met een beleidsregel zal komen, een regel die wat spreker betreft zo beperkt mogelijk maar in z'n werk zo breed mogelijk zou moeten zijn.

Over 'Drents Venetië' zal zeker nog worden gesproken, en dan vooral vanuit het uitgangspunt 'evenwicht op de woningmarkt'.

De heer Bijlsma heeft gesproken over de slooppogave per kern en per dorp. Deze vindt het jammer dat die nog niet van maat en getal is voorzien. Welnu, dat is wat spreker betreft de volgende fase. Daarin worden de programma's die in het kader van Emmen Revisited samen met de corporaties worden gemaakt van maat en getal voorzien: hoeveel moet er worden gesloopt, hoeveel kan er gerestaureerd worden, hoeveel moet er gerenoveerd worden en wat betekent dat voor de totale woningmarkt in een dorp of wijk? Het zou zo moeten zijn dat datgene wat in een van de door de fractie van Wakker Emmen ingediende moties staat in het hele verhaal wordt meegenomen. Dat spoort ook met de prioriteit die het college wil geven aan de problematiek van senioren. Spreker kan zich

derhalve achter de desbetreffende motie scharen. Of het dan altijd nieuwbouwplannen zullen zijn, is de vraag. Vooral ten aanzien van sommige dorpen moet men zich realiseren dat het draagvlak dermate klein is dat een nieuwbouwplan moeilijk voor elkaar zal zijn te krijgen. Met het uitgangspunt van denken zoals verwoord in de motie heeft hij evenwel geen moeite.

De heer Bijlsma vraagt of hij hieruit mag opmaken dat het college de bedoelde motie overneemt.

Wethouder Sleeking antwoordt: wat mij betreft wel!

Met de motie over bouwen in de linten is het een ander verhaal. Men moet zich realiseren dat het beleid ter zake ondertussen in alle geactualiseerde bestemmingsplannen is vertaald. Als wordt gevraagd dit beleid aan te passen, zou dat betekenen dat al die bestemmingsplannen opnieuw zouden moeten worden geactualiseerd. Daar voelt hij niet zoveel voor, nog los van de vraag of bouwen in de linten in de zin zoals wordt voorgesteld een oplossing is voor de bouwcrisis en de krimp. Het bouwen van meer woningen in de linten betekent namelijk niet dat er meer mensen naar Emmen zullen trekken.

De heer Van der Weide merkt op dat in de notitie 'Bouwen in de linten' staat dat bouwaanvragen worden getoetst. Als er een ruimere notitie wordt vastgesteld, betekent dit dat op het moment waarop een bouwaanvraag binnenkomt de kans groter wordt dat de aanvraag een positief oordeel krijgt. De notitie zoals die er nu ligt, biedt in de ogen van de fractie van Wakker Emmen te weinig ruimte. De achter de motie liggende vraag is: waarom zou je bepaalde gedeelten in linten uitsluiten voor bebouwing? Als er vraag komt, zou het mogelijk moeten zijn daarop in te spelen. Kortom, de motie beoogt meer ruimte te bieden voor bouwen in de linten.

Wethouder Sleeking begrijpt deze redenering, maar deelt die niet. Het uitgangspunt in de woonvisie is dat kwaliteit boven kwantiteit en herstructuren en inbreiden boven uitbreiden wordt gesteld. Dan moet je op plekken die verwijderd zijn in de dorpen < daar heb je het namelijk over als het om lintbebouwing gaat > niet meer bouw mogelijkheden toestaan. Als men zich realiseert dat herstructurering in een aantal dorpen betekent dat in de kom ervan, bijvoorbeeld in de kom van Nieuw-Weedinge, een 100-tal woningen gesloopt zal gaan worden en daarvoor in de plaats

wellicht tussen de 30 en 40 nieuwbouwwoningen terug zullen komen, zal het duidelijk zijn welke open plekken er in de komende jaren zullen ontstaan. Dat verenigt zich niet met meer bouw mogelijkheden in de linten. Hij hoort graag wat de andere fracties van deze motie vinden.

Met betrekking tot investering in verduurzaming en renovatie deelt hij het uitgangspunt van de VVD-fractie absoluut niet, zeker niet in de situatie waarin de bouwsector en talloze aanleverende bedrijven thans verkeren. Als de gemeente, de provincie, het rijk en de Drentse Energie Organisatie op dit moment zo veel mogelijkheden bieden voor investering in verduurzaming en renovatie, moeten die met

beide handen worden aangegrepen en moet de gemeente te dien aanzien voor haar burgers uitermate actief zijn. Spreker prijst zich gelukkig dat Educohof zeer actief is op dit terrein, samen met plaatselijke bouwondernemers, die de weg eindelijk ook gevonden hebben en hiervoor de handen uit de mouwen willen steken. Dat is alleen maar positief.

De heer Scheltens merkt op dat de wethouder zo-even aangaf dat er inderdaad middelen op de plank liggen om te worden uitgegeven en dat het college voornemens is deze te gaan herbestemmen. Daarmee geeft de wethouder in feite aan dat dit in de afgelopen jaren minder is gedaan, want de gelden lagen er al, ze werden alleen niet benut.

Wethouder Sleeking zegt dat de gelden er lagen voor starterleningen. De middelen die daarvoor nog beschikbaar zijn en via het revolving fund terugkomen, wil het college inzetten voor een ander doel, namelijk verduurzaming. Dat vereist een uitspraak van de raad voordat het college daaraan uitvoering kan geven. Datzelfde geldt voor een aantal andere fondsen: de raad zal nadrukkelijk moeten uitspreken deze voor een ander doel te willen aanwenden. Als de raad dat heeft gedaan, heeft de gemeente de taak er voor te zorgen dat elke inwoner van Emmen goed tussen de oren krijgt dat dit wordt gestimuleerd, want de problematiek op dit terrein is dermate groot, zeker in de goedkope particuliere sector, dat de gemeente het zich niet kan veroorloven het geld op de plank te laten liggen en tegelijkertijd zegt dat zij verpaupering van het woningbezit tegen wil gaan. Daar zal het college uitermate actief in moeten zijn.

De heer Scheltens is het hiermee helemaal eens. Echter, als de raad aan het geld een andere bestemming moet geven, zal dat toch in een andere vorm moeten worden gedaan dan via een motie.

Wethouder Sleeking zegt dat een motie of een woonvisie het vertrekpunt is. Als de raad de woonvisie en eventueel een motie deelt, dient het college vervolgens de opdracht te worden gegeven er voor te zorgen dat de betrokken verordeningen en uitvoeringsmaatregelen tot stand komen. Via die weg zou een en ander kunnen lopen.

De heer Moinat noemde zichzelf een optimist met ervaring. Spreker hoopt dat hij met deze woonvisie als een optimist met realiteitszin wordt gezien. Soms schrijft het inzicht voort, soms sukkelt het voort!

Hij herkent zich niet in de woorden die de heer Schoo heeft gesproken over een volksverhuizing. Hij weet niet waar een dergelijk beeld vandaan komt, maar deelt dit in elk geval niet. Hij heeft er ook niet zoveel trek in daar achteraan te hobbelen.

De heer Halm heeft een opmerking gemaakt over kavelprijzen. In het algemeen gelooft spreker niet dat een verlaging van kavelprijzen de oplossing van de problematiek kan bewerkstelligen. Kijkend naar wat de kavelprijs uitmaakt op de kosten van het bouwen van een woning, hoeft die prijs de bouw van een woning niet te verhinderen. Desalniettemin zal het college in het kader van de gemeentelijke grondpolitiek in het eerste kwartaal van het volgend jaar komen met voorstellen, waarbij wordt bekeken of via die weg wellicht op een enkele plek activiteit kan worden aangejaagd.

Hij meent hiermee alle vragen van een antwoord te hebben voorzien. Mocht dat niet zo zijn, dan hoort hij dat wel in tweede termijn.

De heer Leutscher wil nog graag een antwoord op een vraag, opdat deze in de pauze kan worden meegenomen.

De vraag betreft het experiment in Volendam-Edam. Daaraan is al veel publiciteit besteed. De LEF!-fractie heeft er voor gekozen de motie niet met alle toeters en bellen te gaan herschrijven. Een element in het verhaal van Volendam-Edam is niet alleen dat de gemeente in de regierol zit, waarbij op basis van woonwensen wordt bekeken hoe maatwerk is te leveren, want een ander element is het onderzoeken van de rol van de gemeente om een en ander ten goede te laten komen van de kopers. Is voor de wethouder de tekst van de motie te beperkend of kan hiernaar nog worden gekeken? Een vraag is ook: wat doe je met de projectwinsten die je toespeelt aan degene die een huis koopt?

Wethouder Sleeking denkt, kijkend naar de systematiek die in genoemd experiment wordt toegepast, althans voor zover hij daar kennis van draagt, dat er sprake moet zijn van een redelijke

omvang, het aantal kavels en het aantal mensen dat in de rij staat voor de invulling ervan. Gezien het aantal kavels in de gemeente Emmen en het feit dat de belangstelling uitermate beperkt is, moet je blij zijn met iedereen die zich meldt voor een kavel in Klazienaveen, de Delftlanden of Zwartemeer. Als mensen zich melden, wordt geprobeerd maatwerk te leveren, wat in de praktijk ook lukt. Echter, het aantal is dusdanig beperkt dat hij niet gelooft in voordelen zoals de heer Leutscher die schetst.

Wethouder Houwing-Haisma zal van haar kant nog reageren op wat is gezegd over duurzaamheid en de energienota en op vragen van de fractie van Wakker Emmen over de motie van april.

In januari zal in de raad worden gesproken over de Milieuagenda, waarover ook in september op een bijeenkomst is gesproken. Daarin is de raad gevraagd aan te geven wat belangrijk wordt gevonden. Zij heeft begrepen dat dit als een heel goede bijeenkomst is ervaren. Die bijeenkomst is voor het college het vertrekpunt geweest voor een C-discussie in januari. Op basis daarvan zal de nieuwe Milieuagenda worden opgesteld. Natuurlijk heeft milieubeleid ook te maken met heel veel ander beleid, zoals het inkoop- en aanbestedingsbeleid en bijvoorbeeld ook de woonvisie, het gemeentelijk vastgoed etc. Met de woonvisie zoekt het college het in het samenbrengen van budgetten. Dat kost even tijd. Zij heeft dat in september uitgelegd. Naar zij meent, was de heer Linnemann daarbij aanwezig. Zij is er eigenlijk een beetje van uitgegaan dat de fractie van Wakker Emmen er voldoende van op de hoogte is dat het college nadrukkelijk met de motie ter zake bezig is. Hopelijk is hiermee dan een mogelijk misverstand uit de wereld geholpen.

De heer Bijlsma heeft bedoeld te vragen of de wethouder nu iets kan vertellen over de overlap tussen de motie die is aangenomen en de moties van de fracties van PvdA en LEF! over energiebesparende maatregelen.

Wethouder Houwing-Haisma constateert dat fracties gaan over hun eigen moties.

Waar het gaat om verduurzaming van het woningbezit, zie je dezelfde speerpunten terugkomen. Het is aan betrokken fracties te bezien of moties in elkaar kunnen worden geschoven. Datgene wat de raad besluit heeft zij uiteraard uit te voeren. In een voorstel over het bij elkaar brengen van de budgetten in een duurzaamheidsfonds zal het niet echt een subsidieregeling worden, waarvoor de

fractie van Wakker Emmen pleit, maar zal het gaan om revolverende leningen.

De voorzitter schorst de vergadering voor een pauze.

Schorsing.

De voorzitter heropent de vergadering en stelt de tweede termijn aan de orde.

De heer Van der Weide heeft hem verzocht als eerste het woord te mogen voeren, omdat diens fractie een motie heeft aangepast.

De heer Van der Weide deelt mee dat de fractie heeft besloten tot aanpassing van de motie over bouwen in de linten. Wat bij de eerste *bullit* van het verzoek aan het college staat, wordt gewijzigd in: *binnen de mogelijkheden die de omgevingsvisie van de provincie biedt te komen tot actualisatie van de notitie 'Bouwen in de linten', daarbij de mogelijkheden tot versoepeling van criteria in kaart te brengen en dit terug te koppelen naar de raad.* Enerzijds wil de fractie het college de ruimte geven voor versoepeling en verruiming en anderzijds biedt het partijen de mogelijkheid op een later moment de exacte inhoud en de verruiming en versoepeling vorm te geven. Het doel van de motie blijft bestaan uit de drie genoemde categorieën in de notitie 'Bouwen in de linten'. Tot nu toe blijft alles beperkt tot 40 m, doch de fractie wil dat eens wordt bekeken hoe kan worden omgegaan met kavels die uit bijvoorbeeld 50, 60 of 70 m bestaan. Het blijft in haar ogen een gemiste kans als op basis van de nu bestaande criteria een initiatief niet kan worden beoordeeld.

De heer Goudriaan meldt dat de PvdA-motie eveneens is aangepast. Samen met de fractie van LEF! is tot een tekst gekomen die beider instemming heeft. De motie wordt nu, behalve door de LEF!-fractie, ook mede ingediend door de CDA-fractie. In het verzoek aan het college komen de eerste twee *bullits* te vervallen en in de plaats daarvan komt:

Met de beschikbare middelen een fonds in te richten waaruit woningverbetering en energiebesparing voor sociale huurwoningen en particuliere woningen aan de onderkant van de markt worden gefinancierd.

De heer Leutscher geeft aan dat de motie van de fractie van Wakker Emmen over lintbebouwing op zijn steun kan rekenen.

Met betrekking tot de eigen motie over het experiment in Volendam-Edam heeft hij zowel in de commissie als nu in de raad gemerkt dat het best een complex onderwerp is waar veel bij komt kijken, doch geen onderwerp dat de raad op z'n beloop moet laten. Het is van belang van de hoed en de rand te weten en te leren van andere gemeenten. Hij stelt zich voor dat de motie opnieuw wordt aangehouden en dat een werkbezoek aan Volendam wordt georganiseerd voor college, raad en ambtenaren om daar van de betrokken wethouder te horen wat de ervaringen zijn. En als dan toch op pad wordt gegaan, zou ook een werkbezoek aan Amsterdam kunnen worden gebracht met betrekking tot welzijn.

De voorzitter concludeert dat de genoemde motie wordt aangehouden.

Mevrouw Hoogeveen heeft uit het antwoord van wethouder Sleeking begrepen dat er al veel leegstaande woningen in kaart zijn gebracht. Als de D66-fractie de toezegging krijgt dat wat reeds bekend is ter beschikking zal worden gesteld aan de raad en de betrokken marktpartijen, zij bereid is de motie over een leegstandsmonitor in te trekken. Als iedereen van de bekende gegevens kennis heeft, kunnen verpaupering en verloedering tegen worden gegaan. Tevens moet duidelijk worden dat de gemeente meer gaat voor inbreiden dan voor uitbreiden.

De heer Goudriaan wil nog even iets zeggen over de motie van de fractie van Wakker Emmen over de lintbebouwing, welke motie nu iets is aangepast. Hij begrijpt dat genoemde fractie in gesprek wil komen met de rest van de raad over de vraag: hoe ga je hiermee om? Dat zou als onderwerp van bespreking in de commissie kunnen worden opgevoerd. Het betreft een initiatief van de fracties van CDA en PvdA uit 2005 en in de commissie zou eens bekeken kunnen worden wat de gewijzigde omstandigheden op de woningmarkt zijn en of het nodig is over te gaan tot bijstelling. De fractie van Wakker Emmen geeft een en ander nu in handen van het college, maar hem dunkt dat je er als raad over moet kunnen praten, om vervolgens aan het college te vragen de betrokken beleidsnotitie te wijzigen.

De heer Van der Weide vindt dat wat de heer Goudriaan zegt op zich wel hout snijdt. De bedoeling van de fractie is dat op zoek wordt gegaan naar versoepeling en verruiming, want zij vindt het jammer dat soms nee tegen een initiatief

wordt gezegd omdat het net niet binnen de beleidsregels past. Gezien de complexiteit van het woonbeleid, geeft de fractie er de voorkeur aan eerst het college te laten bekijken hoe verruiming en versoepeling kan gaan plaatsvinden en daarna als raad een discussie wordt gevoerd over de vraag hoe deze alles wil inkleden. De bedoeling van de motie is: eerst alles in kaart brengen en daarna terugkoppelen naar de raad om dan de discussie te voeren.

De heer Goudriaan vindt dit op zich geen verkeerde optie. De volgende maand komt nog de structuurvisie betreffende de vaarroute, die ook met het voorgestelde te maken heeft aan de orde. Het lijkt hem een goede gedachte alles maar bij elkaar te voegen.

De heer Van der Weide vraagt of dit betekent dat de PvdA-fractie de motie kan steunen.

De heer Goudriaan antwoordt dat zijn fractie, gehoord hetgeen de heer Van der Weide verwoord heeft, met de motie kan instemmen.

De heer Leutscher heeft aangegeven iets anders te willen met de motie over woningbouw met lef. Verder is de LEF!-motie over woningbouw en energiebesparende maatregelen verwerkt in de aangepaste PvdA-motie.

De heer Pekelsma wil nog op twee punten ingaan. Over de methodiek Agentschap NL heeft hij schriftelijke vragen gesteld waarop geen antwoord is gekomen. Het zal wel een reden hebben waarom daarmee niet in zee wordt gegaan. Nu graag alsnog een antwoord.

Verder heeft hij nog geen antwoord gekregen op zijn vraag over wonen, welzijn en zorg, namelijk welk vervolgtraject te dien aanzien wordt gevolgd. Het is goed dat er een werkgroep wordt ingesteld, maar het is ook goed dat de raad hiervan op de hoogte wordt gehouden. Hierop graag ook nog een reactie.

Wat de Wakker Emmen-motie inzake bouwen in de linten betreft: de CDA-fractie is niet zo enthousiast over het wijzigen van de beleidsnotitie. Zij ziet daarvan de noodzaak op dit moment niet in. Indertijd was spreker zelf nauw betrokken bij die notitie. De provincie heeft bekeken of het allemaal wel kan, maar uiteindelijk hebben de fracties van PvdA en CDA met steun van de meerderheid van de raad bekeken wat de mogelijkheden zouden kunnen zijn voor het toevoegen van woningen. Daarbij is nadrukkelijk rekening gehouden met de landschappelijke inpassing. In elk geval wil de

CDA-fractie niet alles maar vol gaan zetten met woningen. Of het de moeite waard is daar opnieuw diep in te gaan duiken, is voor de fractie nog de vraag. Als het onderwerp ter bespreking komt, doet zij uiteraard graag mee, maar op dit moment ziet zij het nut niet in van het bekijken wat toegevoegde waarde zou kunnen hebben.

De heer Halm informeert hoe de heer Pekelsma aan kijkt tegen een tweede woning bij een boerderij, zoals in Schoonebeek vaak voorkomt. Hemzelf dunkt dat elke woning die wordt gebouwd is meegenomen. In deze tijd van krimp geldt: hoe meer stenen er kunnen worden weggelegd, hoe beter het voor de economie en de werkgelegenheid is.

De heer Pekelsma zegt dat dit niet per definitie een uitgangspunt hoeft te zijn en dat het dit voor de CDA-fractie ook niet is. Je moet ook wel kijken naar de omgeving waarin woningen worden gebouwd. Je kunt immers niet overal zomaar wat neerzetten; dat is een te simpel beleid en daar is de fractie op dit moment niet voor.

De heer Denkers kan in de motie niet vinden dat de fractie van Wakker Emmen voorstandster is van alles vol bouwen. Op basis waarvan concludeert de heer Pekelsma dat?

De heer Pekelsma antwoordt dat, als je een onderzoek gaat doen naar verruiming van de notitie 'Bouwen in de linten', dit de intentie in zich heeft meer woningen te gaan bouwen in gebieden waarbij je je de vraag moet stellen of zoiets wel gewenst is.

De heer Denkers vreest dat dit geen antwoord is. Meer woningen bouwen is wat anders dan alles vol bouwen; dat zijn twee totaal verschillende begrippen. En een onderzoek doen lijkt hem ook wat anders dan meteen de heipalen in de grond plaatsen.

De heer Pekelsma zegt dat de CDA-fractie het doen van een onderzoek nu niet gewenst vindt. Zij is niet voornemens te streven naar meer woningen in gebieden waar zij dat eigenlijk niet wil.

De heer Denkers informeert of hij dan mag concluderen dat de heer Pekelsma een drogreden gebruikt.

De heer Pekelsma laat die conclusie aan de heer Denkers.

De heer Schoo wijst er op dat hij in zijn bijdrage niet heeft gevraagd of de wethouder achter hem aan wil hobbelen. Uit zo'n opmerking spreekt weer een stuk arrogantie en daarmee begint hij toch echt moeite te krijgen. Hij heeft aangegeven dat er in Nederland allerlei ontwikkelingen zijn en alleen gevraagd of het college hierover zou willen nadenken en een en ander wil meenemen in het overleg dat met het rijk zal worden gevoerd over overheveling van taken. Wethouder Jumelet heeft ook al gezegd dat de gemeenten van alles over de schutting gegooid krijgen zonder dat er geld bij komt en dat de gemeente dus creatief moet zijn in het vinden van oplossingen. Spreker begint zich zeer af te vragen of het inderdaad niet zó is: het gaat niet om wát je vraagt, maar om wíé het vraagt!

De heer Halm wil nog even terugkomen op de kavelprijzen, hoewel die volgens wethouder Sleeking niet aan de orde zijn. Sinds 2002 zijn er 1.200 inwoners vertrokken naar Duitsland, alwaar bouwkavels tot wel 40% à 50% goedkoper zijn. Zij kwamen hier niet in aanmerking voor een goedkope bouwkavel. Dat is een gemiste kans.

De heer Moinat laat weten dat de SP-fractie de aangepaste motie van de fractie van Wakker Emmen prima vindt.

De angst van de CDA-fractie dat alles vol wordt gezet met woningen lijkt spreker in de huidige woningmarkt zeker niet gegrond. Hij zou willen dat die mogelijkheid bestond!

De aangepaste PvdA-motie steunt de fractie.

De heer Denkers sluit zich wat de Wakker Emmen-motie over lintbebouwing betreft aan bij de heer Moinat. Het zou een karikatuur zijn te zeggen dat deze motie met de huidige woningmarkt leidt tot alles vol bouwen.

De PvdA-motie zoals aangepast neigt zijns inziens naar een doublure van het in april raadsbreed aangenomen voorstel van de fractie van Wakker Emmen. Dat brengt spreker voorzichtigheidshalve tot een nee, want beleid op beleid stapelen met initiatiefvoorstellen lijkt hem niet zo goed. Het lijkt de fractie van GroenLinks een groot goed de starterleningen overeind te houden. Als zou worden ingestemd met deze motie, zouden die worden opgeofferd. Daarom kan de fractie deze motie niet steunen.

De heer Scheltens merkt op dat op de site van de gemeente Emmen staat dat er veel gebruik is gemaakt van de starterlening en dat dit inhoudt dat

het gereserveerde budget op is, zodat er geen gebruik meer van kan worden gemaakt. Misschien is de PvdA-motie heel mooi, maar er is informatie voor iedereen die deze wil hebben.

De heer Goudriaan wijst de heer Denkers er op dat de motie van de fractie van Wakker Emmen van april er wel bij wordt gehaald, maar dat die motie toch in een ander licht moet worden gezien. Die motie is aangenomen en de wethouder heeft gezegd dat hieraan uitvoering wordt gegeven, maar dat dit even tijd nodig heeft. In de huidige PvdA-motie gaat het over verbetering van huurwoningen en woningen aan de onderkant van de koopmarkt. In de bedoelde motie wordt ook gesproken over energiebesparing, zonnecollectoren en koude- en warmtepompen. Dat is zijns inziens een andere insteek. Die heeft de PvdA-fractie gesteund, want zij vindt dat dit eveneens moet gebeuren. Waar de PvdA-fractie c.a. nu echter voor pleit, is het zodanig verbeteren van woningen dat de woonlasten naar beneden gaan. Zowel het een als het ander kan naast elkaar gewoon in gang worden gezet.

De heer Van der Weide zegt in de richting van de heer Goudriaan dat je bij energiebesparing ook kunt denken aan isolatie. Dat ademt volgens hem ook de PvdA-motie uit. Hij deelt de opvatting van de heer Denkers dat de ene motie veel weg heeft van de andere. Vandaar de vraag in eerste termijn in hoeverre het zin heeft een en ander na de motie van april nog eens over het voetlicht te brengen. Dat neemt niet weg dat de fractie achter de PvdA-motie staat, maar hij deelt wel de kritiek van de heer Denkers dat een stapeling van beleid niet zo zinvol is.

De heer Huttinga constateert dat de motie van de fractie van Wakker Emmen betreffende seniorenwoningen is overgenomen. Hij vindt dit inhoudelijk een goede motie, hoewel daaraan natuurlijk nog wel uitvoering moet worden gegeven. Het is belangrijk dat juist volgens de 'eigen kracht'-gedachte elk dorp z'n mogelijkheden worden gegund. Dat past volgens hem ook in het beleid van het college.

Uit de woorden van de heer Van der Weide heeft hij begrepen dat de motie over bouwen in de linten is genuanceerd. In eerste instantie vond hij die motie veel te ver gaan. De bedoeling is nu daarover te gaan nadenken en dat is nooit verkeerd; voortschrijdend inzicht is altijd goed, al gaat het soms met enige moeite. Hoe dan ook, het is goed hiernaar weer eens te kijken. Aan de andere kant

wil hij de raad oproepen zich goed te bezinnen op de kostbaarheid van de linten. Het is een bijzondere vorm van bebouwing. De linten kenmerken zich juist door open plekken, anders zijn ze gek genoeg geen lint meer en zijn ze stedenbouwkundig gezien eigenlijk waardeloos geworden. Daar moet men heel erg mee oppassen.

De heer Van der Weide zegt dat zijn fractie er niet voor pleit een heel lint in aanmerking te laten komen voor bebouwing. De bedoeling is binnen de mogelijkheden van het huidige beleid op zoek te gaan. Het gaat er met name om te bezien of binnen de drie criteria die staan vermeld in de notitie verruiming en versoepeling tot stand kunnen komen. Hij is het met de heer Huttinga eens dat de linten in de gemeente waardevol zijn.

Wethouder Sleeking wil maar beginnen bij het laatste, de lintbebouwing. Moet hij begrijpen dat de eerste *bullit* in het verzoek aan het college wordt aangepast en dat de tweede is schrapt?

De heer Van der Weide antwoordt dat in de notitie 'Bouwen in de linten' volgens zijn fractie het gemeentelijk woonbeleid meerdere raakvlakken heeft en daarbij meerdere aspecten moeten worden betrokken. Als de wethouder beter met de motie uit de voeten kan als de tweede *bullit* wordt geschrapt, is dat voor de fractie bespreekbaar.

Wethouder Sleeking zegt dat als de tweede *bullit* bedoeld is om een discussie over de (on)mogelijkheden van lintbebouwing te voeren vanuit het perspectief van het totale woonbeleid in Emmen en de vraag of het omgevingsbeleid van Drenthe daar al dan niet invloed op heeft < hij denkt dat het wat anders ligt dan de heer Van der Weide zei >, is hij daartoe bereid. Hij heeft er geen probleem mee een en ander te inventariseren en met de raad te bespreken. Hij geeft hierbij wel aan dat de insteek van het college is de raad ook te wijzen op wat het bedoelt met een breed woonbeleid en op de eventuele gevolgen die een dergelijke keuze zou kunnen hebben op andere plekken binnen de dorpen van deze mooie gemeente. Als een brede discussie zoals bedoeld wordt gevoerd, zal het college aangeven wat op dit moment de status is van het provinciale omgevingsbeleid. De raad zal ongetwijfeld weten dat dit is gebaseerd op de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening, in welk verband een andere bevoegdheidsverdeling tussen provincie en gemeenten is afgesproken dan op het moment waarop de notitie 'Bouwen in de linten' is gemaakt. Dat betekent dat de autonome positie van

de gemeente groter is geworden. Kortom, over een en ander kan een eigen discussie worden gevoerd, en spreker is daartoe bereid. Als de tweede *bullit* zo bedoeld is, heeft hij geen moeite met deze motie.

De heer Van der Weide geeft aan dat dit voor zijn fractie voldoende is.

De heer Halm sluit zich hierbij aan.

Wethouder Sleeking neemt met betrekking tot de lintbebouwing graag de opmerking van de heer Huttinga over. Die gaf kernachtig weer wat de kwaliteit van de linten is.

Dan de opmerking over het aantal mensen dat naar Duitsland is vertrokken. Daarbij is niet aangegeven hoeveel er terug zijn gekomen. Weet de heer Halm dat?

De heer Halm heeft in het verleden al gevraagd te onderzoeken waarom mensen naar Duitsland vertrekken en waarom ze terugkomen. Daarmee is niets gedaan. Hijzelf verwacht niet dat de 1.200 die zijn weggegaan ook allemaal zijn teruggekomen. Hij denkt dat er maar een klein percentage is teruggekeerd. De mensen die in Duitsland zijn gaan wonen, krijgen zelfs de krant thuisbezorgd; het gaat om complete woonwijken. Bekeken moet worden hoe ze kunnen worden teruggehaald. In elk geval zal dat niet lukken als de kavelprijzen blijven zoals nu zijn.

Wethouder Sleeking baseerde zich slechts op een krantenartikel dat hij van de bekende onvolprezen statisticus heeft gekregen.

De motie van de fracties van PvdA, CDA en LEF! over een algemeen fonds waaruit energiebesparende maatregelen kunnen worden gefinancierd, is een motie die wat het college betreft past in het beleid zoals het dat wil voeren, zoals reeds aangegeven tijdens de behandeling van de begroting. Ook deze motie is het college dan ook sympathiek en wordt overgenomen.

De heer Scheltens informeert of zijn constatering klopt dat het fonds voor de starterlening leeg is.

Wethouder Sleeking antwoordt dat dit fonds een zogenaamd revolving fund is. Dat wil zeggen dat het geld bij de Stichting Volkshuisvesting Nederland staat waaruit starterleningen worden gefinancierd en dat de gelden die worden uitgeleend, inclusief de lage rente die daarover gerekend wordt, elk jaar terugkomen. Op het moment waarop helder werd dat het

starterleningsfonds bijna uitgeput was, eind verleden jaar/begin dit jaar, is met het oog op de situatie die met de nieuwe woonvisie gaat ontstaan, het uitzetten van nieuwe leningen stopgezet, wat inhoudt dat er geen nieuwe leningen meer worden verstrekt, doch het fonds wordt elke maand weer gevuld met rente en aflossing die van de bestaande leningen terugkomen. Dat is ook het kenmerk van een revolving fund. Gelet daarop, is het financieren van de maatregelen die in de motie staan mogelijk, ook omdat, als het om de inzet van het college gaat, de middelen vanuit het fonds herstructurering, het ISV en SNN-duurzaamheids-middelen hierbij zullen worden betrokken. Het zal dus een breed opgezet fonds kunnen zijn.

Mevrouw Hoogeveen verwijst naar de vijfde *bullit* met het verzoek aan het college de gelden die aanwezig zijn in het fonds stedelijke vernieuwing en het herstructureringsfonds wonen Emmen eveneens in te zetten. In antwoord op de eerdere gestelde vraag is gezegd dat er momenteel sprake is van € 1,8 miljoen. Het is haar niet helemaal duidelijk hoeveel geld er nu precies wordt ingezet. Als dat anderen wel duidelijk is, hoort zij het graag.

De heer Goudriaan denkt dat mevrouw Hoogeveen de oude motie nog heeft. Voorgelezen is wat er veranderd is.

Mevrouw Hoogeveen denkt dat zij niet de enige is die de gewijzigde motie niet op schrift heeft gekregen. Dat hoeft ook niet, gezien het streven naar papierloos vergaderen. Met de aanpassing dunkt haar dat het nu wel voor iedereen duidelijk zal zijn.

De voorzitter merkt op dat het kenmerk van de motie nu is dat er weinig geld over de tafel gaat. Daarover moet immers echt een besluit worden genomen.

Mevrouw Hoogeveen repliceert dat daarin wel wordt gevraagd er geld voor in te zetten. Welnu, dat is € 1,8 miljoen.

De voorzitter denkt dat het college dit eerst gaat uitwerken.

Wethouder Sleeking beaamt dit. Datgene wat bij de eerste *bullit* wordt gevraagd, is de eerste actie die het college zal ondernemen. Het zal inventariseren wat er zou kunnen worden ingezet voor dit doel, waarbij natuurlijk zal worden gekeken naar het fonds herstructurering, het

revolving fund, de ISV-middelen die er zijn en duurzaamheidsmiddelen die hier wellicht nog op de plank liggen of die via cofinancieringsconstructies binnen zouden kunnen worden gehaald. Dat kan pas gebeuren nadat de raad heeft gezegd de inventarisatie goed te vinden en de doelstelling van de verschillende onderdelen van de fondsen te willen veranderen in de zin zoals in de motie wordt gevraagd.

De heer Denkers hoorde de wethouder zeggen dat eind verleden jaar/begin dit jaar wegens overvraging ten aanzien van het starterleningsfonds is besloten geen nieuwe aanvragen meer in de behandeling te nemen. Dat zou dan tot de conclusie leiden dat er kennelijk behoefte is aan starterleningen en dat het fonds dus in een behoefte voorziet. Volgens de woonvisie en in de aangepaste PvdA-motie wordt dit fonds gewoon beëindigd, oftewel: wegens succes. Als het fonds een succes is, zou dat toch juist moeten worden uitgebreid!

Wethouder Sleeking zegt dat een aanzienlijk deel van de leningen die met behulp van het fonds zijn verstrekt netjes maandelijks wordt afgelost plus rente. Bij een ander deel ziet het college een probleem optreden dat te maken heeft met de huidige problematische woningmarkt. Hij heeft al eens eerder met de raad van gedachten gewisseld over nut en noodzaak van dit fonds en zeker nadat de bouwcrisis ontstond niet onder stoelen of banken gestoken het eigenlijk een vorm van overkreditering te vinden. Een bank zegt op een gegeven moment tegen iemand die een woning wil kopen: gelet op uw inkomen, hebt u recht op zoveel hypotheek, méér kunnen wij u niet verstrekken! Op zich heeft het in de periode waarin starterleningen zijn verstrekt een goede functie gehad dat is gezegd: we vinden dat u wel wat meer kunt lenen! Over het algemeen loopt dat redelijk goed, maar te zien is ook dat er een aantal probleemsituaties is ontstaan. Kijkend naar de totale situatie op de woningmarkt en het feit dat er in andere segmenten voldoende woningen, koop of huur, beschikbaar zijn voor starters, is het college van mening dat de verandering van doelstelling zinvol is en aan de raad kan worden voorgelegd.

De heer Denkers begrijpt het antwoord van de wethouder. Deze zegt dat er een aantal probleemgevallen is en legt dat keurig uit, maar dan zou hij toch zeggen dat nu de hele kip wordt geslacht in plaats van te kijken of de kip nog eieren legt. Hem dunkt dat er sprake moet zijn van een

aanscherping van de regels om te voorkomen dat de overfinancieringgevallen waarover de wethouder terecht een opmerking maakt zich voordoen. Nu wordt als het ware het kind met het badwater weggegooid.

De heer Scheltens kan nu bijna concluderen dat de gemeente als bank heeft gefungeerd en dat een aantal van deze leningen niet zal worden afgelost. Nu gaan de gelden voor starterleningen gebruikt worden om woningbezitters een lening te geven voor energiebesparende maatregelen. Wat is hierbij het risico van overkreditering? Wordt daarbij wél de regelgeving toegepast die de banken kennen? Of gaat de gemeente hetzelfde risico als banken aan?

Wethouder Sleeking merkt op dat de risico's uiteraard in de verdere uitwerking van dit soort voorstellen van commentaar zullen worden voorzien. Het college zal natuurlijk kijken naar de vraag hoe risico's kunnen worden voorkomen. Dat zal voor een deel moeten worden gezocht in een combinatie van subsidiemaatregelen en laagrentende leningen of een andere vorm van financiering. Daarnaast zal kritisch worden gekeken. Waar het gaat om het aflossen van starterleningen is te zeggen dat in een aantal situaties het volledig terugkrijgen van het geld problematisch zal zijn. Dat is een ingecalculeerd risico bij het aangaan van een dergelijke constructie. In de woonvisie wordt uitgelegd waarom het college een andere doelstelling wil. Gelet op de situatie in de diverse segmenten van de woningmarkt, kan men het daarmee eens of oneens zijn. Het voorstel van het college is de starterlening om te zetten naar een duurzaamheidslening. Gehoord de opmerkingen die raadsbreed op dit vlak zijn gemaakt, zowel in het verleden als vandaag, is zijn conclusie dat investeren in duurzaamheid door de raad zeker niet betwist wordt en dat er eerder sprake is van aansporing van het college tot het maken van tempo.

De voorzitter wil zo langzamerhand dit punt gaan afronden, tenzij nog reactie nodig is. Echter, als het om uitwerkingsvragen gaat, wordt daarop later teruggekomen.

De heer Scheltens stelt vast dat wethouder Sleeking eerst komt met een opmerking over overkreditering en nu komt met het argument dat de raad zeer voor duurzaamheid is. Het argument overkreditering geldt net zo voor energiebesparende maatregelen als voor een starterlening. De startersmarkt wakkert de economie aan, waar

spreker zeer voor is. Hem dunkt dan dat dáárnaar moet worden gekeken als de starterlening zo'n succes is en dat niet moet worden besloten die te schrappen. Dan moet juist worden bekeken of er niet een betere norm aan de starterlening moet worden gehangen. Er kan zodanig worden getoetst dat er geen overkreditering plaatsvindt. Anders wordt, zoals de heer Denkers zei, het kind met het badwater weggegooid.

De heer Goudriaan denkt dat de heer Scheltens twee verschillende dingen met elkaar vergelijkt. Een starterlening moet gewoon worden afgelost en van een duurzaamheidslening is de bedoeling dat de woonlasten fors omlaag gaan. Daarop wordt afgelost, maar er wordt ook elke maand op verdiend.

De voorzitter stelt voor de uitwerking van wat er ook gaat komen, te bespreken als het aan de orde is. Dat is volgens hem niet nu.

Wethouder Sleeking gaat vervolgens in op de mededeling van de heer Leutscher dat de LEF!-motie over de Volendam-constructie wordt aangehouden en voorstelt te komen tot een werkbezoek. Spreker zal daaraan graag deelnemen, maar wil op de eigen afdeling eens horen wat de gemeente op dit vlak allemaal al doet, welke pilots er lopen en welke reeds gaande zijn, om een en ander beter in het Emmense kader te kunnen plaatsen.

Ten aanzien van de motie over de leegstandsmonitor heeft de D66-fractie gevraagd datgene wat reeds in kaart is gebracht of binnenkort in kaart gebracht gaat worden ter kennis van de raad te brengen. Natuurlijk is dat geen probleem.

Door de CDA-fractie is nog een opmerking gemaakt over het Agentschap NL, een van de voorbeelden die in de woonvisie worden genoemd waar het gaat om methoden om te bereiken dat mensen alert worden op maatregelen die tot energiebesparing kunnen leiden. Uiteraard zal op basis van goede voorbeelden van elders gebruik worden gemaakt. Het is overigens zo dat in de beleidsvorming het Agentschap al functioneert als een adviesorgaan voor de gemeente.

Ten aanzien van wonen, welzijn en zorg wordt in de woonvisie voorgesteld de komende twee jaar uitwerking te geven aan de thema's die in de nota worden genoemd, mede in het licht van het regeringsbeleid betreffende het scheiden van wonen en zorg. Spreker stelt zich voor dat het college de raad op de hoogte houdt door middel van een kwartaalrapportage.

De heer Schoo heeft gezegd: het gaat niet om wát je vraagt, maar om wíé iets vraagt! Hóé je iets vraagt kan echter ook een rol spelen. Spreker zou de gemeente slecht vertegenwoordigen als hij niet in alle contacten op G32-niveau de problematiek van de stapeling van decentralisatie en de gevolgen die deze voor de gemeente heeft of kan hebben niet aan de orde zou stellen. Hij heeft slechts willen aangeven dat hij de opmerking van de heer Schoo over een volksverhuizing absoluut niet deelt.

De heer Schoo merkt op dat hij, als de wethouder dit in eerste termijn had gezegd, had begrepen wat bedoeld werd. Er is sprake van een volksverhuizing als er heel veel mensen weggaan. In vroegere tijden is in deze gemeente mensen weleens gevraagd waarom zij hier waren komen wonen en waarom mensen uit de gemeente weggingen. Misschien kan daarover eens een pilot worden opgezet.

Wethouder Sleeking heeft de term volksverhuizing niet gebruik. De heer Schoo kan het hem niet kwalijk nemen dat hij daarop heeft gereageerd.

De voorzitter geeft de volgende samenvatting.

- Volgens hem heeft de D66-fractie de toezegging gekregen waarop zij hoopte, zodat zij wellicht haar motie intrekt.

Mevrouw Hoogeveen heeft tijdens de schorsing al gezegd dat het haar meer gaat om overleg. Van belang is dat een en ander in kaart wordt gebracht en dat daarmee wat gebeurt, opdat er een duurzame gemeente ontstaat.

De voorzitter vervolgt zijn samenvatting.

- De heer Leutscher heeft de motie over woningbouw met lef laten afhangen van het organiseren van een bezoek, welke motie na een toezegging daaromtrent eveneens is aangehouden.

De heer Leutscher zegt dat de motie inderdaad wordt aangehouden, in afwachting van wat is voorgesteld. Hij weet niet hoelang dit duurt, zodat het misschien goed is de motie in te trekken en te zijner tijd met een nieuwe motie te komen.

De voorzitter merkt op dat zijn adviseurs hem zeggen dat een motie als deze eigenlijk moet worden ingetrokken. Mocht zich weer een gelegenheid voordoen, dan kan er opnieuw een motie worden ingediend.

- De moties van de fractie van Wakker Emmen zijn overgenomen, met daarbij de uitleg van de wethouder.
- De motie van de PvdA-fractie c.a. is eveneens overgenomen.

De conclusie is dat er op dit moment geen moties meer ter besluitvorming voorliggen.

Met inachtneming van de aangepaste, ingetrokken of aangehouden moties wordt vervolgens zonder hoofdelijke stemming conform het onder nr. B5 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

B6. Zie agendapunt A17

B7. Zie agendapunt A16

De voorzitter memoreert dat er vanmiddag gebak is aangeboden. Hij was even in onzekerheid over wat daarvan de reden was. Intussen weet hij dat mevrouw Aldershof morgen vijf weken is getrouwd. Vanwege dat feit heeft zij iedereen met gebak laten meedelen in haar vreugde. Bij dezen alsnog felicitaties aan haar adres namens de raad.

B8. Minimabeleidsplan 2013-2014 + bijlagen RIS.5816 en RIS.5817 [Stuknr. RA12.0108]

De voorzitter zou normaal gesproken eerst de heer Van der Weide het woord geven omdat deze een motie gaan indienen. Echter, mevrouw Vrolijk heeft gevraagd of zij het eerst het woord kan krijgen, omdat zij weg moet. Bestaat er bezwaar tegen dat zij als eerste het woord krijgt?

Dat blijkt niet het geval.

Mevrouw Vrolijk-Lenting memoreert dat in de commissie al is aangegeven dat de SP-fractie vindt

dat dit minimabeleidsplan er goed uit ziet voor de mensen in de gemeente met een minimuminkomen. Dit plan kan dan ook de goedkeuring van de fractie krijgen. Het advies van de cliëntenraad is opgevolgd. Verder wordt in het stuk duidelijk wie waarop recht heeft en wanneer. Spreekster wil alles even op een rij zetten.

- De stimuleringsregeling sociaal-culturele activiteiten is verhoogd voor kinderen uit gezinnen met een minimuminkomen tot 110% van het bijstandsniveau.

- De regeling is opgesplitst: schoolgaande kinderen van 4 tot 12 jaar gaan van hun recht op € 100,- naar € 200,-, schoolgaande kinderen van 12 tot met 17 jaar gaan naar € 325,-.
- De regeling voor chronisch zieken en gehandicapten wordt weliswaar beperkt, maar wordt verhoogd van € 55,- per twee jaar naar € 125,- tegemoetkoming per jaar. Men moet een beschikking overleggen van het CAK waaruit blijkt dat men een compensatie eigen risico toegekend heeft gekregen.
- Er wordt gewerkt aan een meedoen-webshop. Het is volgens de fractie een goed initiatief, waarbij in natura spullen kunnen worden aangevraagd. Lastig is dat niet iedereen in deze groep over een computer beschikt, maar de gewone papieren aanvraag blijft gewoon bestaan. Er van uitgaande dat optie 3 ook de tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten inhoudt, heeft die voor de fractie de voorkeur.

Voorts is aangegeven dat de communicatie richting de inwoners duidelijk moet zijn, opdat zij optimaal van de regelingen gebruik kunnen maken als zij daar recht op hebben.

Blij is de fractie ook met de landelijke gelden die voor minimabeleid zijn vastgesteld en toegekend; anders zou de toonzetting van haar inbreng van een andere aard zijn geweest.

Mevrouw Vrolijk verlaat hierna de vergadering.

De heer Van der Weide brengt naar voren dat namens de fractie van Wakker Emmen tijdens de commissievergadering uitvoerig is stilgestaan bij het belang van een minimabeleid. Gezien de omstandigheden in een stagnerende economie en oplopende werkloosheid is minimabeleid belangrijker dan ooit. Voor de fractie blijft gelden dat het beste minimabeleid betaald werk is, maar dat is helaas niet voor iedereen weggelegd.

De fractie kan de gemaakte keuzes in dit beleid steunen, doch zij wil op één punt verandering: de langdurigheidtoeslag. Deze toeslag is er voor de groep mensen die langdurig is aangewezen op de bijstand, zonder uitzicht op een verbetering van inkomen door binnen afzienbare tijd weer een eigen inkomen te kunnen verdienen. De fractie is van mening dat deze groep in tijden van crisis ondersteund dient te worden. Zij dient hierover tezamen met de fracties van de PvdA, CDA en DOP een motie in. Deze luidt als volgt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 20 december 2012,

constaterende dat:

- *het vigerende minimabeleid een langdurigheidtoeslag toekent aan minimahuishoudens die gedurende vijf jaar minimaal afhankelijk zijn van een inkomen op bijstandsniveau;*
- *het voorliggende minimabeleid 2013-2014 hier geen wijziging in aanbrengt;*
- *deze toeslag ingesteld is omdat blijkt dat mensen met een langdurig laag inkomen grote kans hebben verzeild te raken in structurele betalingsproblemen;*
- *de langdurigheidtoeslag betrekking heeft op burgers van 21 tot 65 jaar;*
- *gemeente beleidsvrijheid hebben zelf de referterperiode vast te stellen;*
- *80% van de gemeenten gebruik hebben gemaakt van de beleidsvrijheid en de refertervrijheid hebben teruggebracht naar drie jaar;*
- *Ook van de zijde van het NIBUD geadviseerd wordt de referterperiode drie jaar te laten zijn;*
- *Het verkorten van de referterperiode van vijf naar drie jaar om in aanmerking te komen voor langdurigheidtoeslag jaarlijks naar verwachting ongeveer € 221.130,- kost;*

overwegende dat:

- *het wenselijk is in tijden van crisis mensen die langdurig afhankelijk zijn van een inkomen op bijstandsniveau zonder uitzicht op inkomensverbetering extra te steunen;*
- *het verkorten van de referterperiode naar drie jaar een extra ondersteuning betekent voor huishoudens die leven op bijstandsniveau zonder uitzicht te hebben op inkomensverbetering;*

verzoekt het college:

- *de referterperiode voor de langdurigheidtoeslag terug te brengen van vijf naar drie jaar;*
- *dit in te laten gaan met het minimabeleid 2013-2014;*
- *de bijbehorende verordening dienovereenkomstig aan te passen en voor te leggen aan de raad;*
- *de dekking voor het terugbrengen van de referterperiode te betrekken bij de Kadernota 2013,*

en gaat over tot de orde van de dag.

Mevrouw Louwes-Linnemann brengt naar voren dat de PvdA sinds haar oprichting probeert op een realistische en betaalbare wijze een goed sociaal vangnet te ontwikkelen en te behouden. Uitgangspunt hierbij is dat werk nog steeds de beste sociale voorziening is, want participeren in de samenleving maakt dat je meedoet. Voor degenen die niet in een eigen inkomen kunnen voorzien, moet er een degelijk vangnet zijn. Ook zij hebben recht op een fatsoenlijk bestaan.

Met genoemd uitgangspunt in het achterhoofd heeft de PvdA-fractie het raadsvoorstel beoordeeld. Het voorstel is tot stand gekomen met de inbreng van de cliëntenraad WWB. In het bestuursakkoord is opgenomen dat het minimabeleid onverkort wordt doorgezet, voor de fractie een principieel punt. Zij ziet dit terug in het voorliggende raadsvoorstel. Er wordt geïnvesteerd in kinderen. Juist voor hen is het belangrijk te kunnen participeren in de samenleving. Sporten, naar de muziekschool, een culturele activiteit bijwonen, het is allemaal belangrijk voor de ontwikkeling van eenieder, maar zeker voor kinderen. De ontwikkelde 18min-stimulerings-regeling is hiervan een goed voorbeeld. Hierdoor kan iedereen met een inkomen van 110% van de bijstandsnorm deelnemen aan de samenleving.

De webshop is in de nieuwe situatie de winkel waar spullen 'gekocht' kunnen worden. De invulling van de webshop moet nog plaatsvinden. De fractie is blij met de toezegging van de wethouder dat de schaatsen en de zwemkaartjes worden opgenomen in de webshop.

In een tijd van bezuinigingen en kortingen is het goed te lezen dat er ongeveer € 350.000,- extra beschikbaar is voor het minimabeleid, een gevolg van het amendement van de raad waarin de extra gelden vanuit 'Den Haag' zijn bestemd voor het minimabeleid.

Een aantal regelingen is samengebracht, wat de overzichtelijkheid ten goede komt.

Door de economische situatie wordt een stijging verwacht van het aantal bijstandsgerechtigden. Vermoedelijk zullen daardoor ook meer mensen gebruik gaan maken van de minimaregeling.

Door verhoging van zorgkosten is het verhogen van het bedrag voor chronisch zieken en gehandicapten een noodzakelijk goed. Hieraan inkomensnormen verbinden is een goed uitgangspunt.

De PvdA-fractie maakt zich ook zorgen. Deze zitten vooral in de verwachte extra toeloop van mensen naar de voedselbank, Stichting Leergeld en het jeugdsportfonds. Uiteraard is zij content met de financiële ruimte die beschikbaar is gesteld voor deze organisaties. Zij ziet elementen terug

waarvoor zij in de afgelopen jaren aandacht heeft gevraagd. Denkt de wethouder dat de beschikbare gelden voldoende zullen zijn?

Als mensen verantwoordelijkheid nemen voor de samenleving, neemt de samenleving ook verantwoordelijkheid voor hen. Dat betekent dat het vangnet op orde moet zijn. De fractie wil daaraan graag haar bijdrage leveren.

Tijdens de begrotingsbehandeling heeft zij gevraagd de kwijtschelding voor mensen van 65 jaar en ouder te verhogen naar 100% van de netto-AOW en rekening te houden met de kinderopvangkosten van alleenstaande ouders.

Vanzelfsprekend blijft de fractie inzetten op werk, dé manier om mee te doen. Toch is er een groep mensen die langdurig op een inkomen op bijstandsniveau zit. Daar kan de gemeente wat aan doen. Het is mogelijk de referteperiode te verlagen van vijf naar drie jaar. De fractie wil daar samen met andere partijen iets aan doen. Door de heer Van der Weide van de fractie van Wakker Emmen is dit inmiddels toegelicht is daarover een motie ingediend.

Communicatie over het nieuwe minimabeleid is van belang. Een pagina in weekbladen geeft een helder beeld, maar dat is niet voldoende. Op welke manier worden de regelingen gecommuniceerd? Zal een gebruiker van de minimaregeling die regeling kunnen vinden en in één oogopslag kunnen zien wat er mogelijk is?

Tot slot wil de fractie benadrukken dat meedoen in de maatschappij belangrijk is voor de ontwikkeling van iedereen, jong en oud. Het voorliggende minimabeleid kan een goede bijdrage leveren aan een fatsoenlijk bestaan en aan participatie in de samenleving. Zij wil dat iedereen mee kan doen in het Emmen van nu en morgen.

De heer Gerth vermeldt dat de CDA-fractie in de commissievergadering reeds heeft gezegd blij te zijn dat er in deze tijd van bezuiniging toch nog extra middelen zijn voor de kwetsbaarste groep in de samenleving. Dat de zorgen over de minima niet alleen bij de gemeenten liggen, blijkt uit het twitterbericht met de titel 'Maaltijden voor de minima in Emmen' dat hij deze week langs zag komen. De protestantse kerk in Bargeres schiet de minima te hulp: vanaf 14 januari wekelijks gratis koffie plus broodmaaltijd in het kerkgebouw De Opgang. De fractie is blij met dergelijke initiatieven vanuit de samenleving, onder het motto: meer van de samenleving.

Dan nu het voorstel betreffende het minimabeleid 2013-2014. Een aantal wijzigingen hierin is gebonden aan landelijke wetgeving, onder andere

de verdeling van de gelden voor gehandicapten en chronisch zieken. Die is nu gebonden aan een wettelijke 100%-grens, zodat het bedrag verdeeld wordt over minder mensen, die er dan ook op vooruitgaan.

Ten aanzien van de stimuleringsregeling sociaal-culturele activiteiten is een aantal keuzes gemaakt, onder andere een splitsing in leeftijdsgroepen van jongeren, met een verschillend budget en een keuzemogelijkheid betreffende producten en diensten in natura in een webshop. De CDA-fractie kan zich hierin vinden.

De fractie blijft zich wel zorgen maken over de groep die met een inkomen net boven de 110% zit en naast een geringere zorgtoeslag en eventueel een lagere huurtoeslag buiten bijna alle tegemoetkomingen voor de minima vallen. Zij kunnen daardoor weleens minder te besteden hebben dan mensen die onder de 110% zitten. Voor hen kan armoedeval optreden. In de commissie kwam Wakker Emmen met het voorstel de grens voor de langdurigheidtoeslag van vijf jaar te verlagen naar drie jaar. De CDA-fractie zou graag zien dat de langdurigheidtoeslag na drie jaar ingaat en heeft daarom samen met de fractie van Wakker Emmen en andere fracties een motie ingediend. In de commissie is verder al aangegeven dat de fractie voor optie 3 is.

Mevrouw Nijhof-Huizinga deelt mee dat de VVD-fractie van mening is dat er een rechtvaardig dient te zijn, met als hoofddoel dat het geld dáár terecht komt waar het echt nodig is. De fractie is wel van oordeel dat het een vangnet dient te blijven en dat er te allen tijde zorg voor moet worden gedragen dat mensen uit hun situatie komen en weer gaan participeren. Het hebben van werk vindt zij pas echt sociaal.

Het voorstel dat thans voorligt, geeft aan wat wettelijk is bepaald en waaraan een gemeente eigen invulling kan geven. Het 110%-bijstandsniveau ligt vast. De fractie kan zich vinden in de keuze voor optie 3.

De vernieuwde regeling voor chronisch zieken en gehandicapten verkleint de groep die ervoor in aanmerking komt. Er zijn duidelijk afgebakende regels en het geld komt op die manier waar het moet zijn: als tegemoetkoming in de kosten die deze mensen voor een deel moeten maken.

De invulling die wordt gegeven aan de stimuleringsregeling sociaal-culturele activiteiten kan op de instemming van de fractie rekenen. Het geeft kinderen in de bedoelde groep meer mogelijkheden tot participeren en deelnemen aan sport en spel.

Het invoeren van een webshop met de mogelijkheid tot het maken van een eigen keuze vindt de VVD-fractie een goede zaak. Tenslotte heeft niet iedereen hetzelfde nodig en is er keuzevrijheid.

Ten slotte de langdurigheidtoeslag. De fractie vraagt zich af of van vijf naar drie jaar moet worden gegaan. Nu al worden de kosten die moeten worden gemaakt niet in totaliteit door het rijk vergoed. Een dergelijke verlaging zou bijna een verdubbeling van de kosten met zich mee brengen. De fractie is van mening dat de gemeente moet blijven binnen de budgetten die er voor zijn.

De heer Eggen zegt dat de D66-fractie het erg belangrijk vindt dat mensen, zowel jong als oud, zich kunnen ontplooiën en kunnen meedoen aan allerlei maatschappelijke activiteiten. Zij vindt ook dat kinderen hierin niet belemmerd moeten worden door de financiële positie van hun ouders. Het minimabeleidsplan is een van de elementen die daartoe kan bijdragen. Het plan zoals het nu voorligt, heeft grotendeels de instemming van de fractie.

De fractie heeft nog enige opmerkingen over dit plan. Voorlichting en communicatie zijn heel belangrijk, teneinde zoveel mogelijk mensen uit de doelgroep te bereiken. Uiteindelijk kiest elk gezin na communicatie en voorlichting zelf voor het wel of niet gebruik maken van de mogelijkheden in het minimabeleidsplan.

Bij dezen wil de fractie nogmaals aandacht vragen voor het verrichten van een tegenprestatie. Hiervan zijn in den lande al mooie voorbeelden bekend.

Het voorstel een meedoen-webshop te ontwikkelen, kan rekenen op de steun van de fractie. Het lijkt haar wel verstandig of eigenlijk noodzakelijk bij de ontwikkeling van de webshop vooral goed te kijken naar reeds bestaande webshops op dit gebied. Ook is de fractie van mening dat de doelgroep uitdrukkelijk moet worden betrokken bij de vulling van de webshop. Dat de verstrekkingen veelal in natura worden verstrekt, heeft eveneens haar instemming.

Kortom, de D66-fractie kan, net als onder meer de cliëntenraad, instemmen met het voorliggende minimabeleidsplan.

De heer Schoo merkt op dat de heer Sulmann namens de DOP-fractie reeds de nodige vragen heeft gesteld over het minimabeleidsplan, waarop bevredigende antwoorden zijn gegeven. De fractie kan dit plan steunen. Voorts heeft zij de ingediende motie van harte ondersteund.

Er zijn nog twee punten waarop zij zit te broeden. Zij denkt dat er moet worden nagedacht over het

instellen van een noodfonds. Of zij daarover met een initiatiefvoorstel of een motie komt, zal zij nog bekijken. De fractie voorziet namelijk dat er grote problemen aan komen, voor de oplossing waarvan toch iets zal moeten worden gereserveerd. Zij denkt er over voor te stellen de 110% op te trekken naar 120%. Mensen in deze groep worden zo hard getroffen dat 110% niet meer toereikend is.

De heer Leutscher zegt dat uit alle bijdragen blijkt dat Emmen een sociale gemeente wil zijn. In de commissie heeft hij al gezegd zich prima te kunnen vinden in de bijdrage die toen namens de SP-fractie is gegeven. Het is belangrijk dat je de doelgroep weet te bereiken. Er zijn nog voldoende mensen in de samenleving die geen gebruik maken van voorzieningen, terwijl zij er misschien wel recht op hebben. Belangrijk is dat is, wanneer je over dit soort regelingen praat, vooral vanuit het perspectief van de kinderen wordt gekeken; zij mogen niet de dupe worden van de sociale omstandigheden waarin ze zitten. Later kan nog worden gesproken over de rol die de schuldhulpdienstverlening zou kunnen gaan vervullen. Natuurlijk wordt er ook geld gegeven aan de voedselbank, maar de LEF!-fractie vindt wel dat het verschijnsel voedselbank het deficit is van de samenleving.

De heer Denkers vindt dat het weinig zin heeft heel veel proza te gaan herhalen, aangezien te merken is dat iedereen het heel erg met elkaar eens is. Hij zal het dus kort houden.

Wat de GroenLinks-fractie betreft is dit plan een goed stuk met een principiële keuze.

De heer Gerth had het al over bezorgdheid over de 100%-grens. Die zorgen deelt de fractie van GroenLinks. Zij hoopt dat hiernaar bij de uitwerking met soepelheid zal worden gekeken.

Wat zij jammer vindt, is dat de aandacht voor zwem- en schaatsbaankaartjes wel wat had mogen worden opgerekt, bijvoorbeeld een tegemoetkoming in de kosten van een sportvereniging. Immers, bewezen is dat kinderen van minima wat minder sporten dan anderen.

Mevrouw Louwes-Linnemann zegt dat dit volgens haar in het plan zit. Over dat wat niet direct in de webshops is opgenomen, heeft de wethouder in de commissievergadering aangegeven dat de invulling ervan nog verder gestalte moet krijgen. Ook is er nog het jeugdsportfonds. Dat is juist bedoeld voor kinderen van minder bemiddelde ouders.

De heer Denkers zegt dat zijn overpeinzing was dat het plan misschien nog mooier had kunnen worden gemaakt. Het is heel goed dat mevrouw Louwes hem nog even op een en ander gewezen heeft. Hem dunkt dus dat de zwem- en de schaatskaartjes fier overeind kunnen worden gelaten.

Wat over de collectieve zorgverzekering wordt gezegd vindt de fractie wat minder prettig. Zij heeft begrepen dat het hierbij om een bedrag van € 140,59 gaat. Bij een scan langs wat ziektekostenverzekeraars kwam zij uit bij heel wat goedkopere aanbiedingen. Bijvoorbeeld een grote verzekeraar in Groningen doet hetzelfde voor € 30,- per maand minder, met een aanvullend pakket om appels met peren te kunnen vergelijken. Een bedrag van €30,- per maand per volwassene lijkt de fractie voor de doelgroep toch best een slok op een borrel. Zij vraagt zich dan ook af hoe de keuze voor een ziektekostenverzekering is gegaan. Hoe zijn de gesprekken daarover gegaan? Zijn er diverse verzekeraars uitgenodigd om mee te dingen naar het collectieve contract? En wat waren de selectiecriteria in dezen?

De ingediende motie kan de GroenLinks-fractie van harte ondersteunen, al was het maar dat Emmen zich dan schaart onder de 80% andere gemeenten.

Spreker wil zijn betoog eindigen met het voor het voetlicht brengen van woorden van de heer Leutscher, namelijk dat het deficit van de samenleving is dat er voedselbanken nodig zijn. Dat zijn mooie woorden, want het inderdaad een schande dat die er moeten zijn in een land dat in 20 jaar tijd 100% rijker is geworden. Het is inderdaad een deficit dat de gemeente met haar beperkte middelen moet gaan repareren. Hij is er trots op dat dit wel wordt gedaan.

De heer Halm memoreert dat de heer Douwstra namens de BGE-fractie in de commissie heeft aangegeven dat er een goed minimabeleidsplan ligt en dat de fractie dit steunt.

De heer Huttinga kon in de commissievergadering helaas door niet fitte omstandigheden niet aanwezig zijn. Gelukkig heeft de heer Douwstra daar toen namens hem meegedeeld dat hij achter het geformuleerde minimabeleid staat.

Verder zal de ChristenUnie-fractie de motie steunen, want de vijfjaarstermijn heeft zij vanaf het begin erg lang gevonden. Spreker had de motie best mede willen indienen, maar hij heeft het blijkbaar gemist toen geïnventariseerd werd wie er eventueel mee wilde ondertekenen. Dat was een gemiste kans, want de motie had nog breder kunnen worden

ingediend. Dat zou mooi zijn geweest, zeker waar het gaat om zo'n breed gedragen beleidspunt. De heer Leutscher heeft terecht gezegd: de gemeente Emmen is sociaal en wil sociaal blijven!

Wethouder Jumelet is blij met de gemaakte opmerkingen, zowel in de commissie als nu in de raad. Er blijkt een brede instemming voor het minimabeleidskader voor 2013-2014. Reeds opgemerkt is wat de wijzigingen voor de komende twee jaar zijn. Hij wil kort nog even de uitgangspunten van het kader noemen.

Er is voor gekozen gezinnen met kinderen prioriteit te geven. Het minimabeleid krijgt een meer participerend karakter. Niet-gebruik van regelingen wordt zoveel mogelijk tegengegaan. Verder wil het college geen budgetoverschrijdingen en zo mogelijk of wenselijk wordt samenwerking gezocht met maatschappelijke organisaties. Hem dunkt dat datgene waar om is gevraagd aardig terugkomt in de aangegeven uitgangspunten. Er is ook gezegd dat kinderen belangrijk zijn en dat de financiële positie voor de ontwikkelingskansen voor kinderen niet moet uitmaken. De aandacht hiervoor komt tot uitdrukking in een ruimere minimaregeling.

Wat de langdurigheidtoeslag betreft: er is ongeveer € 1,8 miljoen beschikbaar waarop scenario's zijn gemaakt. Het college is er blij mee dat de raad meer geld beschikbaar wil stellen voor minimabeleid en neemt de ingediende motie over, waarmee de referteperiode van vijf naar drie jaar wordt teruggebracht.

Communicatie is inderdaad een belangrijk punt. In de uitgangspunten staat al dat het niet-gebruik van regelingen zoveel mogelijk wordt tegengegaan. Dat betekent dat via de media en op allerlei andere manieren duidelijk zal worden gemaakt dat het mogelijk is een aanvraag te doen voor minimaregelingen. Zo is het in het verleden gedaan en zo zal het ook in de toekomst gebeuren.

Er zijn terecht zorgen geuit over de toeloop naar de voedselbank en de regelingen waarvoor subsidie wordt verstrekt. In het bijzonder baart de toeloop naar de voedselbank zorgen in verband met de vraag waar het voedsel vandaan komt. Wat overblijft, wordt minder. Bedrijven gaan er veel anders mee om dan eerder. Dat is een probleem bij het voorzien in de behoefte van mensen die zich aanmelden voor een wekelijks voedselpakket. Er is overigens goed contact over en er zal ook in de toekomst aandacht aan worden besteed.

De CDA-fractie noemde één initiatief in de samenleving, maar er zijn er meer waarbij mensen actie voeren voor een bepaald doel. Zeker in deze kersttijd blijkt dat er veel meer particuliere

initiatieven zijn, maar natuurlijk is het van belang dat ze langduriger zijn.

Er is door de D66-fractie ook iets gezegd over het leveren van een tegenprestatie. Andere fracties hebben gezegd dat werk de beste manier is om te kunnen participeren. Daarmee is het college het van harte eens. Als er geen werk is, moet worden geprobeerd andere mogelijkheden te vinden. Een tegenprestatie helpt soms als opstapje naar werk, maar natuurlijk wil het college ontdekken hoe dat het beste kan. Het gaat er om dat mensen hun kwaliteiten en talenten op een goede manier kunnen aanwenden.

De heer Eggen ondersteunt wat de wethouder zegt. Een tegenprestatie hoeft wat de D66-fractie betreft niet in regels te worden gegoten. Zij heeft eerder al eens gevraagd: wilt u iets doen? Als die vraag wordt gesteld, blijkt in de praktijk dat heel veel mensen zeker iets willen doen en dat heel veel mensen al iets doen wat niet bekend is. Het gaat de fractie dus niet om stringente regelgeving, maar om het stellen van de vraag.

Wethouder Jumelet merkt op dat in de commissie een presentatie is gegeven over de tegenprestatie. Hem dunkt dat het een heel open verhaal was over hoe wordt geprobeerd mensen bij een pilot in te steken. Mensen mogen ook zelf met ideeën komen. Met elkaar is er een opgave, zeker in het komende jaar.

Het fenomeen webshop heeft veel aandacht gekregen. Het is een moderne manier om participatie te bevorderen. Mensen kunnen hiermee zelf aan de slag gaan en zelf kiezen. Tegelijkertijd blijven reguliere manieren beschikbaar. Dat is voorwaarde om in samenhang tot succes te komen. Met betrekking tot leren van anderen is in de commissie al een aantal voorbeelden genoemd. De raad zal hebben gezien dat niet alleen het minimabeleidskader vorm is gegeven door de cliëntenraad erbij te betrekken, maar ook door het betrekken van de klanten zelf. Er is een willekeurig aantal mensen gevraagd met de gemeente mee te denken over de vraag hoe een en ander moet worden ingevuld. Zoiets staat het college ook voor ogen als andere zaken worden ontwikkeld. De vraag is: hoe kun je een zo breed en zo goed mogelijk draagvlak organiseren?

De heer Schoo heeft iets gezegd over een noodfonds. Ook dat spreekt spreker zeer aan. Er zijn ter zake al initiatieven in het land. De gemeente is nog niet zo lang geleden benaderd door STAMM, die in opdracht van een organisatie wilde inventariseren of in Drenthe belang wordt gehecht aan een

noodfonds. Momenteel wordt onderzocht hoe dat is te organiseren. Er zijn namelijk mensen in het land die blijkbaar toch nog liggende gelden hebben en die dat graag willen geven aan anderen, maar dat niet zelf doch via de gemeenten willen doen. Daar wil het college graag gebruik van maken. Onderzocht moet worden hoe met zo min mogelijk kosten het maximale voor mensen kan worden bereikt. Dat onderzoek staat op dit moment op de rol en als het is afgerond, zal de raad daarover worden geïnformeerd.

De heer Schoo heeft ook een opmerking gemaakt over de 110% van de bijstandsnorm. Deze is wettelijk bepaald en de gemeente kan daar niet onderuit.

De heer Schoo weet dat dit wettelijk is geregeld, maar denkt dat je als gemeente toch tot 120% kunt gaan. In de goede tijd is van 120% naar 110% gegaan. Het is nu een slechtere tijd. 110% lijkt heel wat, maar als je ziet hoe mensen alles rond moeten breien, is het misschien wel verstandig iets meer te doen en terug te gaan naar 120%. Mensen krijgen natuurlijk niet alleen te maken met kosten van de gemeente, want allerlei andere dingen lopen ook door.

Wethouder Jumelet zegt dat de 110% hard is. Het is niet zo dat gemeenten kunnen kiezen. Dat was eerder wél zo. Nu moet worden gerekend met 110% en niet anders. Zou je iets anders willen, dan zou je op de vingers worden getikt.

De heer Schoo vraagt of het zo is dat er geen gemeenten meer zijn die 120% hanteren.

Wethouder Jumelet antwoordt dat hij hiernaar niet bij alle gemeenten navraag heeft gedaan, maar dat het wettelijk zo is dat 110% als grens geldt.

Nog enkele opmerkingen over de voedselbank. Hoe men er ook tegenaan kijkt, deze is er. Hij denkt dat deze voorziening voldoet voor de mensen die er gebruik van maken. Het is ook zo dat daarbij veel vrijwilligers werkzaam zijn, hetgeen zeer is te waarderen. Daarom ook het goede contact tussen de gemeente en de voedselbank.

De heer Denkers heeft een opmerking gemaakt over de ziektekostenverzekering die wordt aangeboden. Men hóeft daar geen gebruik van te maken, daar kán men gebruik van maken. Er zijn inderdaad meerdere offertes aangevraagd en in de gekozen verzekering zitten zaken die gunstig zijn voor de mensen die er gebruik van maken. Of de verzekering voldoende concurrerend is, kun je je af gaan vragen als er straks weer wijzigingen worden

doorgevoerd. Dan zal moeten worden gezien of er gewisseld kan worden.

De voorzitter stelt vast dat de ingediende motie door het college is overgenomen.

De heer Denkers wil nog even terugkomen op de ziektekostenverzekering. De wethouder gaf aan dat mensen er gebruik van mogen maken, doch dat niet hoeven te doen. Echter, minima die niet zo scherp in onderhandelen zijn, moeten blind kunnen varen op het oordeel van de gemeente. Om eens een naam te noemen: Anderzorg doet het echt voor € 30,- per maand goedkoper. Overstappen kan nog tot 1 januari, maar er wordt niets anders collectief aangeboden. Hij ziet dit als een gemiste kans.

Dat de wethouder zei dat er meerdere offertes zijn aangevraagd, verbaast spreker, want de verzekering waarvoor is gekozen, staat niet bepaald bekend als de goedkoopste. Hij kan met gemak zes verzekeraars opnoemen die goedkoper zijn. Kennelijk zijn die niet benaderd.

Mevrouw Louwes-Linnemann bedankt de wethouder voor de beantwoording van de vragen.

Ter besluitvorming ligt goed minimeleid voor. De PvdA-fractie gaat er van uit dat dit beleid bijdraagt aan participatie in de samenleving, van jong en oud. Mensen kunnen kiezen wat voor hen het beste is.

De fractie is blij dat het college de motie heeft overgenomen. Dat geeft ruimte aan de mensen die het voorgestelde dringend nodig hebben.

Het is goed dat er extra aandacht is voor de toeloop. En wat het productenprobleem betreft: verleden maand is de 'moestuinmotie' aangenomen. Het is nu niet de geschikte tijd van het jaar om daarmee iets te doen, maar hopelijk zal dit idee het volgend jaar iets opleveren.

Het is fijn dat er aandacht is voor de communicatie. Ten slotte de vraag of de wethouder de raad op de hoogte wil houden van de vertaling van het beleid in concrete acties. De fractie vraagt niet om een evaluatie; het gaat haar vooral om de wijze waarop de uitvoering straks tot stand komt.

De heer Eggen constateert dat de referentieperiode wordt teruggebracht van vijf naar drie jaar. Een van de uitgangspunten is echter: geen budgetoverschrijdingen. De D66-fractie maakt zich daarover dan ook ernstig zorgen.

Wethouder Jumelet kijkt wat op van de woorden van de heer Denkers. Deze gebruikt gelukkig geen grote woorden, maar oordeelt wel erg gemakkelijk. In de commissie is niet over dit onderwerp gesproken en de heer Denkers confronteert hem nu met de vraag hoe het zit met de ziektekostenverzekering. Als hij eens de gelegenheid krijgt daarover nog iets te zeggen, zal de heer Denkers misschien toch anders aan kijken tegen de afspraken die zijn gemaakt tussen de afdeling sociale zaken en de aanbieder van de collectieve verzekering voor de minima. Het lijkt er nu net op alsof er zomaar iets is gedaan, zonder goed te kijken en goed te onderhandelen.

De heer Denkers heeft iets vastgesteld, namelijk een premie van € 140,- per maand. Daar kijkt hij van op. Hij constateert dat dit de uitkomst van een onderhandelingsproces is. Hij heeft daarmee niets gezegd over wat er tijdens dat proces is gebeurd, het is gewoon een empirische vaststelling. Als hij de genoemde premie vergelijkt met de rest van de markt, komt hij tot de conclusie dat er goedkoper gelijkwaardige dekkingen te krijgen zijn.

Wethouder Jumelet zegt: of het nu een empirische vaststelling is of niet, op dit moment kan niet worden gedeeld wat er allemaal in de voor de minima afgesloten verzekering zit. Die kennis heeft hij niet! Uit een vergelijking kan blijken dat het goedkoper kan, doch daarvoor moet je dan wel de goede informatie hebben. Al gezegd is dat er niet in de commissie over is gesproken. Was dit wel zo geweest, dan had er nu in de raad over kunnen worden gediscussieerd. Om er nog eens goed naar te kijken, moet zijns inziens een ander moment worden gekozen, waartoe hij de heer Denkers uitnodigt. Nogmaals: gelukkig geen grote woorden, maar ook geen oordelen over de situatie zoals die op dit moment is. Als het goedkoper kan, is de gemeente graag bereid daarnaar te kijken. Op enig moment zal de vraag zijn of nog collectief een verzekering moet worden aangeboden, maar dat is dan een ander punt. Daarna zal goed moeten worden gekeken.

Gevraagd is de raad op de hoogte te houden van de uitvoering van een en ander. Welnu, dat zit natuurlijk in de planning. De raad zal niet apart worden geïnformeerd, want de uitvoering zit reeds in dit kader. Het zal wel aan de orde komen, zeker als het gaat over budgetten. De scenario's moesten worden bedacht op basis het beschikbare budget, gelukkig hoger dan in voorgaande jaren. Vastgesteld kan worden vastgesteld dat er nu circa € 220.000,- meer ter beschikking komt.

De heer Scheltens meent dat het bedrag van circa € 220.000,- nog moet worden gezocht, terwijl de wethouder aangeeft dat dit geld er al is.

Wethouder Jumelet was misschien wat te snel. In de motie wordt het college verzocht de dekking voor het verlagen van de referteperiode te betrekken bij de Kadernota 2013. Hij gaat er maar van uit dat wat de raad nu zegt dan ook waarmaakt.

De voorzitter heeft al eerder gezegd dat er bij motie geen besluit over bedragen wordt genomen, maar gevoelens van de raad worden uitgesproken. Hij verwacht dat het college daaraan invulling gaat geven in de Kadernota 2013, die aan de raad zal worden voorgelegd ter effectuering.

Met inachtneming van de overgenomen motie, wordt vervolgens zonder hoofdelijke stemming conform het onder nr. B8 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten

**B9. Nabericht 2012 + bijlage RIS.5860
[Stuknr. RA12.0117]**

De heer Van der Weide geeft de volgende stemverklaring.

De fractie van Wakker Emmen stemt tegen dit nabericht. Dat heeft te maken met de afwijking van € 250.000,- voor Centrumvernieuwing Emmen.

De heer Schoo laat weten dat de DOP-fractie om dezelfde reden tegenstemt.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. B9 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van Wakker Emmen en DOP geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

B10. Zie agendapunt A14

B11. Zie agendapunt A15

**B12. Meerjarige aanvullende uitkering (MAU) 2012-2014 + bijlage RIS.5880
[Stuknr. RA12.0117]**

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het onder nr. B12 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

B13. Mededelingen en lijst A ingekomen stukken
[Stuknr. RA12.0115]

Mededelingen

Wethouder Sleeking meldt dat met het raadsbesluit dat op 19 maart 2012 is genomen over DPE Next de raad groen licht heeft gegeven voor de verdere ontwikkeling van DPE Next, het nieuwe belevingspark en het theater. De uitvoering van dat besluit is bij het college neergelegd, en om die uitvoering vorm te geven, heeft UNO in opdracht van het college getoetst of het contract tussen DPE en Kondor Wessels Projecten voldoet aan het bedrijfsplan 7.0a. In de rapportage van 9 december jongstleden komt UNO tot de conclusie dat het nieuwe park een nieuwe standaard kan zetten voor de wereld van de dierentuin. UNO geeft verder een aantal adviezen met betrekking tot het design, het beeldcontract, de organisatie van DPE en de governancestructuur. Holland van Gijzen, advocaten en notarissen, constateert dat de design- en de beeldovereenkomst tussen DPE en Kondor Wessels die op 18 december is gesloten slechts twee aanbevelingen kent die nog niet verwerkt zijn, maar dat deze aanbevelingen in een latere fase alsnog kunnen worden opgevolgd. Een en ander betekent dat het college hedenmorgen het besluit heeft genomen DPE te laten weten dat er vanuit de gemeente geen bezwaar bestaat tegen de ondertekening van de design- en beeldovereenkomst van 18 december tussen DPE en Kondor Wessels. De ondertekening heeft vanmiddag plaatsgevonden en morgenochtend zal de bouwaanvraag van DPE Next officieel aan het college worden overhandigd, wat zal geschieden op de Hoflaan-locatie. Daarnaast zal morgen om 11.00 uur het gunningcontract voor de tunnel worden ondertekend. Op 27 december zal aan het college het schetsontwerp voor het nieuwe theater/Wereld van de Ontmoeting worden gepresenteerd. De raad zal morgen per brief nader worden geïnformeerd over met name de contractvorming. De achterliggende stukken zullen ter inzage worden gelegd.

Wethouder Jumelet memoreert dat de gemeente nog niet zo lang geleden een brief heeft gestuurd naar de Vaste Kamercommissie VWS. Daarin is zij uitgenodigd voor een werkbezoek aan Emmen om kennis te nemen van de wijze waarop hier de WMO wordt uitgevoerd. Inmiddels is daarop gereageerd. De planning is dat de Vaste Kamercommissie na het zomerreces 2013 naar Emmen komt.

Ingekomen zijn de volgende stukken:

1. Brief F.R. Menger inzake bereikbaarheid Groningen, Assen en Noord-Nederland (Volgnr. RIS.5762)
2. Brief de heer Stoffers inzake bezwaar tegen aankondiging inloopbijeenkomst bestemmingsplan 'Schoonebeek, woningen Spanjaardspad' (Volgnr. 12.432642)
3. Brief de heer Stoffers inzake bezwaar tegen ter inzage liggende bestemmingsplan 'Schoonebeek, woningen Spanjaardspad' (Volgnr. 12.432816)
4. Brief familie Rotmensen inzake bezwaar tegen ontwerpbestemmingsplan 'Schoonebeek, woningen Spanjaardspad' (Volgnr. 12.437037)
5. Brief de heer Vink inzake bezwaar tegen ontwerpbestemmingsplan 'Schoonebeek, woningen Spanjaardspad' (Volgnr. 12.440656)
6. Reactie namens ondernemingsraad van AREA Reiniging op visienota afvalbeheer gemeenten Emmen, Hoogeveen en Coevorden, Kplusv (Volgnr. 12.441198)
7. Bezwaar diverse bewoners Kanaal B tegen het verlenen van een bouwvergunning voor lichtmasten Pottendijk WZ 20 en handhavingsverzoek (Volgnr. 12.440817)
8. Brief Stichting Eanna inzake zaak 'Veen-Kaspers' (Volgnr. RIS.5862)
9. Brief de heer Scholten inzake reconstructie Boermarkeweg (bushalte) (Volgnr. 12.441782)
10. Brief M. Louwes inzake bouwverzoek Hertenaanbaan (Volgnr. 12.442528)
11. Brief Belangenvereniging Oud Emmen inzake reactie op het voornemen een extra rijstrook aan te leggen aan de Boermarkeweg te Emmen (Volgnr. 12.443132)

12. Brief P. Jansen inzake het werken op afspraak bij de gemeente Emmen (Volgnr. RIS.5870)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt ten aanzien van de onder de nrs. 1 t/m 12 vermelde stukken besloten de behandeling over te dragen aan het college.

B14. Sluiting

De heer Huttinga spreekt als raadsnestor als volgt. “Voorzitter. Het is volgens mij de eerste keer in deze raadsperiode dat de jaarafsluiting in de raadzaal gebeurt. Voor de mensen die via internet meekijken, leg ik even uit dat het de goede gewoonte is dat de raadsnestor als het ‘morele geweten’ van de gemeenteraad nog even een paar bespiegelingen loslaat op ons allen.

Er zijn een paar spelregels die ik even wil opfrissen. Met mij als inbrenger kan niet worden gecorrespondeerd over de inhoud en ik kan niet worden geïnterrupteerd, behalve natuurlijk door de voorzitter. Ten tweede: als u niet wordt genoemd, wees gelukkig!

Tja, het was een bijzonder jaar, maar dat is eigenlijk elk raadsjaar, want er is elk jaar wel wat belangrijks. Dit jaar zijn er echter wel heel veel dikke dossiers over onze tafels gegaan. Wat ik erg mooi vond, is dat wij in best wel veel dingen behoorlijk breed, zo niet unaniem, zijn opgetrokken. Dat doet mij goed als nestor. In het bijzonder wil ik, zonder ook maar iemand te kort te doen, wethouder Jumelet in het licht zetten, want hij heeft dit jaar bijzonder veel stevige dossiers moeten behandelen. Of men het er nu wel of niet mee eens is, hij heeft

dat op een heel goede, plezierige en constructieve manier gedaan, inhoudsvol en bijna altijd alles alleen. Dat is grote klasse! Ik zeg dat als nestor, niet als politicus.

Ik wil ook even naar vandaag kijken. Zo’n eindejaarsvergadering is altijd een beetje bizar; dat is elk jaar hetzelfde, of we nu een hele dag vergaderen of om 14.00 uur beginnen en toch nog tegen de verwachtingen in ’s avonds doorgaan. Op een gegeven moment dacht ik vanmiddag: wat een waardeloze vergadering!, maar ineens kwam daar de geest. Dat begon met allerlei dikke woorden, waardoor de heer Schoo zich aangesproken voelde. Gelukkig waren het grote woorden. Ik noem er even een paar: arrogantie, misleiding, onprofessioneel, drogredenen. Ik bespeur plotseling een grote zelfkennis bij Wakker Emmen! Inderdaad heb ik er geen enkele van die fractie kunnen

optekenen. In elk geval dacht ik op een bepaald moment: hé, er komt *Schwung* inde tent! Ik zie dat Jan Hulsegge het helemaal met mij eens is! Hij houdt namelijk niet van saaie vergaderingen.

Wat ik vandaag ook heel mooi vond, was dat er onverwachte verbindingen tot stand kwamen; ik zie sommige mensen als grinnikend en instemmend knikken. Ik ga allereerst naar de CDA-fractie, waarvoor dit toch wel een bijzonder jaar was. Ik heb deze fractie in het verleden weleens vaker op de korrel genomen en zij ontkomt er nu weer niet aan. Dat ligt deze keer niet aan Auke Oldenbeuving! De CDA-fractie heeft haar Bijbelse principes niet verloochend door als fractie te opereren als een soort jakobs ladder. Er waren verkiezingen en de fractie kreeg bloemen, maar twee dagen later was er een andere fractie die bloemen kreeg. Er kwamen mensen terug die al weg waren. Vandaag was wel het hoogtepunt: Zwaantje is teruggekeerd in onze gelederen, een mijlpaal! Uiteindelijk is de CDA-fractie helemaal terug bij de oorspronkelijke bedoeling van de verkiezingsavond. Dat is fantastisch, gefeliciteerd! Weet iedereen eigenlijk wat een jakobs ladder is? Het is een Bijbelse metafoor voor alles wat op en neer gaat; op een gegeven moment zie je niet wie er achteraan zit, maar die komt vanzelf weer naar voren. Dat kan zondag in de preek worden gebruikt!

Ton Schoo heeft zijn eigen jakobs ladder, maar dat is dan zijn telefoon. Hij heeft altijd trek, zo lijkt het. Hadden we koud een broodje kroket op, ging z’n telefoon alweer, wellicht met de gedachte: ik wil de volgende keer op ijs of gebak trakteren! Of toch niet?”

De heer Schoo merkt op: januari is een schrale maand!

De heer Huttinga vervolgt: “Dat dacht ik al! Gelukkig is zojuist een goed beleid vastgesteld, zodat als de nood aan de mens is ...

De fractie van GroenLinks is ook wel een bijzonder geval < zonder in details te treden, want die zijn misschien wat pijnlijk >, doordat de hele fractie is vervangen. Overigens: voordat de heer Denkers denkt dat hij mijn positie kan overnemen < ik bespeur namelijk weleens dat hij dat wil >, moet hij eerst nog 18 jaar in de raad blijven zitten, net zoals ik heb gedaan en trouwens ook de heer Thole, want hij is met mij verbonden in deze positie; er zit slechts vijf minuten tussen hem en mij wat de beëdiging betreft. De heer Denkers neigt er naar de positie van het geweten van de raad op zich te nemen. Ik zou hem dat willen afraden, vooral als hij

na een toch wel stevige middag en een deel van de avond een paar stevig onderuitgaat. Hij wilde het badwater met het kind of het kind met het badwater weggooien in plaats van het badwater, dat was niet helemaal duidelijk. En hij dacht de regels te kennen, maar ter plekke ging hij keihard onderuit door de voorzitter te vergeten. Dat moet u, mijnheer Denkers, toch maar niet meer doen. Ik dacht ook even dat u er naar neigde in de webshop ook de borrel op te nemen, Neen?, Oké, dat zal dan aan mijn gehoor gelegen hebben. U bent pas het op een na jongste raadslid, dus u moet een beetje op uw tellen passen.

U hebt het misschien allemaal gezien: ik heb toch maar een bril aangeschaft. Ik dacht: dat past beter bij mijn statuur. Ik had al 30 jaar lenzen, maar vond dat het zo niet langer kon; ik probeerde jong te lijken, doch vond dat ik dat maar moest veranderen. Ik hoop dat de bril zo voldoende cachet heeft dat ik u voorlopig de rug kan laten zien.

En dan Bouke Durk Willems, onze jongste wethouder. Heeft iedereen hem vanmorgen in de krant gezien? Fantastisch hoe hij aan het Noordeind staat terwijl hij een lint doorknipt. Als ik dat zou doen, zou ik gegarandeerd een vinger afknippen, maar nee: hij is van de categorie ruwe bolster – blanke pit. Ik dacht even: hij denkt weer terug aan de tijd waarin hij de koe nog zelf bekapte!, maar dat was het niet, nee: het was wethouder Wilms die een lint doorknipte. Hij keek echt alsof hij het noorderlicht zag! En dan die twee kinderen ernaast! Heeft iedereen op hen ook even gelet? Het meisje vooraan hield schalks het lint een beetje vast, zo van: misschien ga ik dat ooit ook wel doen!, en ze glimlachte tevreden. Maar het jochie keek zo van: schiet nou een op! Er zit heel veel in die foto, compliment voor de fotograaf.

Burgemeester Bijl moet ik toch ook even noemen. Hij komt niet zo vaak aan bod; het is een beetje een onschendbaar type, waar hij volgens mij altijd heel gelukkig mee is. Hij houdt zich nu wijselijk stil, maar vond de raad ook niet dat hij er zich op een wat zwakker moment een paar keer heel tactisch uit probeerde te redden? Ik noem als voorbeeld de pauze van Goudriaan: ik dacht dat u klaar was. Let op je zaak Arjan! En plotseling was de burgemeester liberaal. Tja, hij heeft zijn herbenoeming op zak hè! Het zou mij net zo vergaan.

Verder nog een paar bijzondere dingen, zomaar wat kleinigheden.

De tweede van LEF!, is dat een nieuwe symfonie?

Die van Goudriaan vond ik ook mooi: ‘oh, is die motie overgenomen? Dan zijn wij ook akkoord’.

Dat is pure democratie, maar dan wel opportunistisch.

Wat ik eveneens een heel leuke vond, was iets wat werd gezegd tijdens de behandeling van het voorstel inzake het Rundedal. De fractie van Wakker Emmen vond de visie op het Rundedal eigenlijk te vrij, er kon te veel. Volgens mij is de fractie na de BGE-fractie kampioen welstandsluw, maar dat bleek niet helemaal uit het verhaal. Ik bespeurde een lichte inconsequentie.

En dan Wim Halm: hij wil z'n eigen lint vol bouwen, en dan natuurlijk welstandsvrij. Allemaal kippenhokken om je heen, helemaal klaar!

Wat ik ook wel een echte verbindingszaak vond, zijn de moties van Wakker Emmen. Deze werden plotseling door het college overgenomen; ik vond het fantastisch. Ik weet niet waar het aan ligt. Zou het komen doordat René van der Weide nu toch tot het presidium is toegetreden? Je zou het bijna denken. Dat was ook zo'n jakobs ladderbeweging: hij zou erin komen, toen ging het feest niet door en uiteindelijk toch.

En Jumelet en Schoo voerden dit jaar een strijd. Ik denk dat er onderhand 6.000 vragen zijn gesteld plus misschien evenveel antwoorden, en de strijd is nog niet gestreden. Maar vanavond, zo vlak voor de kerst, zag ik een lichte sprank van hoop op enige verbinding: het noodfonds, door beiden gekoesterd, gaat gestalte krijgen. Ik ben helemaal gelukkig en tevreden! Het morele niveau in deze raad is op het einde van het jaar toch nog gered.

Wat ik ook wat een bijzonder moment van verbinding vond, was dat er een ineenschuiving heeft plaatsgevonden van het oorspronkelijke idee van LEF! en het idee van de PvdA waardoor alles wat breder werd getrokken. Er is een motie geboren uit hun gezamenlijke boezem, en daarna kwamen de broeders en zusters van het CDA er ook nog bij. Helemaal fijn in het kader van de kerstgedachte!

Ik kom tot meer verbindende dingen dan aan gekke, dat is mooi. Dat kan Froukje ook meenemen in de preek!

Een ding is vandaag zo helder als glas: wij willen hier allemaal graag wonen en blijven wonen. Volgens mij hebben we nog nooit zo lang over de woonvisie gesproken en zijn er nog nooit zo veel moties over ingediend die, behalve die welke zijn ingetrokken, allemaal zijn overgenomen door het college. Dat is ongekend, er zijn geen woorden voor. Daarnaast is zowel de woonvisie als het minimabeleid unaniem aangenomen. Ik vind dat een staaltje van saamhorigheid dat in het bestuur van de gemeente als Emmen zijn weerga niet kent. Daarvoor wil ik iedereen een groot compliment

geven. Ik zou zeggen: een applausje voor jezelf!
(Applaus)

Ten slotte een heuglijk feit: Fenna is getrouwd na 23 jaar duurzaam samenwonen. Burgermeester Bijl wenste haar ook een duurzaam huwelijk toe, geloof ik. Dus minstens 23 jaar in geluk en gezondheid. Ook mijnerzijds van harte gefeliciteerd.

We hebben dit jaar allemaal in onze eigen omgeving mooie en minder mooie dingen meegemaakt. Elk jaar dat zich ontvouwt, ontrolt zich weer op een manier die je niet had verwacht. Er worden mensen ziek, er worden mensen beter, er overlijden mensen en er worden mensen geboren. Mooie en verdrietige momenten kennen we allemaal. Het bijna afgelopen jaar overziende, kan ik zeggen dat we als raad al met al voor heel veel nare dingen gespaard zijn; we hebben dat ook weleens anders meegemaakt. Ik hoop van harte dat jullie allemaal heel mooie, warme feestdagen zullen beleven, genieten van de vrije tijd, geniet van de mooie dingen, de kerst en wat mij betreft natuurlijk ook de kerstboodschap. Ik wens jullie een goede jaarwisseling zonder ongelukken toe. Ik hoop ook dat de gemeente zonder nare dingen het nieuwe jaar in rolt en dat we elkaar in het nieuwe jaar gezond en in vrede terug mogen zien en de hand kunnen drukken met alle goeds voor het nieuwe jaar. Ik dank jullie voor de mij geboden tijd.” (Applaus)

De voorzitter dankt de raadsnestor voor diens woorden, wenst de raadsleden en de medewerkers goede dagen toe en dankt voor de dit jaar geleverde inzet voor de gemeente. Hij hoopt iedereen in het nieuwe jaar in goede gezondheid weer te treffen.

De vergadering is gesloten (20.20 uur).

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
31 januari 2013.

De voorzitter,

De griffier,

AGENDA

Categorie nummer	Agenda nummer	Stuk nummer	Onderwerp
A	1	--	Opening en vaststelling agenda
A	2	--	Vragenhalfuur
A	3a	RA12.0118	Notulen begrotingsvergadering van 5 november 2012
A	3b	RA12.0119	Notulen begrotingsvergadering van 8 november 2012
A	4	RA12.0105	Verzamelbesluit begrotingswijzigingen 2012-7 + bijlage RIS.5796
A	5	RA12.0088	Algemene verklaring van geen bedenkingen vergroting agrarisch bouwperceel en staloppervlakte
A	6	RA12.0100	Vaststelling bestemmingsplan 'Veenoord, Zorgvilla aan Landschapsweg + bijlagen RIS.5801 en RIS.5802
A	7	--	Vervallen
A	8	RA12.0104	Aanwijzen welstandsvrij gebied DPE Next + bijlagen RIS.5794 en RIS.5795
A	9	RA12.0111	Aanvaardingsbesluit milieueffectrapportage varkenshouderij Huirne
A	10	RA12.0093	Vaststelling bestemmingsplan 'Emmen, Emmerhout'+ bijlagen RIS.5766 en RIS.5767
A	11	RA12.0097	Herstructurering Spanjaardspad + bijlagen RIS.5774 t/m RIS.5776 + bijlage onder geheimhouding ter inzage
A	12	RA12.0098	Herstructurering Huurdermanlaan/Van Eklaan + bijlagen RIS.5777 en RIS.5778 + bijlage onder geheimhouding ter inzage
A	13	RA12.0095	Bestuursrapportage 2012-II + bijlage RIS.5765
A	14	RA12.0109	Belastingverordeningen en -tarieven 2013 en Verordening sporttarieven 2013 + bijlagen RIS.5818 t/m RIS.5836
A	15	RA12.0110	Reconstructie Boermarkeweg eerste fase + bijlagen RIS.5837 t/m RIS.5842
A	16	RA12.0096	Zie agendapunt A16

A	17	RA12.0102	Zie agendapunt A17
B	1	RA12.0116	Benoeming mevrouw Z.S. Huising- Oldengarm tot commissielid, niet- raadslid zijnde, CDA-fractie
B	2	RA12.0094	Ontwikkeling Rundedal + bijlage RIS.5763 + bijlage onder geheimhouding ter inzage + bijlage RIS.5763 + bijlage onder geheimhouding ter inzage
B	3	RA12.	Zie
B	4	RA12.0094	Ontwikkeling Rundedal + bijlage RIS.5763
B	5	RA12.0101	Woonvisie 2012-2017 'Thuis in Emmen'+ bijlagen RIS.5789, RIS.5790 en RIS.5791 Hierbij te betrekken: - RIS.5783 motie woningbouw met lef (LEF!) - RIS.5785, motie woningbouw en energiebesparende maatregelen (LEF!) - RIS.5806, motie leegstandsmonitor (D66)
B	6	RA12.0102	Bestemmingsplan 'Nieuw-Schoonebeek, appartementencomplex Kerkenweg- Europaweg' + bijlagen RIS.5803 en RIS.5804
B	7	RA12.0096	Gewijzigd reglement Seniorenraad Emmen en gewijzigd huishoudelijk reglement van de Seniorenraad Emmen + bijlagen RIS.5771 t/m RIS.5773
B	8	RA12.0108	Minimabeleidsplan 2013-2014 + bijlagen RIS.5816 en RIS.5817
B	9	RA12.0113	Nabericht 2012 + bijlage RIS.5860
B	10	RA12.	Zie
B	11	RA12	Zie
B	12	RA12.0117	Meerjarige aanvullende uitkering (MAU) 2012-2014 + bijlage RIS.5880
B	13	RA12.0115	Mededelingen en lijst A 'ingekomen stukken
B	14	--	Sluiting